de Hessencombinatie

Magazine voor Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik

Ff kletsen met...
Adne Veeneman uit Hoog-Keppel

En verder in dit nummer o.a.:

- 16 maart: gemeenteraadsverkiezingen
- De klasgenoten van 1957
- Golflegende Annelies Eschauzier
- Predikanten in Drempt-Oldenkeppel en Hummelo

uitgave 46 | **Maart 2022**

Bremer Bouw

Nieuwbouw
Verbouw
Onderhoud
Renovatie
Timmerwerken

Roy Bremer | Molenweg 10 | 6996 DN Drempt | T: 0313-472394 | M: 06-13380622 | www.bremerbouw.nl | info@bremerbouw.nl

CLAUS SPORT

IJsselkade 10-12 Doetinchem 0314 - 32 31 39
info@claussport.nl

SPORT 2000
your professional sportshop

- gratis
- sparen voor extra korting
- eenvoudig verzilveren
- exclusief voordeel
- aanbiedingen op maat
- altijd inzicht in je saldo
- en nog veel meer privileges

AVhoventer

Aanleg - Onderhoud - Renovatie

welkoop

Het adres voor tuin & dier.

We zijn er voor alle doeners. Voor iedereen die er blij van wordt om lekker buiten bezig te zijn. En te zorgen voor alles wat groeit en bloeit, het hele jaar door. Als doener vind je bij ons precies wat je zoekt: een praktisch aanbod en gedegen advies. Van iemand die er echt verstand van heeft. Het hele jaar door en bij elk weertype weet Welkoop wat er nú te doen is in de tuin. We weten hoe je goed voor dieren zorgt. En wat je daarvoor nodig hebt en hoe je dat aanpakt.

Tot snel in de winkel!

welkoop Weet wat te doen.

Welkoop Toldijk
Zutphen-Emmerikseweg 35

Van de redactie

Na bijna twee jaar van maatschappelijke ontwrichting door de wereldwijde coronapandemie ziet het ernaar uit dat we voorzichtig weer naar een enigszins normale samenleving kunnen. Spannend zal het nog wel een tijdje blijven. Hoe ontwikkelt zich het virus en hoe is het gedrag van ons allen? Hebben de getroffenen immuniteit opgebouwd en werken de vaccinaties en boosters tegen eventuele nieuwe varianten?
We zijn erg blij dat we u De Hessencombinatie, ook in deze moeilijke periode en mede dankzij de steun van de adverteerders, hebben kunnen aanbieden.

Na de koude, natte en stormachtige weken dient het voorjaar zich ook weer aan en kunnen we ons helemaal richten op een hopelijk zonnige tijd in onze prachtige woonomgeving.
Een woonomgeving die natuurlijk ook zijn problemen kent. Denk aan de woningmarkt, met name de mogelijkheden voor jongeren, de voorzieningen op gebied van zorg, welzijn en sport, het klimaat en de energievoorziening, onderwijs en cultuur. In het kader van de komende gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart aanstaande is er in deze aflevering veel ruimte ingeruimd voor de plannen van onze lokale politici. We hopen u hiermee informatie te geven voor een wel overwogen stem. Een stem voor de komende vier jaren en de toekomst.

Naast de reguliere columns en bijdragen in dit nummer ook aandacht voor de klasgenoten van de Willibrordus kleuterschool in Achter-Drempt in 1957, een gesprek met de twee predikanten van de drie PKN-gemeenten en uitgebreid aandacht voor golflegende Annelies Eschauzier uit Laag-Keppel. Voorts laten we u kennisnemen van het schrijversdebuut van Jeroen te Lindert, onze columnist van het eerste uur. En als we het toch over een schrijversdebuut hebben… Wist u dat een van de allereerste kinderboeken van de zeer bekende schrijver Guus Kuijer het levenslicht zag in een geitenschuurtje in Hummelo?

We wensen u veel leesplezier en natuurlijk veel gezondheid!

Inhoud

5 Colofon
7 Column Mart de Kruif
8 16 maart: gemeenteraadsverkiezingen
39 Column Jeroen te Lindert
40 Ff kletsen met… Adne Veeneman uit Hoog-Keppel
42 De schrijvende geit
44 Hummeloërs over het geitenhok van Guus Kuijers
46 Dominees die niet stilzwijgend voorbij gaan
50 HALVU traint altijd en voortaan bij HC'03
52 Notaris Jeroen te Lindert schrijft thriller!
55 Column Anouk Mast
56 Klasgenoten van toen: Kleuterschool Sint Willibrordus in 1957
65 Column Guinevere Wolvetang
66 In gesprek met golflegende Annelies Eschauzier-Schiff
73 Column Gijs Jolink
75 Varia
77 Activiteitenkalender

Boerencamping
Remmelink
rust, ruimte & gastvrijheid
www.boerencampingremmelink.nl

BRASSERIE OLDENHAVE
BRASSERIE OLDENHAVE
EEKSTRAAT 18
6984 AG DOESBURG
INFO@BRASSERIEOLDENHAVE.NL
Op zoek naar een leuke vakantiebaan?
Wil jij werken in een omgeving waar iedereen altijd vrolijk is omdat ze op vakantie zijn? Waar je met veel leeftijdsgenoten werkt en heel veel leert? Waar er rekening wordt gehouden met je leeftijd en de geldedende CAO regels? Zoek niet verder! Wij zoeken jongeren voor de keuken, snackbar en het restaurant. Voel jij je aangesproken? Stuur dan snel een email met je CV en korte motivatie en wie weet word jij onderdeel van ons groeiende team!

Dineke Pelgrom
huidverzorging puur natuur
Hulsevoortseweg 7
6996 DG Drempt
06 126 949 70
All-round schoonheidsspecialiste
met specialisaties
acne en de donkere huid
info@dinekepelgrom.nl
www.dinekepelgrom.nl

GB OMHEINING
Uw specialist in
Omheining
Poorten
Schutting
Hekwerk
Afrastering
Montage
Neem contact op via: info@GBomheining.nl of kijk op: www.GBomheining.nl

Gasthuisstraat 20
6981 CS Doesburg
Tel: 0313-472878
SONNEVELD
RIJWIELEN
Doesburg
Openingstijden:
maandag gesloten
dinsdag van 9.00 tot 18.00
woensdag van 9.00 tot 18.00
donderdag van 9.00 tot 18.00
vrijdag van 9.00 tot 18.00
zaterdag van 9.00 tot 17.00
Wilt u ook een keer beleven hoe een e-bike met middenmotor fiets?
Komt u gerust langs om de verschillen zelf te ervaren.
Sonneveld Rijwielen voor kwaliteit en service.

Colofon

De Hessencombinatie
Magazine voor de inwoners van Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Hummelo en Eldrik

Redactie
Ceciel Bremer, Berna ter Horst, Rinus Rabeling en Henk ten Zijthoff
E-mail: dehessencombinatie@hc-03.nl, telefoon: 0313-472968 (Rinus Rabeling).

Aan dit nummer werkten mee
Gijs Jolink, Guus Kuijer, Mart de Kruif, Jeroen te Lindert, Gerard Maalderink, Anouk Mast, Ine Snelder, Guinevere Wolvetang, Marcus en Vera ten Zijthoff-Tusveld

Fotografie
Ceciel Bremer, Fred van Daalen, Duncan de Fey, Wim van Hof, Rinus Rabeling, Jamie de Vries, Vyasa Wolvetang.

Advertenties/Marketing
Wim Fontein, Patrick Verheij
Voor vragen of informatie:
06-20 44 38 10 (Patrick Verheij)

Vormgeving en druk
Youprinting, Drempt

Auteursrecht
Overname van artikelen (of delen ervan) uit deze uitgave is niet toegestaan zonder uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming van de uitgever. Dat geldt ook voor vermenigvuldigen, kopiëren, publiceren op internet of opslaan in een databank.
Dit magazine wordt met grote zorgvuldigheid samengesteld. Ten aanzien van de juistheid van de inhoud kan echter geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

De Hessencombinatie is een uitgave van voetbalvereniging HC'03 en verschijnt 4 keer per jaar, in een oplage van 2600 exemplaren, in het verspreidingsgebied: Voor-Drempt, Achter-Drempt, Hoog-Keppel, Laag-Keppel, Eldrik, Hummelo, Langerak en een gedeelte van Toldijk.

De volgende editie van De Hessencombinatie wordt verspreid rond 8 juni 2022.

Informatie of klachten over bezorging
E-mail: dehessencombinatie@hc-03.nl of
telefoon: 0314-842219 (Monique Bruins).

Abonnement
Woont u buiten het bezorgingsgebied van De Hessencombinatie of wenst u het magazine op naam per post te ontvangen, dan is een abonnement voor 20 euro per jaar mogelijk. U kunt hiervoor telefonisch contact opnemen met de redactie:
06-15445341 (Ceciel Bremer) of een e-mail sturen naar: dehessencombinatie@hc-03.nl.

Website
www.dehessencombinatie.nl

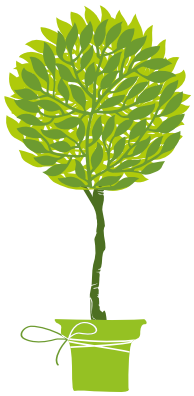

Tuincentrum Bloemendaal

Rijksweg 14 6996 AC Drempt tel. 0313 - 473033

Hoveniers
- *aanleg en onderhoud*
- *winterbeurten*
- *tuinonderhoud op contractbasis*

Tuincentrum
- *kamerplanten*
- *snijbloemen*
- *gelegenheidsbloemwerk*
- *potterie*
- *diervoeders*

Bloemisterij
- *violen*
- *zomerbloeiers*
- *vaste planten*
- *bolchrysanten*

Kwekerij
- *coniferen*
- *bomen*
- *laurier*
- *kerstbomen*

www.tuincentrumbloemendaal.com

Woorden en daden

Ik constateer dat De Hessencombinatie goed wordt gelezen, want ik heb veel reacties gehad, ook van de gemeente.

Ik woon nu enige jaren in Laag-Keppel. En met veel genoegen. Natuurlijk krijg je dan vanzelf delen mee van wat er speelt. Of het nu gaat over mega-windturbines, verkeersveiligheid, woningbouw of sport. Allemaal punten die op zich veel discussie kunnen oproepen, maar daar gaat deze column niet over. Deze column gaat over woorden en daden. Voor onze vereniging zijn er twee belangrijke raakvlakken met de gemeentepolitiek.

De eerste is de toekomst van de vereniging. Cruciaal hiervoor is dat onze kernen 'vitaal' blijven, zoals dat in politiek jargon heet. Ik vertaal dat voor mijzelf in: eindig de vergrijzing, houd jongeren binnenboord, behoud voorzieningen en stop met onze kernen op te laten gaan voor de prijs 'grootste openlucht verzorgingstehuis van Nederland'. Want alles sneuvelt zonder jeugd. Geen scholen, geen verenigingen, geen vrijwilligers. Niemand die in de winkel wil werken, mantelzorg doet of de krant rondbrengt. En op den duur geen HC'03 meer. De afgelopen vier jaar is er voor starters niets gebeurd in onze kernen. Als er wat werd verkocht, was het onbetaalbaar. Als er wat werd gebouwd, was het voor rijke ouderen. Nu komen er verkiezingen en in de partijprogramma's vliegen de aantallen te bouwen huizen en starterswoningen je om de oren. De eerste vraag is dan: waarom is dit afgelopen jaren dan niet gedaan? De tweede vraag is: welke garantie hebben we dat woorden ook daden worden? Want papier is geduldig, maar ik niet meer.

De tweede vraag is: wat is het sportbeleid? Het is voor mij een raadsel. Er is een document dat hiervoor door moet gaan, maar dat is alleen concreet als het over de privatisering van sporthallen gaat. De Hessenhal staat er niet bij, die is kennelijk al afgeschreven. Niets over onze buitensporten, niets over zwembaden, niets over professionele stimulatie en ondersteuning van sportbeoefening. Kennelijk ben ik niet de enige die dit is opgevallen. Dus de partijen willen in hun programma's allemaal sport, beweging en gezondheid stimuleren. Ook hier is papier geduldig.

16 maart mag u gaan stemmen. Ik ga u geen stemadvies geven. Dat is nergens voor nodig als je omringd bent met weldenkende leden. U komt er zelf prima uit. Maar wat ik u wel vraag, is om als u gaat stemmen de voor u liggende partijprogramma's eens te koppelen aan uw ervaringen afgelopen vier jaar. Maakt de keuze vast veel makkelijker.

Foto: **Wim van Hof**

Mart de Kruif

Samenstelling: **Rinus G.M. Rabeling en Henk ten Zijthoff**
Foto's: **collectie partijen**

Gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart

Ook voor de inwoners van onze dorpen van groot belang!

Eens in de vier jaar krijgen we als burgers van dit land gelegenheid om te stemmen voor onze 'lokale regering', de gemeenteraad. Vertegenwoordigers van zeven politieke partijen in de gemeente Bronckhorst willen hun tijd en energie met veel enthousiasme inzetten voor onze gemeenschap. We hebben de partijen die aan de verkiezing deelnemen gevraagd zich aan u te presenteren aan de hand van een algemeen verhaal en vooral middels informatie over een aantal aandachtspunten voor Drempt, Hummelo en Keppel (onze gemeenschap). Tevens de volledige kandidatenlijsten en een foto van de aspirant raadsleden uit onze gemeenschap. We hopen dat u door deze informatie een voor u verantwoorde keuze kunt maken. De partijen danken we uiteraard voor de bereidwilligheid om de informatie te leveren.

Lijst 1- CDA

Lijsttrekker Wilko Pelgrom (Drempt)

Algemeen:

Bronckhorst in balans
Optimaal leven, wonen en werken in een plattelandssamenleving

Als Bronckhorster samenleving staan we voor enorme opgaven om de toekomst aan te kunnen. Denkt u aan de urgente vraag naar woningen voor onze jongeren die hun wooncarrière graag willen starten. Of aan onze ouderen die een passende woning zoeken voor hun volgende levensfase. Het niet op gang komen van de gewenste doorstroming is een van de oorzaken van het op slot raken van de woningmarkt. Bovendien worden woningen hierdoor onbetaalbaar. En dit is nog maar een van de zorgen die onze aandacht vragen om Bronckhorst vitaal te houden. Onze plattelandssamenleving floreert optimaal bij een goede balans tussen wonen, werken en leven. Dat vereist meer aandacht voor onze ouderen, gezinnen, jongeren en (agrarische) ondernemers.

Maar ook de omgeving waarin we samenleven, verdient goed onderhoud. Daarbij gaat het om de kwaliteit van die leefomgeving, onze voorzieningen voor sport, cultuur, onderwijs en recreatie en natuurlijk het klimaat en de biodiversiteit. Wij als politiek kunnen dat niet alleen. Om onze even ambitieuze als noodzakelijke doelen te bereiken, zullen we meer dan ooit met u samen moeten werken. Transparant en op basis van onderling vertrouwen en gelijkwaardigheid.
En we weten vanuit het verleden dat dit kan. Als inwoners van de 44 dorpen en buurtschappen van onze gemeente zijn we van oudsher gewend om samen te werken aan een prettige samenleving. En dat terwijl geen dorp of buurt gelijk is. Oplossingen voor problemen vonden en vinden we met boerenverstand. Dat is wat onze samenleving kenmerkt en krachtig en aantrekkelijk maakt.

Als CDA Bronckhorst beseffen we dat we onze doelen alleen kunnen bereiken door u als inwoner of ondernemer vertrouwen te geven en door zelf een betrouwbare overheid te zijn. Daarbij hoeven we niet alles opnieuw te bedenken. We kunnen al veel bereiken als we het bestaande beter verbinden.

Graag maken we gebruik van de motivatie, kennis en ervaring die bij u als inwoner, welzijnspartij, dorpsbelangenorganisatie, werkgroep vitale kernen, (sport)vereniging, boer en lokale mkb'er aanwezig is. Samen maken we plannen waar u achter kunt staan.
Bij alles wat we doen, kunt u erop rekenen dat we politiek bedrijven die mensen bijeenbrengt en niet tegenover elkaar plaatst. We gaan gezamenlijk doelen realiseren.

Drempt, Hummelo en Keppel

Woningmarkt

Heeft u concrete plannen voor starters op de woningmarkt als het gaat om Drempt, Hummelo en Keppel?
Ja, nu gaan bouwen op grond dat al in bezit van de gemeente is. Zoals het voormalig voetbalveld in Hoog-Keppel, de Groeneweg in Hummelo en de nauwelijks gebruikte parkeerplaats in Achter-Drempt. En dat in versneld tempo! We staan ook woningsplitsing in de kernen toe, verlagen de leges voor starters en maken procedures simpeler.

Omdat er mogelijkheden in alle 44 kernen van Bronckhorst moeten zijn, verwerven we ook grond in Laag-Keppel en in Voor-Drempt. Bouwen voor eigen jongeren, ouderen en gezinnen die hier komen voor werk is ons vertrekpunt. Zo bevorderen we de doorstroom en gaan we verdere vergrijzing tegen.

Hoeveel starterswoningen zou u concreet willen realiseren in Drempt, Hummelo en Keppel?
De gemeenteraad heeft de ambitie uitgesproken in de periode 2020-2030 minimaal 1.700 tot 2.200 in de gemeente toe te voegen en het college opdracht gegeven daarmee aan de slag te gaan. Voor het CDA volgt uit die ambitie dat er 400 woningen verdeeld worden over de kernen van Drempt, Hummelo en Keppel. Starters, mensen die naar hier komen voor werk en ouderen uit onze gemeente die willen doorstromen, hebben de hoogste prioriteit. Onze aandacht en communicatie richt zich hier vol op.

Wat zijn uw concrete plannen voor Drempt, Hummelo en Keppel als het om sociale woningbouw gaat?
We liggen ruim 10% onder het landelijk gemiddelde en zijn achterop aan het raken. Het gesprek met de woningcorporaties moet nu snel gaan over die noodzakelijke inhaalslag.

Vindt u dat er voorkeur moet zijn voor jongeren die geboren en getogen zijn in Drempt, Hummelo en Keppel als het om woningtoewijzingen gaat, zeker als het gaat om woningen (huur of koop) in het sociale domein?
Ja, daar zijn wij heel duidelijk over. Wij hebben daarover onlangs een motie ingediend, die alleen steun van D66 kreeg. Dit is dus een duidelijk verschil van opvatting met de rest van de gemeenteraad die (nog) niet uitspreekt dat onze eigen jongeren voorrang hebben.

Heeft u concrete plannen voor bijvoorbeeld afbraak van leegstaande agrarische bedrijfspanden en die bedrijfspanden te vervangen door woningbouw op boerenerven?
Wij zijn hier groot voorstander van. Dit gaat verrommeling tegen en creëert woonruimte voor jongeren en jonge gezinnen die hier komen voor werk. We staan ook passend nieuw ondernemerschap toe op deze plekken.

Acht u de migratie van mensen uit het westen naar de kernen Drempt, Hummelo en Keppel als een zegen voor onze gemeenschap of ziet u het verschijnsel als een bedreiging?
Iedereen is welkom, met extra uitnodiging aan jonge gezinnen voor een goede balans in onze vergrijzende gemeente en de noodzakelijke bijdrage aan de arbeidsmarkt.

Het Bloemenlokaal heeft bloemen voor ieder budget

Vazen en bloempotten in geel, roze, oranje, blauw, groen en zwart sieren de winkel van Josja van Mierlo-van Amerongen. 'Ik houd van kleur', vertelt ze enthousiast over de keuze van het assortiment dat ze biedt in Het Bloemenlokaal.

Diverse soorten perkgoed en buitenpotten staan buiten voor de deur gesorteerd. Binnen fleuren verschillende boeketten, bloempotten en planten de ruimte. Tussen de bloemen en het groen is Josja helemaal in haar element. 'Ik word blij als ik voor iemand een passend boeket mag samenstellen. De helft van de klanten koopt iets om cadeau te geven, de andere helft koopt graag iets voor zichzelf, merk ik. Dat kan hier allebei; ik bied van alles in verschillende prijsklassen', vertelt de Steenderense.

Josja groeide op aan de Veldweg op de grens van Drempt en Doesburg. Na ervaring opgedaan te hebben bij diverse zaken zag ze ruim drie jaar geleden in het voormalige schoolgebouw midden in haar woonplaats Steenderen een mogelijkheid om daar een eigen bloemenzaak te beginnen dat de toepassende naam Het Bloemenlokaal kreeg. Mede dankzij de naastgelegen supermarkt en de ruime gratis parkeerplaats ontvangt ze in haar winkel klanten uit een groot gebied rondom Steenderen.

Het aanbod van snijbloemen, kamerplanten, vazen en bloempotten is uiteenlopend en heel kleurrijk. 'Veel mensen hebben tegenwoordig een basic interieur dat je juist met accessoires zoals een vaas of bloempot kunt opfleuren. En planten zorgen voor zuurstof en brengen sfeer in huis en op je werkplek.' Josja biedt in haar webshop de mogelijkheid om heel gemakkelijk een boeket te bestellen en te laten bezorgen. 'Een bos bloemen is bij mij niet duur want bloemen moeten voor iedereen betaalbaar zijn. Daarnaast geef ik de garantie dat een boeket minimaal een week mooi blijft als je de stelen vooraf schuin afsnijdt. Is dat niet het geval, dan mag je gerust terugkomen', verzekert ze.

Het Bloemenlokaal
Burgemeester Smitstraat 19
7221 BH Steenderen
T: 0575-78 12 34
E: info@hetbloemenlokaal.nl
I: www.hetbloemenlokaal.nl
Volg ons op Facebook

Klimaat en energie

In Keppel is veel te doen over de plaatsing van windmolens. Bent u voorstander van de bouw van de molens op het tracé langs de Oude IJssel?
CDA Bronckhorst is altijd terughoudend geweest ten aanzien van windmolens. De belangrijkste reden is het gezondheidsrisico dat onduidelijk is maar ook de ontsiering van het bijzondere landschap. In Den Haag wordt nu ook beter nagedacht over de gezondheidsrisico's, afstand tussen windmolens en bewoonde gebieden. Er zijn alternatieven, zoals wind op zee, kernenergie en zon op dak in combinatie met nieuwe mogelijkheden van opslag van energie. Dit gaan we betrekken bij de afwegingen die we maken voordat überhaupt een begin gemaakt wordt met plaatsing. Het nieuwe bestuur moet hiermee aan de slag en ook met Doesburg en Doetinchem hierover in gesprek gaan. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.

Als de plaatsing doorgaat, heeft u dan een idee hoe het gebied attractief kan worden gehouden voor bijvoorbeeld toerisme langs dit unieke landschap, waarvan een prachtige fotowand getuigt in een van de commissiekamers op het gemeentehuis Hengelo? Gaat u die foto weghalen?
Voor het zover is, is het van belang dat de samenleving van Drempt, Hummelo en Keppel alvast samen met de gemeente gaat nadenken wat er wenselijk wordt gevonden. Dat gesprek begint wat ons betreft op 17 maart 2022. Het kan niet zo zijn dat de financiële winsten toekomen aan individuen, alleen omdat zij toevallig over de grond op die plaats beschikken.

Het lijkt ons niet onlogisch dat we met de provincie gaan praten over doortrekking van de Sliekstraat om de dorpsstraat van Laag-Keppel rust en een mooie toekomst te geven. Het lijkt ons ook niet onlogisch dat exploitanten van windmolens substantieel gaan bijdragen aan voorzieningen voor sport in Hoog-Keppel. Het huidige college heeft teveel focus gelegd op plaatsing en te weinig aandacht voor mensen en gevolgen.

Overweegt u om bijvoorbeeld buurtprojecten te ondersteunen als het gaat om het realiseren van energiewinning door aardwarmte?
Dat is geen overweging maar zal een doel moeten zijn om tot resultaat te komen. Het gaat zowel om ondersteuning met raad en daad als een duidelijk plan, waarbij voorkomen wordt dat mensen met een kleinere portemonnee niet mee kunnen doen of met onevenredige kosten worden geconfronteerd.

Zou u een quotering van de veestapel in Drempt/Hummelo/Keppel of heel Bronckhorst een goed plan vinden?
Hier gaat de lokale overheid niet over. Onze opvatting daarover is dat we hier niet dé oplossing zien voor een sector die al aan het veranderen is en verder gaat veranderen. Voor het oplossen van de problemen van de toekomst doen wij liever een beroep op de ondernemers met visie en technische innovaties. Wij willen ook de beschikbare grond aan de landbouw laten om te kunnen veranderen, een reden waarom wij absoluut tegen zonnepanelen op landbouwgrond zijn.

Economische bedrijvigheid

*In Drempt, Hummelo en Kepp*el zijn enkele *kleine bedrijventerreinen. Moeten deze bedrijven blijven op de plek waar zij nu staan of acht u het beter om economische bedrijvigheid te concentreren op de grotere bedrijventerreinen?*
Wij bieden nieuwe en uit hun jasje gegroeide bedrijven de ruimte op bestaande en als het nodig is nieuwe bedrijventerreinen. Bedrijven die zich binnen Bronckhorst daar naar toe willen verplaatsen, ondersteunen wij waar dat kan. Waar financiële mogelijkheden belemmerend werken, willen wij nadenken over leningen als overlast een reden voor verplaatsing is. Ook zijn wij uitnodigend voor nieuwe, kleinere en passende bedrijfsvormen, in vrijkomend agrarisch vastgoed.

Welk type bedrijvigheid ziet u het liefst in de kernen Drempt, Hummelo en Keppel?
Eerst moet de vraag beantwoord worden hoe wij bedrijvigheid en middenstand in de kernen in ons gebied behouden. Daar gaan we met inwoners, ondernemers, partijen in de toeristische sector, dorpsbelangenorganisaties en werkgroepen Vitale kernen een antwoord op formuleren. De komende jaren zijn wij uitnodigend naar bedrijven die zich hier willen vestigen in het buitengebied waar agrarisch vastgoed gesaneerd dient te worden. In deze tijd zijn veel schone bedrijfsvormen niet meer (rand)stad gebonden. Dit is ook goed voor nieuwe werkgelegenheid en het aantrekken van jonge gezinnen.

De agrarische sector is in Drempt, Hummelo en Keppel goed vertegenwoordigd. Er zijn mensen die bedrijven met meer dan 200 stuks melkvee geen goede ontwikkeling vinden. Vindt u dat de gemeente de bevoegdheid zou moeten hebben om de veestapel te kunnen quoteren?
Wij zijn trots op de sector die uit zichzelf al meer bereikt heeft dan dat wij als politiek hadden kunnen realiseren. Ondernemers die investeren in innovatieve oplossingen krijgen van ons meer ruimte om te ondernemen. Die oplossingen, de goede voorbeelden, hebben wij nodig om als kennis te delen en te zorgen voor vooruitgang op een wijze die past bij het milieu en de productie van hoogwaardig voedsel. Wij praten eerst over kwaliteit en vinden aantallen (kwantiteit) minder relevant op dit moment.

Er zijn inwoners die toenemend problemen hebben met het veelvuldig transport van bijvoorbeeld ruwvoeder over landweggetjes in Drempt, Hummelo en Keppel. Niemand zal problemen hebben met modder op de wegen in de oogsttijd, want dat is niet te vermijden. Maar structureel 8x per dag met het zwaarste materieel de bermen van weggetjes in onze gemeenschap (vooral Eldrik en Hoog-Keppel/Hummelo) wordt de agrarische sector niet in dank afgenomen. Moet bij de vergunningen meer aandacht zijn voor logistieke vraagstukken?
Wij hebben begrip voor de klachten van een deel van de inwoners. Bij nieuwe vergunningen zal dit een randvoorwaarde moeten zijn. Bij de ruimtelijke inpassing zullen wij bedrijven die nieuw gaan bouwen zoveel als mogelijk gaan situeren op bedrijventerreinen bij doorgaande wegen. Voor bestaande bedrijven gaan we met inwoners en ondernemers in gesprek om te kijken waar redelijke afspraken over gemaakt kunnen worden.

Zorg en welzijn

De jeugdzorg is in menige gemeente een hoofdpijndossier. Heeft u concrete plannen om de jeugdzorg te verbeteren?
Jongeren moeten veilig kunnen opgroeien en tot ontwikkeling komen. Wij komen niet aan de kwaliteit van jeugdzorg. De 'hoofdpijn' ontstaat door het verliezen van de grip op de kosten en de te lage bijdrage van het Rijk. Als landelijk partij hebben wij lijnen naar Den Haag waar de budgetten bepaald worden. Op lokaal niveau moeten we nog veel meer doen aan preventie. Onder andere veel meer gebruik maken van de kennis bij het onderwijs en bijvoorbeeld het verenigingsleven. Wij weten dat in deze gemeente bestuurders van

SCHOT MAN bouw

Bart Schotman

Schotman Bouw | Bakermarksedijk 11 | 7223 KJ Baak
06 55107152 | info@schotmanbouw.nl | www.schotmanbouw.nl

LOONBEDRIJF
SEEGERS
DREMPT 0313-47 25 85

C. SEEGERS
Rijwielen

Trenergy Performance

Trenergy E-Relax Pro

Koop bij de adverteerder

Zomerweg 21, 6996 DP Drempt, Tel.: 0313 - 472 722
Internet: www.seegersdrempt.nl / E-mail: info@seegersdrempt.nl

DE Honda specialist van de Achterhoek!

Autobedrijf
Bergsma

- Verkoop van nieuwe en gebruikte auto's
- Reparatie en onderhoud van alle type auto's
- APK keuringsstation
- Schade reparatie & expertise
- Airco service

Autobedrijf Bergsma
Dorpsstraat 27, Hummelo
tel. 0314-381660
www.bergsmahummelo.nl
info@bergsmahummelo.nl

verenigingen klaar staan maar wachten op het moment dat de gemeente met beleid op welzijn, gezondheid en sport komt. Zij hebben een punt en vinden het CDA aan hun zijde, want hier staat Bronckhorst op achterstand.

In de kernen Drempt, Hummelo en Keppel is de bevolking deels op leeftijd. Staat u een ouderenbeleid voor en hoe ziet dat er voor onze gemeenschap concreet uit?
In de jaren 80 en 90 was er een bekende reclame: 'Wij van WC-eend adviseren WC-eend'. Wij vinden dat dat ook teveel de houding van de gemeente is. Wij willen dus op een andere wijze invulling geven aan gezondheid, sport en ook (ouderen)welzijn. Dus in gesprek met de mensen die het aangaat en de welzijnsorganisaties en de aanbieders van voorzieningen.

We moeten het hebben over hoe alle mensen mee kunnen doen. Hoe ouderen toegang tot voorzieningen houden (veilige trottoirs nabij seniorenwoningen of vervoersmogelijkheden voor de doelgroep). Het moet anders en veel kan al bereikt worden door het bestaande beter te verbinden.

Bent u voorstander van bemoeienis van de gemeente als het gaat om de belangen van inwoners van Zelhem, Hengelo en Drempt, Hummelo en Keppel als het gaat om de huisvesting van het nieuwe Slingelandziekenhuis?
Op de eerste plaats vinden wij het belangrijk dat we ALTIJD kunnen rekenen op gezondheidszorg van kwalitatief hoog niveau. Iemand in een levensbedreigende situatie moet binnen een acceptabele tijd in het ziekenhuis kunnen komen. We hebben als gemeente geen doorslaggevende stem maar we verwachten van het college wel dat zij zich, samen met de regio Achterhoek en de provincie Gelderland laat horen in deze discussie. Als CDA Bronckhorst hebben wij onze lijnen naar Den Haag gebruikt.

We hebben een jeugdburgemeester. De gemeente Doetinchem heeft een kinderraad. Bent u voorstander van een kinderraad en zou u de instelling daarvan willen bevorderen?
CDA Bronckhorst heeft redelijk veel jonge mensen in de gemeenteraad. Dat vinden wij belangrijk en daar werken wij aan. Een kinderraad is een opmaat om jonge mensen te laten zien dat je in de politiek echt iets kunt veranderen voor mensen. Wij vinden het ook belangrijk te weten wat kinderen bezighoudt. Zo willen wij weten welk effect de coronapandemie op hun leven heeft gehad.

Dorpsraden klagen over de geringe waarde die aan hun bestaan wordt gehecht. Er zijn inwoners die een dorpsraad niet als een deugdelijk democratisch werktuig zien en liever referenda zouden zien. Wat is uw visie op de relatie burger en het openbaar bestuur?
De Dorpsraden hebben een terecht punt. Zij zijn de afgelopen jaren te pas en te oppas benut, waarbij de kaders voor hun inbreng vaak niet duidelijk waren, met teleurstelling en onvrede achteraf als gevolg. Dat is niet hun schuld, dat moeten wij ons als gemeenteraad aantrekken en als raad moeten wij onze wethouders bij de les houden.
CDA verwacht een meer kritische houding van de raad. Te vaak waren de coalitiepartijen een verlengstuk van het college. CDA Bronckhorst vindt dorpsraden van enorm belang als gaat om het geven van gevraagd maar ook ongevraagd advies. Dit geldt ook voor de werkgroepen Vitale kernen en de Participatieraad.

Sport, onderwijs en cultuur

Sportfaciliteiten behoren tot essentiële voorzieningen in Drempt, Hummelo en Keppel met een sporthal, voetbalvelden en een zwembad. Deze voorzieningen zijn vrijwel volledig afhankelijk van vrijwilligers. Een deel van deze vrijwilligers raakt steeds meer op leeftijd. Wat is uw plan om deze voorzieningen toekomstbestendig te maken?
Het zal u waarschijnlijk niet ontgaan zijn dat CDA Bronckhorst de afgelopen jaren meerdere malen heeft aangegeven dat de visie en het beleid op sport, gezondheid, welzijn en onderwijs herijkt dient te worden en veel meer in samenhang gezien moet worden, bijvoorbeeld met het sociaal domein.

Te vaak heeft de gemeente zich opgesteld als de partij die wel weet wat goed is voor de mens. Daarmee is voorbij gegaan aan de initiatieven in de samenleving. Deze inbreng willen we absoluut meer gaan benutten en hebben onszelf de opdracht gegeven die verbinding te gaan maken. Dit zal op termijn een positief effect hebben op bereikbare en kwalitatieve voorzieningen en minder uitgaven voor (jeugd) zorg.

Het zwembad in Hoog-Keppel is een zeer gewaardeerde voorziening. De installaties verouderen echter. Staat u een beleid voor waarbij gemeentelijke financiële ondersteuning bij vervangingsinvesteringen mogelijk is?
Ja, we gaan 17 maart met dat beleid aan de slag als het aan ons ligt. Hoog-Keppel is een voorbeeld hoe het anders kan. Hier zijn inwoners actief, dragen inwoners en bedrijven financieel bij. Nu ontbreekt de juiste verbinding met de gemeente vanwege het ontbreken van beleid dat aansluit op de behoefte. Over 4 jaar moet er beleid zijn waar inwoners zich in herkennen en leidt tot tastbaar resultaat.

Er is veel te doen over ventilatiesystemen in schoollokalen in verband met corona. De verwachting is dat corona nog lang bij ons blijft. Het proefproject met luchtfilters in de klas van professor Bert Blocken, hoogleraar bouwfysica aan de KU Leuven en de Technische Universiteit Eindhoven, en viroloog Marc van Ranst (KU Leuven) heeft veel inschrijvingen opgeleverd. De kosten zijn naar rato gering. Staat u een beleid voor om luchtfiltering te verplichten in de klaslokalen in Drempt en Hummelo?
Ja, daar is geen twijfel over mogelijk. Wij laten ons bij voorkeur leiden door de (wetenschappelijke) inzichten daarover en gaan wat ons betreft daarna zo snel als mogelijk over tot installatie. Wij weten dat ook het Rijk hierin stappen zet.

De leesvaardigheid in Nederland is significant gedaald. 1 op de 4 kinderen is kandidaat voor de term laaggeletterde. Nederland scoort onder het gemiddelde van 15 EU-landen. De gemeente Bronckhorst is daar mede debet aan: zij elimineerde voorzieningen als bibliobussen bij de scholen in Drempt, Hummelo en Keppel. Staat u een beleid voor waarbij het opvoeren van de leesvaardigheid weer hoog in het vaandel komt op de scholen in onze gemeenschap en zo ja: moeten in uw visie meer middelen beschikbaar komen om iets aan deze toestand (bestrijding van kansongelijkheid) te doen?
Wij willen werken aan beleid dat past bij deze tijd. Wij willen plekken voor ontmoeting waar mensen ook uitgedaagd worden tot lezen. Mensen lezen uit boeken, maar ook digitaal. Er zijn mensen die hulp nodig hebben bij het lezen omdat zij uit een ander land komen of beperkt taalvaardig zijn. Dit zijn mensen die we in de bibliotheek van de toekomst ook kunnen helpen met de invulling van de belastingaangifte, het uitdraaien van de QR-code, enzovoort. In de ene plaats

kan dat in een school, in een andere plaats is een dorpshuis wellicht de aangewezen plaats.

Samen met inwoners, welzijnsorganisaties, verenigingen en scholen willen wij een visie ontwikkelen en direct aan de slag gaan. Bronckhorst wordt hierin een voorbeeld in Nederland wat ons betreft.

Dirkjan Huntelaar (Hummelo)

Anouk Bergsma (Hummelo)

Bennie Hakvoort (Drempt)

Kandidaten:

1. Wilko Pelgrom	Drempt
2. Rob Weverink	Keijenborg
3. Ingrid Weeke-Keizer	Vorden
4. Harmjan Evers	Zelhem
5. Bengt Stegeman	Zelhem
6. Everdien Berendsen	Steenderen
7. Dirkjan Huntelaar	Hummelo
8. Jan Klein Lenderink	Wichmond
9. Anouk Bergsma-Hartog	Hummelo
10. Jacobien Klein Lenderink	Wichmond
11. Ria Aartsen-den Harder	Vorden
12. Fennie de Gelder-Hembrecht	Zelhem
13. Chris Jansen	Zelhem
14. Ton Rutting	Vorden
15. Bennie Hakvoort	Drempt

Lijst 2 - Gemeentebelangen Bronckhorst

Lijsttrekker Evert Blaauw (Zelhem)

Algemeen:

Stem lokaal!
Laat op woensdag 16 maart uw stem horen! U heeft zelf grote invloed op beslissingen die de gemeenteraad neemt. Zaken als sport, zorg, onderwijs, geld en wonen zijn thema's die u rechtstreeks kunnen raken. GBB is een lokale partij dus staan bij ons de inwoners centraal en niet de wensen van de landelijke politiek.
Als u 16 maart voor Gemeentebelangen Bronckhorst kiest dan kunnen we doorpakken met ons programma en onze doelen. Dat betekent dat we ons volledig blijven inzetten tegen hoge windmolens, dat er wordt gekozen voor de bouw van extra woningen (3.000 in de komende jaren) en passende zorg voor wie dat nodig heeft voorhanden is. Daarnaast wil GBB een gemeente die actief luistert en meedenkt. De komende jaren staan we als gemeente voor grote beslissingen over gezonde financiën, een toegenomen woningdruk en de keuze voor een logisch aanbod van energie. Deze beslissingen nemen we samen. Dus neem contact met ons op als u vragen heeft. We horen graag van u!

GBB wil:
- Bouwen naar behoefte
- Geen hoge windmolens
- Geen noordtak van Betuweroute door de Achterhoek
- Een financieel gezonde gemeente
- Iedereen kan en mag meedoen
- Een slimme agrarische sector
- Bereikbaar onderwijs
- Gezond ondernemersklimaat
- Meer maatwerk en samenwerking in de zorg
- Een cultuuromslag bij de gemeente
- Gezond verenigingsleven en meer initiatieven voor jongeren
- Goed naoberschap en ondersteuning lokale tradities
- Initiatieven vanuit de samenleving worden ondersteund

Kijk op onze website en onze sociaalmedia of mail ons op: fractie@gbbronckhorst.nl.

Drempt, Hummelo en Keppel

Woningmarkt

Heeft u concrete plannen voor starters op de woningmarkt als het gaat om Drempt, Hummelo en Keppel?
Wij zien graag meer woningen, aansluitend bij de vraag. Daarnaast zetten wij ons in om door middel van nieuwbouw in de kernen of aan de randen van de kernen de leefbaarheid te versterken waardoor er bijvoorbeeld ruimte kan komen voor een extra school.

Hoeveel starterswoningen zou u concreet willen realiseren in Drempt, Hummelo en Keppel?
Het is moeilijk om een concreet aantal te noemen, maar gezien wij over de hele gemeente inzetten op 3.000 extra woningen totaal als richtgetal vinden wij dat er gebouwd moet worden voor starters als daar concrete vraag naar is.

Wat zijn uw concrete plannen voor Drempt, Hummelo en Keppel als het om sociale woningbouw gaat?
Sociale huurwoningen zijn een belangrijk onderdeel van het totale woningaanbod. Wij vinden het belangrijk dat iedereen een passende en gewenste woning kan krijgen. Wij vinden dat woningbouwverenigingen zoals Sité hier een erg belangrijke rol in hebben als het gaat om het omzetten van bestaande huizen naar energiezuinige huizen als ook extra nieuwbouw, afhankelijk van de behoefte.

Vindt u dat er voorkeur moet zijn voor jongeren die geboren en getogen zijn in Drempt, Hummelo en Keppel als het om woningtoewijzingen

gaat, zeker als het gaat om woningen (huur of koop) in het sociale domein?
Wij vinden inderdaad dat iedereen in Drempt, Hummelo en Keppel de ruimte moet kunnen krijgen om de gewenste en passende woning te huren of te kopen. Maar willen daarmee zeker niet andere inwoners die graag in Drempt, Hummelo en Keppel willen wonen, uitsluiten.

Heeft u concrete plannen voor bijvoorbeeld afbraak van leegstaande agrarische bedrijfspanden en die bedrijfspanden te vervangen door woningbouw op boerenerven?
Wij zien graag dat leegstaande boerderijen en/of stallen gesloopt worden om zo verpaupering en drugslabs tegen te gaan. Met de vrijgekomen gronden zien wij oplossingen in compensatie. Denk aan extra woningen erbij mogen bouwen als een gedeelte van de gronden teruggegeven wordt aan de natuur voor bijvoorbeeld bos. Daarmee slaan we meerdere vliegen in één klap. Hoe meer compensatie, hoe meer mogelijkheden voor extra woningen.

Acht u de migratie van mensen uit het westen naar de kernen Drempt, Hummelo en Keppel een zegen voor onze gemeenschap of ziet u het verschijnsel als een bedreiging?
Als het de leefbaarheid aangaat en er is voldoende woningaanbod, dan is het een zege, voor onderwijs, verenigingen en winkels. En daarmee is ook meteen de oplossing duidelijk, namelijk; bouwen naar de behoefte.

Klimaat en energie

In Keppel is veel te doen over de plaatsing van windmolens. Bent u voorstander van de bouw van de molens op het tracé langs de Oude IJssel?
Gemeentebelangen Bronckhorst is de enige partij geweest die vanaf het begin tegen hoge windmolens (>25m) is. Ze voegen niets zinvols toe in ons perspectief. Wij zetten in op besparen van energie, kleinschalige energie-opwek, opslag en lokaal gebruik middels lokale bronnen zoals warmtebronnen of zonnepanelen op daken. Daarnaast zullen wij ook scherp zijn naar de ontwikkelingen van hoge windmolens aan de gemeentegrenzen bij bijvoorbeeld Doetinchem. Kortom, GBB is tegen hoge windmolens binnen Bronckhorst.

Als de plaatsing doorgaat, heeft u dan een idee hoe het gebied attractief kan worden gehouden voor bijvoorbeeld toerisme langs dit unieke landschap, waarvan een prachtige fotowand getuigt in een van de commissiekamers in het gemeentehuis in Hengelo? Gaat u die foto weghalen?
Als het aan GBB ligt, komen ze er niet. Als ze er wel komen, komt dat omdat de landelijke politieke partijen dat graag willen, net als dat zij graag willen dat de noord-aftak van de Betuweroute er komt. Hoge windmolens maken het gebied niet attractief en kunnen zorgen voor gezondheids- en mentale klachten.

Overweegt u om bijvoorbeeld buurtprojecten te ondersteunen als het gaat om het realiseren van energiewinning door aardwarmte?
Lokale, kleinschalige projecten om te komen op het doel waar wij allemaal aan moeten werken, staan wij zeker voor. Ondersteuning van de inwoners zodat de inwoners dit van de grond kunnen krijgen, zien wij zeker zitten. De gemeente kan bijvoorbeeld ondersteunen bij vergunningsaanvragen, subsidies verkrijgen etc.

Zou u een quotering van de veestapel in Drempt, Hummelo, Keppel/Bronckhorst een goed plan vinden?
Wij staan geen massabedrijven voor. De kleinschalige boer die leeft met het in stand houden van gezonde bodem en natuur waardoor de boer minder belastend is of bijdraagt aan een gezonde biodiverse toekomst promoten wij graag. Eén van de oplossingen zou kunnen zijn om de grote bedrijven die bijvoorbeeld veel gif en niet-natuurlijke toevoegingen aanbrengen in de landerijen zwaar (financieel) te belasten zodat er geld beschikbaar komt voor de kleine toekomstbestendige boer die juist werkt voor de instandhouding van diezelfde natuur of het verbeteren ervan.

Economische bedrijvigheid

In Drempt, Hummelo en Keppel zijn enkele kleine bedrijventerreinen. Moeten deze bedrijven blijven op de plek waar zij nu staan of acht het beter om economische bedrijvigheid te concentreren op de grotere bedrijventerreinen?
Een goede combinatie zou de leefbaarheid kunnen versterken. Wat GBB betreft zou dat ook kunnen betekenen dat er meer ruimte komt voor bedrijven buiten de kernen van Drempt, Hummelo en Keppel.

Welk type bedrijvigheid ziet u het liefst in de kernen Drempt, Hummelo en Keppel?
Afhankelijk van de kern zien wij ambachtelijke bedrijven, horeca, toerisme en sport en recreatie, samen met detailhandel als mooie basis binnen de kernen. Daarnaast hopen en ondersteunen wij graag verenigingen en stichtingen die als bezige bijtjes de leefbaarheid in standhouden en versterken in de kernen.

De agrarische sector is in Drempt, Hummelo en Keppel goed vertegenwoordigd. Er zijn mensen die bedrijven met meer dan 200 stuks melkvee geen goede ontwikkeling vinden. Vindt u dat de gemeente de bevoegdheid zou moeten hebben om de veestapel te kunnen quoteren?
Wij geloven er niet per se in dat het quoteren de oplossing is. We zien namelijk dat boerenbedrijven vanwege kosten moeten uitbreiden naar meer dan 200 stuks melkvee. Toch hopen wij dat wij door middel van belasten naar de belasting van het landschap, en daarmee de toekomst, we een balans kunnen vinden tussen een financieel haalbare toekomst voor de boeren, maar ook leefbaar houden van onze omgeving, zonder bijvoorbeeld alle gifstoffen en toevoegingen aan de grond. Dat is niet natuurlijk en daarmee niet toekomstbestendig.

Er zijn inwoners die toenemend problemen hebben met het veelvuldig transport van bijvoorbeeld ruwvoeder over landweggetjes in Drempt, Hummelo en Keppel. Niemand zal problemen hebben met modder op de wegen in de oogsttijd, want dat is niet te vermijden. Maar structureel 8x per dag met het zwaarste materieel de bermen van weggetjes in onze gemenschap (vooral Eldrik en Hoog-Keppel/Hummelo) wordt de agrarische sector niet in dank afgenomen. Moet bij de vergunningen meer aandacht zijn voor logistieke vraagstukken?
Bij vergunningverlening moeten alle voor- en nadelen in beeld zijn en daarop moet beslist worden. De vergunningsaanvrager is straks binnen de omgevingswet verantwoordelijk voor een goed plan, dat samen met zijn omgeving is besproken en het liefst akkoord is gegeven. Alles natuurlijk binnen de geldende regels voor de gezondheid, milieu enzovoort.

Zorg en welzijn

De jeugdzorg is in menig gemeente een hoofdpijndossier. Heeft u concrete plannen om de jeugdzorg te verbeteren?
Versterking van preventie is onze visie. Daarmee kun je veel jeugdzorg voorkomen en verminder je ook veelal verplichte opnamen van jongeren.

In de kernen Drempt, Hummelo en Keppel is de bevolking deels op leeftijd. Staat u een ouderenbeleid voor en hoe ziet dat er voor Drempt, Hummelo en Keppel concreet uit?
Het beleid moet erop gericht zijn dat de ouderen zo optimaal mo-

SINDS 1642

De Gouden Karper

HOTEL

CAFÉ

RESTAURANT

Dorpsstraat 9 - 6999 AA Hummelo - Tel.: 0314 - 38 12 14
welkom@degoudenkarperhummelo.nl

www.degoudenkarperhummelo.nl

gelijk deel kunnen uitmaken van de samenleving. Dat betekent dat essentiële voorzieningen in stand gehouden moeten worden. Daar waar ouderen daar om welke reden dan ook geen gebruik van kunnen maken, zal in eerste instantie het eigen netwerk aangesproken moeten worden. Als dat niet meer lukt, zal een zorgdekkend landschap als vangnet moeten dienen.

Bent u voorstander van bemoeienis van de gemeente als het gaat om de belangen van inwoners van Zelhem, Hengelo en Drempt, Hummelo en Keppel als het gaat om de huisvesting van het nieuwe Slingelandziekenhuis?
Het geven van een signaal als samenleving is zeker goed, maar de besluitvorming ligt niet bij de gemeenteraad van Bronckhorst. Vergelijkbaar is het zoals we dat nu proberen op te lossen met het ziekenhuis in Zutphen, onderdeel van de Gelre Ziekenhuizen.

We hebben een jeugdburgemeester. De gemeente Doetinchem heeft een kinderraad. Bent u voorstander van een kinderraad en zou u de instelling daarvan willen bevorderen?
Ook Bronckhorst heeft een jeugdraad. De ideeën die zij geven samen met de jeugdburgemeester moeten serieus genomen worden, want de jeugd heeft de toekomst. In ons verkiezingsprogramma hebben wij op sport een van hun adviezen meegenomen, namelijk de sportprobeerdag.

Dorpsraden klagen over de geringe waarde die aan hun bestaan wordt gehecht. Er zijn inwoners die een dorpsraad niet als een deugdelijk democratisch werktuig zien en liever referenda zouden zien. Wat is uw visie op de relatie burger-openbaar bestuur?
Elke dorpsraad heeft een eigen identiteit. Vraag blijft daarmee of de mening of het advies van de dorpsraad het draagvlak van de totale lokale samenleving vertegenwoordigt. De gemeenteraad is de gekozen volksvertegenwoordiging en naar ons oordeel dient deze democratische weg altijd te worden bewandeld bij besluitvorming. Bij de beeldvorming en oordeelsvorming is de mening en visie onderdeel van het proces. Maar bovenal vinden wij dat iedereen de kans moet hebben om mee te praten over de eigen omgeving, al dan niet vertegenwoordigd in een dorpsraad.

Sport, onderwijs en cultuur

Sportfaciliteiten behoren tot essentiële voorzieningen in Drempt, Hummelo en Keppel met een sporthal, voetbalvelden en een zwembad. Deze voorzieningen zijn vrijwel volledig afhankelijk van vrijwilligers. Een deel van deze vrijwilligers raakt steeds meer op leeftijd. Wat is uw plan om deze voorzieningen toekomstbestendig te maken?
Goede sport en cultuurvoorzieningen, passend bij de kernen, vinden wij erg belangrijk. Een goede gezondheid komt de kwaliteit van onze leefbaarheid ten goede. In deze coalitieperiode is een sportagenda vastgesteld. Ook is het Lokaal Sportakkoord ondertekend, waar een stuurgroep vanuit de samenleving zitting heeft. Er is geld en kennis beschikbaar om bestuur en vrijwilligers te ondersteunen en te versterken. Inmiddels is een enquête uitgegaan naar het sport en cultuurlandschap waar zij behoefte aan hebben. Dat is voor GBB een belangrijk vertrekpunt om te beoordelen hoe het verenigingsleven het beste kan worden ondersteund.

Het zwembad in Hoog-Keppel is een zeer gewaardeerde voorziening. De installaties verouderen echter. Staat u een beleid voor waarbij gemeentelijke financiële ondersteuning bij vervangingsinvesteringen mogelijk is?
Bronckhorst heeft 5 zwembaden. Overal zijn installaties die onderhoud nodig hebben of aan vervanging toe zijn. Wij staan als GBB voor om structureel een aanzienlijk bedrag voor sport in de begroting op te nemen, zodat gefaseerd zwembaden en andere voorzieningen in de sport in stand gehouden kunnen worden. De partijen van vorige coalities hebben helaas veel verenigingen en stichtingen laten zwemmen in het diepe, en het geld dat overbleef, besteed aan andere doelen waardoor er nu lastige situaties zijn ontstaan.

Er is veel te doen over ventilatiesystemen in schoollokalen in verband met corona. De verwachting is dat corona nog lang bij ons blijft. Het proefproject met luchtfilters in de klas van professor Bert Blocken, hoogleraar bouwfysica aan de KU Leuven en de Technische Universiteit Eindhoven, en viroloog Marc van Ranst (KU Leuven) heeft veel inschrijvingen opgeleverd. De kosten zijn naar rato gering. Staat u een beleid voor om luchtfiltering te verplichten in de klaslokalen in Drempt en Hummelo?
Goede ventilatie is altijd belangrijk. Zeker ook op scholen. Al onze basisscholen moeten hiervan worden voorzien. Er is al een begin gemaakt bij de basisscholen in Bronckhorst om waar nodig bij te dragen om de ventilatie in de klaslokalen op orde te hebben, te houden en te krijgen. In principe is het onderhoud van scholen een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

De leesvaardigheid in Nederland is significant gedaald; 1 op de 4 kinderen is kandidaat voor de term laaggeletterde. Nederland scoort onder het gemiddelde van 15 EU-landen. De gemeente Bronckhorst is daar mede debet aan: zij elimineerde voorzieningen als bibliobussen bij de scholen in Drempt, Hummelo en Keppel. Staat u een beleid voor waarbij het opvoeren van de leesvaardigheid weer hoog in het vaandel komt op de scholen in onze gemeenschap en zo ja: moeten in uw visie meer middelen beschikbaar komen om iets aan deze toestand (bestrijding van kansongelijkheid) te doen?
Leesvaardigheid en digivaardigheid zijn van groot belang. Dat geldt voor heel Bronckhorst. Schoolbibliotheken kunnen hier zeker een grote bijdrage aan leveren. De vraag is eerder of de beschikbare middelen anders ingezet moeten worden om leesbevordering te versterken. Daarover willen wij graag in gesprek gaan met de bieb in de gemeente, zij zijn samen met het onderwijs de deskundigen.

Kandidaten:

1.	Evert Blaauw	Zelhem
2.	Mette Westerink	Steenderen
3.	Han Pelgrom	Keijenborg
4.	Marcel Westerink	Steenderen
5.	Robbert van Velsen	Zelhem
6.	Richard Verkooij	Hengelo
7.	Marja Berenschot-Sesink	Hengelo
8.	Karin Klein Lebbink	Wichmond
9.	Jaap Louwerier	Zelhem
10.	Sander Gartsen	Zelhem
11.	Yoeri Klein Braskamp	Zelhem
12.	Dennis van Elk	Zelhem
13.	Laurens Nieuwenhuis	Zelhem
14.	Ellen Tromp-Dieters	Vorden
15.	Andre Graaskamp	Vorden
16.	Ronnie Berendsen	Zelhem
17.	Alwin Bussink	Zelhem
18.	Sylvia Braam	Vorden
19.	Ron Scheltens	Steenderen

Lijst 3 - VVD

Lijsttrekker Willem Buunk (Zelhem)

Algemeen:

Bronckhorst blijft goed, wordt beter.
De VVD heeft een onversneden optimistische visie op de kwaliteit van leven in het mooiste deel van de Achterhoek en Nederland. De VVD wil ervoor zorgen dat alle 44 dorpen en buurtschappen volwaardig meetellen in het gemeentelijke beleid. Er moeten minstens 2.500 woning extra komen voor 2030. En de investeringsagenda voor Bronckhorst wordt opgehoogd van € 40 miljoen naar € 60 miljoen voor betere voorzieningen en mooie dorpen.

Investeren
De 44 kernen en buurtschappen van Bronckhorst hebben een sterke gemeenschapszin en hebben elk een eigen identiteit. Daar wil de VVD in blijven investeren. Lijsttrekker Willem Buunk: 'Wij hebben de afgelopen jaren gezorgd voor een investeringsagenda van € 40 miljoen. Er zijn veel goede plannen voor sportaccommodaties, voor scholen en voor de dorpen. En we willen onze bedrijventerreinen verbeteren en het landschap mooier maken. Wij willen die goede plannen uitvoeren en verhogen het investeringsbedrag naar € 60 miljoen.' De VVD maakt dit mogelijk door strak te blijven begroten en kritisch te kijken naar de kosten die de gemeente maakt. De VVD wil de lasten voor huishoudens en bedrijven gelijk houden, omdat het voor iedereen nu al duur genoeg is met stijgende prijzen van energie.'

Ruimte voor wonen en bedrijvigheid
De komende jaren wil de VVD dat er minstens 2.500 woningen extra komen. Er komen in de kleine dorpen en buurtschappen uitbreidingsplannen met woningen voor jongeren, jonge gezinnen of senioren. Dat is ook belangrijk voor de groei van bedrijven die nieuwe medewerkers zoeken. De VVD maakt ruimte voor de uitbreiding van bedrijventerreinen. Nieuw is het plan voor een ondernemershuis waar startende ondernemers een werkplek en begeleiding kunnen vinden. Ook het gemeentehuis wordt een open ondernemershuis met werkplekken voor zzp'ers.

Speerpunten van de VVD voor Bronckhorst
- Alle 44 dorpen en buurtschappen tellen mee
- Minstens 2.500 woningen extra
- Ophogen investeringsagenda naar € 60 miljoen.
- Ondernemershuis voor startende ondernemers
- Zorg begint altijd dichtbij met hulp thuis
- Ondersteuning en welzijnsbeleid zorgen voor aantoonbare gezondheidswinst van inwoners
- 0% werkloosheid door mensen goed te begeleiden naar betaald werk in lokale bedrijven
- Instellen Sportraad & inzet op vernieuwing in de sport
- Restauratie van vervallen monumenten
- Ruimte voor kringlooplandbouw en familiebedrijven in de landbouw
- Haalbare energieprojecten met zonnepanelen op daken en biogasinstallaties

Uitvoering
De VVD gaat de verkiezingen in met een sterk en lokaal team. In alle delen van de gemeente kunnen mensen kiezen voor een goede kandidaat uit het eigen dorp. Lijsttrekker Willem Buunk heeft er zin in: 'De VVD is duidelijk over de prioriteiten voor Bronckhorst. Wij maken waar wat we onze inwoners beloven. Ik vertrouw erop dat mensen dat herkennen en kiezen voor de VVD.' Om alle plannen te realiseren moet er volgens de VVD op het gemeentehuis wel wat veranderen: 'Wij willen onze mensen niet laten werken aan het maken van beleid maar inzetten op de uitvoering. Inwoners verwachten daarnaast een gemeente die hun initiatieven ondersteunt. Dat kan alleen als we de gemeente omvormen tot een projectorganisatie. Dat gaan wij doen.'

Het VVD verkiezingsprogramma en de VVD kandidaten in de buurt zijn te vinden op vvdbronckhorst.nl.

Drempt, Hummelo en Keppel

Woningmarkt
De VVD wil minstens 2.500 woningen extra bouwen in alle dorpen en buurtschappen. Dus niet alleen bij de vier grootste dorpen in Bronckhorst. Voor het buitengebied is de VVD al lang voorstander van de herontwikkeling van leegstaande agrarische bedrijfspanden voor woningbouw en voor reguliere bedrijvigheid of een combinatie daarvan. Wij zijn er trots op dat dit nu eindelijk in het gemeentelijke beleid mogelijk is gemaakt. En wij zijn ervan overtuigd dat eigenaren met mooie plannen komen voor Eldrik en elders die goed passen in het landschap.

Jonge gezinnen
De VVD wil zoveel woningen bouwen als er nodig zijn. Voor starters, sociale woningen of woningen voor ouderen die willen verhuizen naar iets kleiners. Drempt, Eldrik, Keppel en Hummelo zijn bijzonder aantrekkelijk als woongebied aan de westkant van de Achterhoek en dicht bij de steden. Wij zien dat mensen van elders een bewuste keuze maken om hier te komen wonen. Ze vinden hier goede scholen voor hun kinderen. Ze ontdekken dat er hier ook werk is en nemen deel aan de gemeenschap. Met die houding is iedereen van harte welkom. De bedrijven in dit gebied draaien goed en er is veel werk. De VVD wil daarom dat er vooral extra betaalbare woningen voor jonge gezinnen gebouwd worden.

Uitvoering
Het grootste probleem blijft de uitvoering van alle plannen. Vooral de realisatie van jongerenwoningen aan de Groeneweg in Hummelo duurt veel te lang, omdat de aanpak van collectief particulier opdrachtgeverschap onnodig ingewikkeld is. Die werkwijze willen wij niet meer toepassen op gemeentelijk locaties. In Hummelo is het lastig nieuwe woningbouwlocaties aan te wijzen, daarom willen wij een goed ontwerpproces om rondom het hele dorp te kijken op welke plekken passende uitbreiding mogelijk is in combinatie met een mooier landschap. Bij die zoektocht hoort in ieder geval de herontwikkeling van de Veldhof en uitbreiding aan de Stokhorsterweg.

Eerlijk toewijzen
In Hoog-Keppel zien wij graag woningbouw op de voormalige voetbalvelden in combinatie met investeringen in het sportcomplex. In Drempt zijn diverse locaties mogelijk, misschien ook wel met de herontwikkeling van de inmiddels afgebrande zaal Damla en transformatie van de voormalige roomkatholieke kerk. Indien nodig doet de gemeente grondaankopen, maar eigenaren zijn vaak bereid mee te werken. Voor woningtoewijzing moet de gemeente een eerlijk systeem afspreken met de woningcorporaties, met een voorkeurspositie voor jongeren uit de buurt. Voor andere woningen kunnen alleen particuliere initiatiefnemers en projectontwikkelaars dat doen. En dat vinden wij een goed idee.

Klimaat en energie

De VVD richt zich liever op uitvoerbare projecten voor energieopwekking dan op abstracte doelen. Zo houden we energie betaalbaar. Wij willen geen megawindmolens in ons mooie landschap. Daarom zijn wij voor de strenge randvoorwaarden die gelden voor mogelijke initiatieven voor het gebied Eldrik. Daarmee is deze heilloze discussie van tafel. Wij besteden liever alle tijd, geld en energie van de gemeente om met inwoners en ondernemers projecten te realiseren voor andere vormen van energieopwekking.

Lokale kennis
Naast zon op dak willen wij aan de slag op basis van lokale ervaring met biogascentrales en de toptechnologische kennis van bedrijven in de buurt over aardwarmte en warmte-koude opslag. De gemeente moet de accountmanagers voor ondernemers, gebiedsambtenaren en energiedeskundigen inzetten om haalbare projecten vooruit te helpen. Het verbinden van de lokale energievraag van grote gebruikers zoals de Garvo en andere bedrijven met lokale opwekking omzeilt netwerkproblemen.

Economische bedrijvigheid

De VVD is onder de indruk van de ontwikkeling van bedrijven en de actieve houding van de ondernemersverenigingen. Wij willen de vijf industrieterreinen in Zelhem, Hengelo, Vorden, Baak en Steenderen profileren als bedrijvenpark. Wij beschouwen de zone langs de Rijksweg in Drempt als het zesde bedrijvenpark dat op dezelfde manier goed beheer en profilering verdient.

Uitbreiding
Veel bedrijven hebben een uitbreidingsbehoefte en de meeste bedrijven willen dat op de bestaande locatie of vlakbij. Dat willen wij mogelijk maken met een uitbreiding van bestaande bedrijventerreinen. In Drempt, Hummelo en Keppel zullen we met zorgvuldig ontwerp moeten kijken waar dat kan. De Zutphen-Emmerikseweg is een zone met afwisselend open landschap en bedrijfslocaties die van een wat rommelig lint een parelsnoer kan worden.

Het gespreide patroon van bedrijvigheid is kenmerkend voor ons platteland en zorgt voor levendigheid en prachtige werkplekken voor gelukkige werknemers. Vrijkomende agrarische bedrijfslocaties mogen van de VVD worden benut voor herinrichting tot een reguliere bedrijfsfunctie. Wij willen ondernemers de ruimte bieden en werkgelegenheid dicht bij de woonplek van mensen. Samen met de gemeente en lokale ondernemers zoals Westhoff Coffee Fresh lukt het ook met mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Met extra inzet op begeleiding en opleiding gaan we naar 0% werkloosheid.

Kringlooplandbouw
We zijn voor een gezonde ontwikkeling van het familiebedrijf in de landbouw. Zonder boeren geen koe in de wei. Lokaal gewortelde boerenbedrijven zijn onverbrekelijk verbonden met het landgoederengebied tussen Drempt, Keppel en Hummelo. Voor een goede ontwikkeling van dit cultuurhistorische landschap werken wij met boeren aan het versterken van het grondgebonden karakter van de landbouw. In de Oude IJsselzone zit van oudsher grootschalige landbouw op de kleigrond. Ongeacht de bedrijfsschaal zullen boeren moeten werken met de kenmerken van het landschap. We willen de ontwikkelingsruimte geven die nodig is voor de overgang naar kringlooplandbouw. Mooi dat een Dremptse boer hier de voortrekker van is met landelijke bekendheid.

Zorg en welzijn

We zetten de gemeentelijke ondersteuning en hulp in voor gezondheidswinst van onze inwoners. Dat doen we met 1-2-3 zorg, die begint altijd met (1) directe professionele hulp in het gezin, pas daarna met (2) het inschakelen van zorgverlening elders en bij uitzondering met (3) specialistische zorg buitenshuis. De VVD wil daarom beter sturen op zorgresultaat en daarover harde afspraken maken met zorgverleners, in het bijzonder voor jeugd en ouderenzorg. Huisartsen, schoolartsen en justitie moeten nauwer met de gemeente samenwerken om onnodige plaatsing van jongeren in jeugdhulp te voorkomen. Daar komt de jongere meestal niet beter uit.

Sterk netwerk
De VVD wil dat de gemeente via het sociaal team gericht samenwerkt met een sterk lokaal netwerk in het gezondheidscentrum in het oude gemeentehuis in Hoog-Keppel en het welzijnswerk. Dat maakt het mogelijk om het aanbod in ontmoetingsplekken zoals de Hessenhal, het dorpshuis in Voor-Drempt, 't Hessenhuus in Achter-Drempt en De Ruimte in Hummelo op elkaar af te stemmen. Met een gerichte inzet van de gemeentelijke combinatiefunctionarissen kan daarbij ook het sportaanbod worden betrokken.

Sport, onderwijs en cultuur

De VVD koestert het fraaie cultuurhistorische landschap en in het bijzonder ons agrarisch erfgoed. We willen de samenwerking met de Open Monumentendagen voortzetten, die onder de bezielende leiding van de Hummelose voorzitter met een grote groep vrijwilligers en een geweldige interactieve website de bekendheid van ons erfgoed vergroot. We redden de monumenten die soms bijna letterlijk op omvallen staan om ze te behouden voor het nageslacht. De kennis en kunde van lokale gespecialiseerde aannemers- en schildersbedrijven moet hiervoor ingezet worden. We blijven strijden voor de rondweg

FF naar Steef

café - zaal- terras

Dorpsstraat 1
6999 AA Hummelo
M 06 - 30 40 76 72
E info@ffnaarsteef.nl
I www.ffnaarsteef.nl

Volg ons ook op Facebook & Twitter!

FF naar Steef
~
"Eten wat de pot schaft"
Iedere woensdag en donderdag 18.03 uur, maaltijd à € 9,50 p.p. Reserveren gewenst, bezorgen of afhalen is ook mogelijk
Zie menu iedere maandag op: www.ffnaarsteef.nl
(een alternatief is bespreekbaar).
~

Haarstudio no. 5
Karen van Maren
De Zuylenkamp 5
6999 CA HUMMELO

Uitsluitend op afspraak tijdens flexibele openingstijden

t: 06-313 839 80
e: info@haarstudiono5.nl

Eten & Drinken Koffie en Cappuccino Eten*Afhalen IJs - Milkshake Terras @ WiFi Lunch & Diner Friet - Snacks Salades en Broodjes latte macchiato - Thee Menu's / oerfriet / Burgers Eten*Afhalen Eten & Drinken Koffie en Cappuccino IJs - Milkshake Terras @ WiFi Lunch & Diner Friet - Snacks Salades en Broodjes Eten*Afhalen latte macchiato - Thee Menu's / oerfriet / Burgers Eten & Drinken Koffie en Cappuccino IJs - Milkshake Terras @ WiFi Lunch & Diner Salades en Broodjes latte macchiato - Thee Menu's / oerfriet /

DE OLDE SCHOLE
LUNCHROOM & CAFETARIA
SINCE 1964

Rijksweg 88 Laag-Keppel
0314 380050

Alle dagen geopend
1200u - 2100u
www.deoldeschole.nl

BOUWBEDRIJF JOLINK HUMMELO

www.bouwbedrijf-jolink.nl tel: 0314-381309

BOUW GARANT

Nieuwbouw | Verbouw | Onderhoud | Renovatie/Restauratie

Laag-Keppel om het historische stadje volledig tot zijn recht te laten komen.

Investeren
De VVD wil investeren in het organisatievermogen en professionalisering van sportverenigingen. We hebben gezorgd voor een investeringsagenda van € 40 miljoen en wij willen dat ophogen naar een investeringsbudget van € 60 miljoen. Dat kan als we scherp blijven begroten en de kosten van de gemeente in de hand houden. Met dat investeringsbudget willen wij de komende jaren investeren in de verzelfstandigde sportaccommodaties. Wij hebben er alle vertrouwen in dat het met al die vrijwilligers en ondernemers die het zwembad en de sporthal beheren, lukt om hiervoor de goede plannen in te dienen.
Met het investeringsbudget maakt de VVD ook investeringen mogelijk in scholen. Met de schoolbesturen kan de verbetering van luchtkwaliteit gerealiseerd worden. Bij investeringen kijken wij ook naar samenwerking tussen scholen voor de vernieuwing van onderwijs.

Participatie
Inwoners moeten zeggenschap hebben over gemeentelijke investeringen. Wij vinden het belangrijk dat we blijven experimenteren met effectieve vormen van samenwerking en participatie. Het besluit over uitvoering blijft een politieke keuze. Daarom wil de VVD een nieuwe werkwijze van de gemeenteraad met een laagdrempelige mogelijkheid voor inwoners om altijd vooraf aan definitieve besluiten bij te dragen.

Perry van Lochem (Hummelo)

Roy Echter (Hoog-Keppel)

Andries Bannink (Laag-Keppel)

Kandidaten:

1.	Willem Buunk	Zelhem
2.	Daniëlle Rouwen	Vorden
3.	Perry van Lochem	Hummelo
4.	Gerbert Tiecken	Zelhem
5.	Thea Lusink	Keijenborg
6.	Hans Puijk	Vorden
7.	Annemarie van der Houwen	Vorden
8.	Roy Echter	Hoog-Keppel
9.	Vivienne Huetink-van Breugel	Bronkhorst
10.	Miguel Mendes de Leon	Velswijk
11.	Stefan Beijer	Hengelo
12.	Herman Eskes	Vierakker
13.	Andries Bannink	Laag-Keppel
14.	Geert Jan Oosterhuis	Hengelo
15.	Ton van Linder	Baak

Lijst 4 - PvdA

Lijsttrekker Luuk Preijde (Halle)

Algemeen:

PvdA: een actieve gemeente is nodig voor alle dorpen
Vertrouwen in de gemeente: De woningbouw in Hoog-Keppel.
De aanbesteding van de beide locaties in Hoog-Keppel was een rommeltje. De aanbesteding moest dus over om het vertrouwen weer iets te herstellen. De coalitiepartijen wilden dat niet. Jammer. De gemeente moet volgens de PvdA in gesprek gaan met de inwoners, ook zij die minder rap zijn met de tong. En moet daarbij duidelijk zijn waar je wel of geen inspraak in hebt. Inwoners snappen dat als je het goed uitlegt, als al je informatie goed te vinden en te snappen is. Voor iedereen.

Bouwen
Er moet meer gebouwd worden. Wij stemden in met een richtgetal van 2.000 nieuwe woonplekken tot 2030. De PvdA is realistisch en kijkt ook naar de lange termijn. We vragen ons jaarlijks af of we de aantallen moeten bijstellen. Of is er behoefte aan een ander soort woning?
Eengezinswoningen zijn prima maar er zijn veel jonge starters en ouderen die kleinere en betaalbare woonplekken willen. De PvdA wilde vastleggen dat er 30% sociale huurwoningen in Bronckhorst moeten komen. VVD, CDA en GBB wilden dat niet. Het is dus maar afwachten. Op de bouwplekken in Keppel en Hummelo moeten in ieder geval veel goedkope huurwoningen komen. U als inwoner: laat u horen!
In het buitengebied moeten we verrommeling tegen gaan. In alle redelijkheid is er wat woningbouw mogelijk. De vrijkomende boerenbedrijven kunnen gesloopt worden of daar kan een huis of bedrijfje gebouwd worden. Speculatie gaan we actief tegen. Dit college wil huizenbouw toestaan op de landgoederen. De PvdA wil geen bouw in de natuur. De gemeente moet het lef hebben om eens te durven experimenteren en meer regie te gaan voeren.

Werk en inkomen
Winkels moeten niet op het platteland maar horen in de dorpen. Dat houdt het platteland mooi en de dorpen levendig. Grotere bedrijven

horen op een bedrijventerrein. De PvdA wil bedrijven die met hun gezicht naar de maatschappij staan en duurzaam werken.
Iedereen moet meedoen. Kansengelijkheid is een kernwaarde van de PvdA. Wij verwachten van bedrijven en verenigingen dat zij iedereen welkom heten. Bedrijven hebben kwetsbare mensen in dienst. De gemeente is ambitieus in zijn zorg voor mensen met minder geld en voor mensen die lastig hulp vragen. Zij regelt een goede zorgverzekering en heeft een royaal schuldenbeleid.

Voorzieningen
Vrijwilligers zijn belangrijk maar de gemeente heeft ook een rol. We moeten subsidies binnenhalen voor veel meer fiets- en voetpaden. Leuk voor de toeristen, veilig voor onze fietsende scholieren. Cultuur maakt het leven leuk. De kerk in Drempt, de galerie in Keppel en de Kunsttiendaagse zijn belangrijk voor de gemeente en daar buiten. In ieder dorp moet er gespeeld en gesport kunnen worden. We willen clustering van functies: de bieb is ook een ontmoetingsplek, het sociale team houdt er zijn spreekuur, zeg het maar. De PvdA wil een gemeente die zich actief bezighoudt met de leefbaarheid in de grote kernen én in alle andere kleine kernen.

Stem sociaal, kies PvdA!

Drempt, Hummelo en Keppel

Woningmarkt
Heeft u concrete plannen voor starters op de woningmarkt als het gaat om Drempt, Hummelo en Keppel?
We hebben in het nabije verleden gepleit voor betaalbare woningen, anders dan het college heeft besloten. De voormalige sportvelden in Hoog-Keppel zouden een prima plek kunnen zijn voor onder andere starterswoningen en sociale huurwoningen.

Hoeveel starterswoningen zou u concreet willen realiseren in Drempt, Hummelo en Keppel?
We vinden dat er in kleinere kernen gebouwd moet worden naar behoefte. We hebben begrepen uit gegevens van de dorpsraden dat die behoefte er aantoonbaar is. Samen met de gemeente zal het aantal bepaald moeten worden.

Wat zijn uw concrete plannen voor Drempt, Hummelo en Keppel als het om sociale woningbouw gaat?
We vinden we dat van de totale bouwplannen minimaal 30% sociale woningbouw moet zijn.

Vindt u dat er voorkeur moet zijn voor jongeren die geboren en getogen zijn in Drempt, Hummelo en Keppel als het om woningtoewijzingen gaat, zeker als het gaat om woningen (huur of koop) in het sociale domein?
Voorkeur voor woningtoewijzing aan jongeren die geboren en getogen zijn in Drempt, Hummelo en Keppel vinden we een goede zaak, mits dat niet geldt voor alle woningen. Immers op die manier zou het onmogelijk worden voor bijvoorbeeld een jonge vakman, een leerkracht of een agent uit het westen van het land om in Drempt, Hummelo en Keppel te komen wonen. Die mensen hebben we hard nodig.

Heeft u concrete plannen voor bijvoorbeeld afbraak van leegstaande agrarische bedrijfspanden en die bedrijfspanden te vervangen door woningbouw op boerenerven?
We vinden het goed om leegstaande agrarische of andere bedrijfspanden om te zetten in woningbouw, maar dan wel nadrukkelijk gekoppeld aan één erf. Bijvoorbeeld een hofjesidee voor senioren of kleinere appartementen voor jongeren of iets voor andere doelgroepen

Acht u de migratie van mensen uit het westen naar de kernen van Drempt, Hummelo en Keppel een zegen voor onze gemeenschap of ziet u het verschijnsel als een bedreiging?
Mensen uit het westen van ons land hebben de mooie Achterhoek ook ontdekt. Als er alleen oudere, koopkrachtige mensen bij zouden komen die niet willen deelnemen aan het sociale leven zou dat een slechte zaak zijn. Maar dat is ongetwijfeld niet het geval. Veel nieuwkomers burgeren snel in. Mede door het internet is het ook makkelijker voor jongeren om hier te komen werken en wonen.
Bij een woningaankoop zou wat ons betreft daar waar mogelijk een zelfbewoningsplicht opgelegd moeten worden. Een woning is om in te wonen en niet om geld aan te verdienen door derden.

Klimaat en energie
In Keppel is veel te doen over de plaatsing van windmolens. Bent u voorstander van de bouw van de molens op het tracé langs de Oude IJssel?
We zijn geen voorstanders van de bouw van windmolens, maar we denken dat er geen ontkomen aan is. We willen dat er eerst fors ingezet wordt op energie besparen, dan vooral zon op daken, dan landschappelijk goed ingepaste kleine zonneparken en als het nodig is windmolens. De volksgezondheid is daarbij een belangrijk afwegingskader. We vinden dat als er windmolens moeten komen, ze inderdaad op de door de raad vastgestelde plek moeten komen.

Als de plaatsing doorgaat, heeft u dan een idee hoe het gebied attractief kan worden gehouden voor bijvoorbeeld toerisme langs dit unieke landschap, waarvan een prachtige fotowand getuigt in een van de commissiekamers in het gemeentehuis in Hengelo? Gaat u die foto weghalen?
De foto van een prachtig landschap langs de Oude IJssel zullen we zeker niet weg laten halen. Windmolens, als die er komen, zijn een tijdelijke manier van energie opwekken en kunnen mogelijk ooit ook weer verdwijnen uit het landschap. Mooi of lelijk is een subjectief begrip en we zijn het met iedereen eens dat landschappelijke inpassing niet te doen is.

Overweegt u om bijvoorbeeld buurtprojecten te ondersteunen als het gaat om het realiseren van energiewinning door aardwarmte?
Buurtprojecten ondersteunen als het gaat om energiewinning door aardwarmte te gebruiken, zullen we zeker ondersteunen als het gaat om het opdoen van kennis.

Zou u een quotering van de veestapel in Drempt/Hummelo, Keppel/Bronckhorst een goed plan vinden?
Het rijk en de provincie hebben de grootste rol bij de benodigde veranderingen in de landbouw. Er zal een omslag moeten komen naar een duurzame, natuurinclusieve vorm van landbouw. Maar deze boeren moeten ook bestaanszekerheid kunnen opbouwen. De gemeente faciliteert plannen van boeren in het ontwikkelen en onderhouden van landschap en in het opzetten van nieuwe (neven)functies als bijvoorbeeld recreatie en zorg. Een quotering van de veestapel in Bronckhorst lijkt ons op dit moment geen goed plan.

Economische bedrijvigheid
In Drempt, Hummelo en Keppel zijn enkele kleine bedrijventerreinen.

Moeten deze bedrijven blijven op de plek waar zij nu staan of acht u het beter om economische bedrijvigheid te concentreren op de grotere bedrijventerreinen?
Passende bedrijvigheid binnen de kleinschaligheid van onze gemeente vinden we prima. Er is een warm welkom voor bedrijven die onze gemeente mooier maken, bedrijven die duurzaam zijn en bijvoorbeeld mensen met afstand tot de arbeidsmarkt opleiden. Bedrijven mogen wat ons betreft op hun huidige plek blijven. Als er behoefte is aan grote groei, dan zal nadrukkelijk gekeken moeten worden naar verplaatsing naar bedrijventerreinen.

Welk type bedrijvigheid ziet u het liefst in de kernen van Drempt, Hummelo en Keppel?
In de kernen zien we het liefst bedrijven met een duidelijke maatschappelijke bijdrage, kleinschalig, duurzaam en met veel werkgelegenheid.

De agrarische sector is in Drempt, Hummelo en Keppel goed vertegenwoordigd. Er zijn mensen die bedrijven met meer dan 200 stuks melkvee geen goede ontwikkeling vinden. Vindt u dat de gemeente de bevoegdheid zou moeten hebben om de veestapel te kunnen quoteren?
De agrarische sector is goed vertegenwoordigd in Bronckhorst en met de aanverwante foodbedrijven goed voor veel werkgelegenheid. We denken dat bepalen hoeveel koeien boeren mogen hebben niet een rol is voor de gemeente. Daar is landelijke/provinciale regelgeving leidend.

Er zijn inwoners die toenemend problemen hebben met het veelvuldig transport van bijvoorbeeld ruwvoeder over landweggetjes in Drempt, Hummelo en Keppel. Niemand zal problemen hebben met modder op de wegen in de oogsttijd, want dat is niet te vermijden. Maar structureel 8x per dag met het zwaarste materieel de bermen van weggetjes in onze gemeenschap (vooral Eldrik en Hoog-Keppel/Hummelo) wordt de agrarische sector niet in dank afgenomen. Moet bij de vergunningen meer aandacht zijn voor logistieke vraagstukken?
De steeds groter wordende landbouwvoertuigen zijn inderdaad een probleem voor de wegen en bermen in het buitengebied. Uiteraard moet in de hele gemeente gekeken worden naar de wegenstructuur, maar dat heeft niet alleen met de landbouw te maken. We denken niet dat dit met vergunningen voor de landbouw te regelen is. Wel misschien met goed overleg in een buurt.

Zorg en welzijn

De jeugdzorg is in menige gemeente een hoofdpijndossier. Heeft u concrete plannen om de jeugdzorg te verbeteren?
Jeugdzorg: de basisvoorzieningen voor kinderen zijn op orde, dat is de beste preventie. De jeugdzorg is nog lang niet optimaal georganiseerd. De samenwerking tussen onder andere huisartsen, onderwijs en GGD moet verbeterd worden. Om wachttijden te verminderen moet kritisch gekeken worden welke hulpvragen opgepakt worden en welke niet. Op het terrein van de jeugdzorg moeten cliënten en de gemeente invloed hebben.

In de kernen Drempt, Hummelo en Keppel is de bevolking deels op leeftijd. Staat u een ouderenbeleid voor en hoe ziet dat er voor Drempt, Hummelo en Keppel concreet uit?
In Drempt, Hummelo en Keppel is een welzijnsstichting actief. Zij organiseren activiteiten voor ouderen, daarnaast zijn er de sociale teams van de gemeente. En gelukkig is er het gezondheidscentrum met de huisartsen. Zo blijft ondersteuning en zorg zeker voor de oudere inwoners dicht bij huis georganiseerd. Mantelzorgers verdienen een professionele en effectieve ondersteuning en een passende financiële bijdrage. Zeker gezien de vergrijzing worden ze steeds belangrijker. Er komt weer een collectieve zorgpolis voor inwoners met een laag inkomen als het aan de PvdA ligt. Er dient een goed vervoerssysteem te zijn zodat ouderen mee kunnen doen aan activiteiten op het gebied van cultuur, ontmoeten en bewegen.
Zo lang mogelijk thuis wonen als je ouder bent of een beperking hebt, is een mooi streven, maar het kan wel eenzaam zijn. Daarom moet de gemeente alternatieve woonmogelijkheden vergroten.
De gemeentelijke informatie moet goed en snel te vinden zijn. En zeker niet alleen digitaal. Elektronische dienstverlening moet goed toegankelijk zijn, ook voor mensen met een beperking.

Bent u voorstander van bemoeienis van de gemeente als het gaat om de belangen van inwoners van Zelhem, Hengelo en Drempt, Hummelo en Keppel als het gaat om de huisvesting van het nieuwe Slingelandziekenhuis?
De gemeente Doetinchem beslist over de huisvesting van het Slingelandziekenhuis. Daar waar we in de gelegenheid zijn, zullen we ons inzetten voor een goede bereikbaarheid van dit regioziekenhuis.

We hebben een jeugdburgemeester. De gemeente Doetinchem heeft een kinderraad. Bent u voorstander van een kinderraad en zou u de instelling daarvan willen bevorderen?
Bronckhorst heeft naast de jeugdburgemeester ook een kinderraad. In ons verkiezingsprogramma pleiten we ook voor de instelling van een jongerenraad. We vinden het heel belangrijk om ook hun mening en ideeën te horen. Tegen welke problemen lopen zij aan? Gebrek aan ontmoetingsplekken, stageplekken, openbaar vervoer, discriminatie om maar eens wat onderwerpen te noemen.

Dorpsraden klagen over de geringe waarde die aan hun bestaan wordt gehecht. Er zijn inwoners die een dorpsraad niet als een deugdelijk democratisch werktuig zien en liever referenda zouden zien. Wat is uw visie op de relatie burger-openbaar bestuur?
De dorpsbelangenorganisaties zijn en blijven een goed platform voor de gemeente om mee samen te werken. De gemeente moet altijd de afweging tussen de verschillende deelbelangen maken. Ook de input van 'stille' inwoners wordt meegewogen. De gemeente betrekt inwoners en deskundigen bij al haar beleid. Vormen van overleg kunnen verschillend zijn. Rondetafelgesprekken, themabijeenkomsten, digitale raadpleging en niet in de laatste plaats overleg met dorpsbelangenorganisaties. De gemeente geeft duidelijk aan waarover je wel maar ook niet kunt meepraten en wanneer en hoe. Er moet een duidelijke terugkoppeling plaatsvinden. Zo zien wij de relatie tussen de inwoner en het openbaar bestuur.

Sport, onderwijs en cultuur

Sportfaciliteiten behoren tot essentiële voorzieningen in Drempt, Hummelo en Keppel met een sporthal, voetbalvelden en een zwembad. Deze voorzieningen zijn vrijwel volledig afhankelijk van vrijwilligers. Een deel van deze vrijwilligers raakt steeds meer op leeftijd. Wat is uw plan om deze voorzieningen toekomstbestendig te maken?
Veel voorzieningen zoals de zwembaden zijn in het verleden geprivatiseerd. Er is destijds geen visie gemaakt waarin staat welke voorzieningen zeker in stand moeten blijven.
Een aantal basisvoorzieningen van goed niveau moet aanwezig of bereikbaar zijn voor alle inwoners. Sport en zwembaden, culturele voorzieningen, een bibliotheek, winkels, geldautomaten en openbaar

FINALIST

Garage Schel
Angerlo

Verkiezing
Onafhankelijk Autobedrijf van het Jaar 2022

Garage Schel maakt kans op titel Onafhankelijk Autobedrijf van het Jaar 2022

BOVAG organiseert jaarlijks de verkiezing Onafhankelijk Autobedrijf van het Jaar. 'Wij zijn ontzettend blij en trots dat een onafhankelijke jury heeft bepaald dat wij bij de top 3 behoren', vertelt Joke Schel van het gelijknamige garagebedrijf uit Angerlo dat dit jaar zijn 90-jarig bestaan viert. De komende maanden ontvangt het garagebedrijf nog bezoek van alle juryleden waarna uiteindelijk eind juni de winnaar bekend wordt gemaakt.

Om de finale te halen is Garage Schel, dat eerder al was geselecteerd tot de beste 10, de afgelopen maanden onder de loep genomen door een onafhankelijke keuringsinstantie. Daarnaast is het bedrijf ook bezocht door mystery shoppers en mystery callers. De resultaten zijn beoordeeld door een vakjury die vervolgens de drie finalisten bepaalde. Om de winnaar te kiezen, bezoekt de vakjury onder leiding van de ANWB, komende tijd de drie finalisten. De winnaar van de verkiezing Onafhankelijke Autobedrijf van het Jaar 2022 wordt bekend gemaakt op 28 juni 2022.

In totaal zijn 3.200 onafhankelijke autobedrijven lid van BOVAG dus ongeacht of Garage Schel de titel pakt is een plaats in de top 3 van deze verkiezing al een hele prestatie, vindt Joke Schel. 'Het is een erkenning voor ons vakmanschap en ondernemerschap. Een mooie waardering en natuurlijk een stimulans om zo door te gaan.'

De faciliteiten van Garage Schel op een rij:
- Tankstation met shop
- Wasboxen en wasstraten met 5 wasprogramma's
- Verkoop, onderhoud, schadeherstel, verhuur en lease van personenauto's en bedrijfswagens
- Financieringen en verzekeringen
- Bandenwissel en bandenopslag
- Onderhoud van caravans en campers

Tankstation 24/7
Wist u dat ons tankstation 24 uur per dag, zeven dagen in de week, open is? Via de betaalautomaat kunt u tanken wanneer het u uitkomt.

Garage Schel
De Koppeling 1
6986 CS Angerlo
T: 0313 - 49 07 60
M: info@garageschel.nl
I: www.garageschel.nl en www.schelbedrijfswagens.nl
Volg ons op Facebook en Twitter

vervoer. Geen enkele kern is hetzelfde. Dus zijn de voorzieningen in elke kern ook niet hetzelfde, maar toegang tot genoemde basisvoorzieningen moet voor elke inwoner mogelijk zijn. Wat aan vrijwilligers gevraagd kan worden, heeft grenzen. Dus ook de gemeente heeft hier zeker een taak. Of we op termijn alle zwembaden in Bronckhorst open kunnen houden, is maar de vraag. We zullen ook naar de omliggende gemeenten moeten kijken.
Een fatsoenlijke binnensportvoorziening vinden we belangrijk, ook voor het onderwijs. De hal is geprivatiseerd, maar dat betekent niet dat de gemeente er niet meer naar om hoeft te kijken.

Het zwembad in Hoog-Keppel is een zeer gewaardeerde voorziening. De installaties verouderen echter. Staat u een beleid voor waarbij gemeentelijke financiële ondersteuning bij vervangingsinvesteringen mogelijk is?
Voor vervangingsinvesteringen in bijvoorbeeld het zwembad vinden we dat, als het verantwoord is gezien de exploitatie, de gemeente garant kan staan.

Er is veel te doen over ventilatiesystemen in schoollokalen in verband met corona. De verwachting is dat corona nog lang bij ons blijft. Het proefproject met luchtfilters in de klas van professor Bert Blocken, hoogleraar bouwfysica aan de KU Leuven en de Technische Universiteit Eindhoven, en viroloog Marc van Ranst (KU Leuven) heeft veel inschrijvingen opgeleverd. De kosten zijn naar rato gering. Staat u een beleid voor om luchtfiltering te verplichten in de klaslokalen in Drempt en Hummelo?
Volksgezondheid is voor de PvdA altijd een belangrijk afwegingskader. Als het noodzakelijk is te investeren in gezonde lucht in de leslokalen dan moet dat gerealiseerd worden. Dat heeft niet alleen te maken met corona wat ons betreft. Dat zou verplicht moeten zijn.

De leesvaardigheid in Nederland is significant gedaald; 1 op de 4 kinderen is kandidaat voor de term laaggeletterde. Nederland scoort onder het gemiddelde van 15 EU-landen. De gemeente Bronckhorst is daar mede debet aan: zij elimineerde voorzieningen als bibliobussen bij de scholen in Drempt, Hummelo en Keppel. Staat u een beleid voor waarbij het opvoeren van de leesvaardigheid weer hoog in het vaandel komt op de scholen in onze gemeenschap en zo ja: moeten in uw visie meer middelen beschikbaar komen om iets aan deze toestand (bestrijding van kansongelijkheid) te doen?
Bestrijding van kansongelijkheid is een speerpunt van de PvdA. Wij vinden dat er in Bronckhorst in de grote kernen kwalitatief goed bibliotheken moeten zijn, dat er extra middelen moeten zijn voor voorschoolse educatie. We vinden dat kinderen niet in armoede mogen opgroeien. Er moet dus een beleid komen om armoede uit Bronckhorst weg te krijgen. Alle kinderen moeten mee kunnen doen. Verhogen van de leesvaardigheid is een taak van het onderwijs, de gemeente kan wel werken aan het verbeteren van de voorwaarden rond het onderwijs, maar gaat niet over de inhoud.

Herms Bensink (Hummelo)

Tommy Bauling (Drempt)

Kandidaten:

1.	Luuk Preijde	Halle
2.	Johanna Bergervoet	Zelhem
3.	Antoon Peppelman	Zelhem
4.	Indy Peters	Halle
5.	Ilona Smeitink	Halle
6.	Jan van der Gaast	Zelhem
7.	Hans Moor	Vorden
8.	Jaap van Gijssel	Hengelo
9.	Martje Postma	Steenderen
10.	Herms Bensink	Hummelo
11.	José LaCroix	Baak
12.	Derk Jan Bovenmarsch	Zelhem
13.	Gabriëlle Parel	Baak
14.	Peter Hoogland	Vierakker
15.	Tommy Bauling	Drempt
16.	Annelies Lichtenberg	Vorden

Lijst 5 - D66

Lijsttrekker Jan Engels (Wichmond)

Algemeen:

Investeren in onze naoberkracht
D66 Bronckhorst stelt naoberkracht centraal. Met naoberkracht bedoelen wij 'samen zaken voor elkaar krijgen'. Het betekent luisteren naar ieders wens en zorgen dat jij je gehoord voelt. Samen problemen oplossen door elkaar ook iets te gunnen. Het betekent voor ons ook dat de gemeente jou in jouw leefomgeving centraal zet. Geen versnipperd beleid en budget, maar beleid dat op jouw omgeving is afgestemd. Beleid en budget waar je als inwoner ook vaker over mag meebeslissen.

Samengevat komen wij tot de volgende 10 punten:
1. Wij willen een gemeente die met onze inwoners samenwerkt vanuit gelijkwaardigheid. Soms betekent dat aanjagen, vaak betekent dat actief ondersteunen. Het betekent dat we een deel

van de keuzes – hoe we dingen bereiken – over durven te laten aan onze inwoners.

2. Beleid komt nu in kleine stukjes tot stand. Een totaaloverzicht ontbreekt van wat voor een gemeente wij willen zijn, in een wereld die razendsnel verandert. Wij willen met onze inwoners een samenhangend beeld ontwikkelen over hoe wij Bronckhorst over 10 jaar zien. Het gemeentelijk bestuur kan dan projecten en initiatieven aanjagen die bijdragen aan dat gezamenlijk beeld.
3. D66 Bronckhorst wil met alle inwoners werken aan dorpskernen waarin leefbaarheid, welzijn en naoberkracht vanzelfsprekende kernwaarden zijn. Een samenleving maak je samen!
4. De gemeente heeft invloed op heel veel zaken in jouw dagelijkse leefomgeving. Daarom willen wij een gemeente die zich bewust is van haar rol. Geen gemeente die alles bepaalt en voor jou beslist, wél een gemeente die regie neemt, meedenkt en meewerkt. Slagvaardig, transparant en aanspreekbaar.
5. Wij willen snel en met daadkracht aan de slag om betaalbare woonruimte te realiseren voor onze jongeren, starters en senioren die kleiner en levensloopbestendig willen gaan wonen. Deze extra woonruimte willen wij realiseren in of aansluitend aan de bebouwde kom.
6. D66 Bronckhorst staat voor een andere kijk op de openbare ruimte en ons buitengebied. De bebouwde kom is allereerst om te wonen en te leven. Het buitengebied is er vooral voor onze voedselvoorziening, voor natuur en om te genieten van het landschap en de vele recreatieve mogelijkheden.
7. In het sociaal domein willen wij gerichte hulpverlening: inzet op de menselijke maat. Wij staan voor nieuwe en aanvullende manieren om moeilijk bereikbare groepen te ondersteunen, zoals mantelzorgers, laaggeletterden en mensen met problematische schulden.
8. D66 Bronckhorst staat voor duurzame energie van, voor en door onze inwoners. Met elkaar willen wij zorgen voor het opwekken van duurzame energie voor ons eigen energiegebruik (in en om onze woningen en voorzieningen). Bij de verduurzaming van onze woningen zorgen we voor een aanpak die start bij onze inwoners en waarin iedereen mee kan doen.
9. Scholen en onderwijs zijn een spil in onze gemeenschappen. Daarom willen wij investeren in de verbinding tussen scholen en ons verenigingsleven: wij gunnen ieder kind om in aanraking te komen met sport, muziek en verschillende vormen van cultuur.
10. D66 Bronckhorst wil een gemeente die transparant en navolgbaar is. Daarom willen wij investeren in de mensen die werken op het gemeentehuis en de communicatie met de inwoners sterk verbeteren. Hierdoor kunnen we werken aan een gemeente die nakomt wat wordt beloofd.

Drempt, Hummelo en Keppel

Wonen

Heeft u concrete plannen voor starters op de woningmarkt als het gaat om Drempt, Hummelo en Keppel?

Wij hebben eerder als D66 Bronckhorst aangegeven dat de twee locaties in Hoog-Keppel, De Bongerd en de oude gemeentewerf, bij uitstek geschikt zijn om betaalbare woningen te realiseren voor starters en senioren die levensloopbestendig willen wonen. Het college van B&W bestaand uit GBB, VVD en GroenLinks heeft echter anders beslist en laat het over aan de projectontwikkelaars. Nieuwbouw zorgt voor levenskrachtige kernen in Drempt, Hummelo en Keppel. Als wij niet gaan bouwen dan zullen de huizenprijzen nog meer gaan stijgen en daardoor zullen onze jongeren de gemeente worden uitgejaagd. Zij zijn van vitaal belang voor ons bedrijfsleven en bovendien zorgen jonge mensen dat onze kernen een bloeiende perspectief houden. Zo zou zonder hen ons bruisend verenigingsleven aan kracht verliezen. Een belangrijke reden dus om te zorgen dat onze jongeren hier moeten kunnen rekenen op een betaalbare huur- of koopwoning. Dat geldt voor Bronckhorst en dus ook voor Drempt, Hummelo en Keppel. D66 Bronckhorst wil ook meer bouwen voor ouderen die meer behapbaar willen gaan wonen. Hierdoor komen weer huizen vrij voor gezinnen. Nieuwe woningen, woningsplitsing, knarrenhofjes en andere woonvormen juichen wij dan ook van harte toe.

Hoeveel starterswoningen zou u concreet willen realiseren in Drempt, Hummelo en Keppel?

D66 Bronckhorst heeft onlangs in de raad aangegeven dat wij een gedegen onderzoek willen naar de soort woningen waar in de gemeente behoefte aan is. Er zijn reeds 600 woningen gepland. Dat zal niet voldoende zijn. Maar tijdens die bouwtijd laten wij voor het eind van 2023 precies in kaart brengen wat er nodig is. Met als doel: betaalbaar maken van huur- en koopwoningen, en de woningmarkt ter plaatse weer in balans brengen. Realistisch blijven en stappen nemen waar kan. Wij zijn realistisch met onze woningbouwambities. In de komende jaren wordt in vrijwel iedere gemeente gebouwd. Dat heeft gevolgen voor de snelheid waarmee wij in Bronckhorst kunnen bouwen. Je hebt immers wel bouwbedrijven, vaklui en materialen nodig om woningen te realiseren. D66 Bronckhorst zal alles uit de kast halen om de snelheid van bouwen te vergroten door vlotte afhandeling van noodzakelijke vergunningen voor woningbouw. En tegelijkertijd kunnen er snel stappen worden genomen waar kan. De twee vrijgekomen bouwlocaties in Hoog-Keppel zouden een uitgelezen kans zijn om nu al daar te bouwen voor starters en senioren die kleiner willen gaan wonen in hun eigen gemeenschap.

Wat zijn uw concrete plannen voor Drempt, Hummelo en Keppel als het om sociale woningbouw gaat?

Uit onderzoek zal moeten blijken hoeveel er nu en naar verwachting in de toekomst behoefte is aan sociale woningbouw. Het is duidelijk dat daaraan in de gehele gemeente Bronckhorst een tekort is. Maar dat geldt niet voor iedere kern. Onderzoek moet naar boven halen wat nodig is in Drempt, Hummelo en Keppel.

Vindt u dat er voorkeur moet zijn voor jongeren die geboren en getogen zijn in Drempt, Hummelo en Keppel als het om woningtoewijzingen gaat, zeker als het gaat om woningen (huur of koop) in het sociale domein?

D66 Bronckhorst zorgt dat een deel van de nieuw te bouwen huizen of sociale huurwoningen in eerste aanleg alleen beschikbaar komt voor mensen die hier al wonen of werken, dan wel na een recente studie elders terug willen keren naar onze regio. Wij willen dus beleid dat voorrang geeft aan mensen die een sociale binding hebben met de kernen van Bronckhorst, zoals Drempt, Hummelo en Keppel.
We stellen een zelfbewoningsplicht in voor nieuwe en bestaande woningen met een verkoopprijs beneden de Nationale Hypotheek Garantie-grens. Hierdoor wordt prijsopdrijvende speculatie voorkomen en staan woningen niet onnodig lang leeg. Starters en doorstromers krijgen hierdoor meer kans op een passend huis. Die zelfbewoningsplicht heeft de duur van vijf jaar. Natuurlijk blijft wel de mogelijkheid bestaan dat een familielid een huis voor een ander familielid koopt.

Heeft u concrete plannen voor bijvoorbeeld afbraak van leegstaande

agrarische bedrijfspanden en die bedrijfspanden te vervangen door woningbouw op boerenerven?
Wij stellen een sloopfonds in waaruit we vrijkomende stallen en schuren actief opkopen, om verloedering, ondermijning maar ook speculatie te voorkomen. Dit fonds voeden we door verrekening met de grondexploitatie van nieuwe woningbouwlocaties in de kernen. Een andere bron is de bijdrage van bedrijven die uit willen breiden in het buitengebied. Nieuwe woonvormen krijgen onze steun. Woningsplitsing, knarrenhofjes, erfdelen, uuthuuskes en andere nieuwe woonvormen juichen wij van harte toe.

Acht u de migratie van mensen uit het westen naar de kernen van Drempt, Hummelo en Keppel een zegen voor onze gemeenschap of ziet u het verschijnsel als een bedreiging?
Het is niet aan D66 Bronckhorst om te oordelen over deze tendens. En ook niet of het een zegen of bedreiging is. Het staat iedere inwoner in Nederland vrij om te wonen waar die wil. Geen enkele gemeente kan een muur om de eigen gemeenschap zetten. Wij zien wel kansen voor al onze kernen zoals Drempt, Hummelo en Keppel. Wil een gemeenschap toekomstbestendig kunnen bloeien met een rijk verenigingsleven, zorg in de buurt, winkels om de hoek, dan is noodzakelijk dat verdere vergrijzing wordt gekeerd. Het betekent wel dat voor mensen geboren en getogen in onze gemeente betaalbare huisvesting voorhanden moet zijn. Daarvoor maakt D66 Bronckhorst zich hard.

Klimaat en energie

In Keppel is veel te doen over de plaatsing van windmolens. Bent u voorstander van de bouw van de molens op het tracé langs de Oude IJssel?
De uitspraak van de Raad van State van juni 2021 is leidend voor D66 Bronckhorst: voor nieuwe vergunningen moeten eerst de normen voor windmolens opnieuw worden vastgesteld. Tot die tijd ligt de planning voor nieuwe parken stil. Dit is dan ook het moment om naar de meetmethodes van laagfrequent geluid te kijken. Hierdoor kan een beter beeld ontstaan van gezondheidsklachten zoals een slechte nachtrust die sommige mensen ervaren.
Wij hebben tegen het benoemen van de locatie Eldrik gestemd. Wij hadden moeite met het proces waarmee tot deze locatiekeuze was gekomen. Tegelijkertijd denken wij dat als windmolens al mogelijk zijn deze locatie binnen Bronckhorst vooralsnog het minst schadelijk is. Welke vormen van (grootschalige) opwek van energie we toestaan, en onder welke voorwaarden, bepalen we met onze inwoners. Concreet: hoeveel windmolens willen we? Hoe groot mogen zonneparken zijn? Wij organiseren daarvoor een zogeheten Burgerberaad.
Wij willen ook duidelijk zijn: als andere partijen een Burgerberaad blokkeren, is het standpunt van D66 Bronckhorst dat we niet zonder windmolens kunnen. Windmolens zijn maximaal 180 meter hoog (tiphoogte van de wieken): dat is de hoogte van de windmolens bij de afvalverbranding in Duiven. D66 Bronckhorst is geen voorstander van verspreide plaatsing van steeds enkele windmolens over heel de gemeente Bronckhorst heen.

Als de plaatsing doorgaat, heeft u dan een idee hoe het gebied attractief kan worden gehouden voor bijvoorbeeld toerisme langs dit unieke landschap, waarvan een prachtige fotowand getuigt in een van de commissiekamers in het gemeentehuis in Hengelo? Gaat u die foto weghalen?
Kies je D66 Bronckhorst, dan kies je voor duurzame energie van de Achterhoek, door de Achterhoek, voor de Achterhoek. Wij willen hier opwekken wat wij in onze woningen, winkels, voorzieningen en auto's zelf gebruiken. Daarmee voorkomen we dat winsten en subsidies weglekken: lusten en lasten in balans. Dat betekent concreet dat opbrengsten mede ten goede moeten komen aan het verhogen van de attractiviteit van de omgeving, in dit geval het tracé langs de IJssel. Daarom wil D66 Bronckhorst verdwenen coulisselandschap waar mogelijk weer terugbrengen en ruim baan geven aan onze 'kraak- en smaakmakers' om te zorgen dat iedereen blijft genieten van het landschap rondom Drempt, Hummelo en Keppel. Overigens elders hebben wij nergens in Nederland kunnen constateren dat toeristen massaal wegblijven door de komst van windmolens. D66 Bronckhorst zal nimmer ijveren om een prachtige fotowand weg te halen.

Overweegt u om bijvoorbeeld buurtprojecten te ondersteunen als het gaat om het realiseren van energiewinning door aardwarmte?
Zoals eerder aangegeven wil D66 Bronckhorst voorkomen dat winsten en subsidies weglekken en dat opbrengsten juist terecht moeten komen bij initiatieven die de gemeenschap bevorderen, zoals een buurtproject in Drempt, Hummelo of Keppel.

Zou u een quotering van de veestapel in Drempt, Hummelo, Keppel/Bronckhorst een goed plan vinden?
Wij gaan als gemeente niet over quotering. Dus dat kunnen wij wel/niet willen, maar het is aan andere overheden. D66 Bronckhorst zet zich graag in voor zaken waarop wij lokaal wel invloed hebben, bijvoorbeeld voedselproductie. Die hoort bij de Achterhoek en dus bij Bronckhorst. D66 Bronckhorst stimuleert de overgang van intensieve landbouw naar kringlooplandbouw. Dat doen we samen met onze agrariërs. Wij dagen boeren uit op ondernemingskracht met betere beloning voor een (h)eerlijk product. Dit doen we bijvoorbeeld door boeren te faciliteren die binnen zeven jaar hun verdienmodel willen omvormen tot een boerenbedrijf dat een Beter Leven Keurmerk met bij voorkeur drie, maar minstens twee, sterren verdient. Vanuit de Achterhoek maken wij ons sterk voor een pilot (met steun van de provincie) in onze gemeente om dit mogelijk te maken: deze omvorming is namelijk vooral een financieringsvraagstuk.

Economische bedrijvigheid

In Drempt, Hummelo en Keppel zijn enkele kleine bedrijventerreinen. Moeten deze bedrijven blijven op de plek waar zij nu staan of acht u het beter om economische bedrijvigheid te concentreren op de grotere bedrijventerreinen? D66 Bronckhorst staat voor bedrijfsterreinen die economisch rendabel en duurzaam zijn. Dus: met voldoende groen en een juiste waterhuishouding én goed bereikbaar. Samen met de ondernemers willen wij dit monitoren en zo nodig aanpassen aan de eisen van nu. Hiermee willen we bereiken dat verloedering van bedrijfsterreinen wordt tegengegaan. Zo beperken we ook de kans op ondermijnende en criminele activiteiten op onze bedrijfsterreinen. De huidige bedrijfsterreinen in Drempt, Hummelo en Keppel kunnen wat ons betreft blijven als zij in de toekomst ook willen voldoen aan de eisen van een groter bedrijventerrein. Nieuwe bedrijvigheid – en dan bedoelen we niet kantoor aan huis of middenstand, maar omvangrijkere bedrijven – zien wij bij voorkeur op bestaande grotere bedrijventerreinen. Dat heeft ook met bereikbaarheid te maken, en dus met de verkeersdruk op onze kleine, landelijke wegen

Welk type bedrijvigheid ziet u het liefst in de kernen Drempt, Hummelo en Keppel?
Welke bedrijven zich willen vestigen in Drempt, Hummelo en Keppel, is niet aan ons. Gezien de omgeving lijkt het D66 Bronckhorst logisch

Voor kwaliteit
groot of klein
moet u toch bij
snackbar Oost zijn.

Ook voor feesten en partijen

tel: 06- 154 282 04

RegioRijschool
www.regiorijschool.nl

- Voor auto, motor, automaat en theorieopleiding
- **Voordeel-lespakketten,** spoedopleiding mogelijk
- Vlotte rijopleiding: niet meer lessen dan nodig

Voordeel-les-pakketten

RegioRijschool Maarten Kolk
Van der Hardt Abersonlaan 10 - 6998 AX Laag-Keppel
T: 06 – 549 751 39 - I: www.regiorijschool.nl

Puntstukken voor tuinberegening
Containerverhuur

Loonbedrijf van Til BV

Hummelo - Jeroen Teerink 06 1230 2724

als het met name de sectoren toerisme en recreatie, horeca, dienstverlening en (kleinschalige) zorg betreft.

De agrarische sector is in Drempt, Hummelo en Keppel goed vertegenwoordigd. Er zijn mensen die bedrijven met meer dan 200 stuks melkvee geen goede ontwikkeling vinden. Vindt u dat de gemeente de bevoegdheid zou moeten hebben om de veestapel te kunnen quoteren?
De bevoegdheid van quoteren ligt niet bij de gemeenteraad. Dat is aan andere overheden. Wij zouden het ook geen goede zaak vinden als quotering lokaal geregeld zou worden. Dan zou iedere gemeente er een andere regelgeving op na kunnen houden. Dat zou de administratieve lasten van onze boeren aanzienlijk vergroten. Daar is niemand bij gebaat.

Er zijn inwoners die toenemend problemen hebben met het veelvuldig transport van bijvoorbeeld ruwvoeder over landweggetjes in Drempt, Hummelo en Keppel. Niemand zal problemen hebben met modder op de wegen in de oogsttijd, want dat is niet te vermijden. Maar structureel 8x per dag met het zwaarste materieel de bermen van weggetjes in onze gemeenschap (vooral Eldrik en Hoog-Keppel/Hummelo) wordt de agrarische sector niet in dank afgenomen. Moet bij de vergunningen meer aandacht zijn voor logistieke vraagstukken?
Bronckhorst is bekend vanwege zijn kleinschalige landschap. Een meanderend beekje, wegen met bochten, coulisselandschap. De enorme schaalvergroting in de landbouw past daarom eigenlijk niet zo goed in onze omgeving. Het landbouwmaterieel ontwikkelt mee met de schaal van de landbouw. Het zwaarste materieel zet onze wegen onder druk, zet ons landschap onder druk, en zet de bodemstructuur onder druk. Qua verkeer komt de rekening bij de gemeente te liggen: wat ons betreft is dat een gesprek dat goed gevoerd moet worden met de agrarische sector. Daar moeten we met elkaar uit kunnen komen. Dat vergt naoberkracht.

Zorg en welzijn

De jeugdzorg is in menige gemeente een hoofdpijndossier. Heeft u concrete plannen om de jeugdzorg te verbeteren?
Kies je D66 Bronckhorst, dan kies je voor zorg waarin de menselijke maat leidend is. Waarin mantelzorgers worden ontzorgd, waar zorgprofessionals weer kunnen doen waarin ze goed zijn. Overbodige administratieve taken willen we voorkomen. Het gaat om vertrouwen en naoberkracht. Voor D66 Bronckhorst staat preventie centraal. Een mens staat niet alleen, maakt deel uit van een gemeenschap (die er voor iedereen anders uit kan zien). Daarom richten wij ons op het versterken van lokale gemeenschappen, en dus ook op ons verenigingsleven. Het medicaliseren van lichte problematiek bij jongeren willen wij zoveel mogelijk voorkomen. Aan intensieve jeugdzorg zijn zeer hoge kosten verbonden en het bemoeilijkt de financiële voorspelbaarheid. De gemeenten in de Achterhoek blijven de kosten delen voor het deel van de intensieve jeugdzorg dat niet landelijk wordt vergoed. D66 Bronckhorst ziet het gezin – in welke vorm dan ook – als de belangrijkste sociale eenheid waarin kinderen zich veilig moeten weten. Door tijdige signalering, gemeenschappelijke inzet op preventie en waar nodig professionele gezinshulp, voorkomen we zoveel mogelijk uithuisplaatsingen. Er zijn echter situaties waarbij ingrijpen noodzakelijk is.

In de kernen Drempt, Hummelo en Keppel is de bevolking deels op leeftijd. Staat u een ouderenbeleid voor en hoe ziet dat er voor Drempt, Hummelo en Keppel concreet uit?
D66 Bronckhorst staat voor al onze 44 kernen die met elkaar één gemeente vormen. Het thema ouderenbeleid is dan ook niet per kern uitgewerkt. Immers voor al onze inwoners van Bronckhorst geldt het zelfde ouderenbeleid. Voor D66 Bronckhorst geldt dat de menselijke maat weer moet terugkeren. Daarbij hoort aandacht voor: Mantelzorgers en vrijwilligers. Zij spelen vaker wél dan niet een centrale rol bij zorg op maat. De meest comfortabele zorg wordt namelijk gegeven door mensen die dichtbij de zorgbehoevende staan. Ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers vindt D66 Bronckhorst erg belangrijk. We willen dat de gemeente investeert in het waarderen van het werk van deze mensen. Om mantelzorgers goed in beeld te krijgen zijn extra inspanningen nodig, waarbij we kunnen leren van andere gemeenten, bijvoorbeeld via de gespecialiseerde ondersteuning via de VNG. Mensen met een beperking (bijvoorbeeld door ouderdom) kunnen niet altijd meedoen in de samenleving. Zij die afhankelijk zijn van een rolstoel kunnen op veel plaatsen niet volledig deelnemen aan activiteiten. Of denk aan blinden die een studie willen volgen of een brief van de gemeente ontvangen. D66 Bronckhorst wil een inventarisatie maken en een plan van aanpak opstellen voor aanpassingen die noodzakelijk zijn om te voldoen aan het VN gehandicaptenverdrag dat ook Nederland heeft ondertekend.

Bent u voorstander van bemoeienis van de gemeente als het gaat om de belangen van inwoners van Zelhem, Hengelo en Drempt, Hummelo en Keppel als het gaat om de huisvesting van het nieuwe Slingelandziekenhuis?
In Doetinchem is de keuze voor de locatie van het nieuwe Slingelandziekenhuis inmiddels gemaakt. Ziekenhuizen hebben een verzorgingsgebied dat de gemeentegrenzen overschrijdt. Daarom is het wenselijk dat gemeenten in de Achterhoek, dus ook Bronckhorst samen optrekken bij dergelijke voorzieningen.

We hebben een jeugdburgemeester. De gemeente Doetinchem heeft een kinderraad. Bent u voorstander van een kinderraad en zou u de instelling daarvan willen bevorderen?
De vorige jeugdburgemeester heeft een jeugdparlement/kinderraad opgericht. Wij juichen dat van harte toe.
Dorpsraden klagen over de geringe waarde die aan hun bestaan wordt gehecht. Er zijn inwoners die een dorpsraad niet als een deugdelijk democratisch werktuig zien en liever referenda zouden zien. Wat is uw visie op de relatie burger-openbaar bestuur?
Inwoners uit geheel de gemeente Bronckhorst willen dat het lokale bestuur hen serieus neemt. Dat gevoel is er nu onvoldoende. Dat is ook weer gebleken bij de verkoop van twee stukken grond ten behoeve van woningbouw in Hoog-Keppel. Belangrijke informatie blijkt vaak niet eenvoudig terug te vinden op de gemeentelijke website. Keuzes lijken al gemaakt voordat een gesprek met betrokken inwoners tot stand komt. Hoe en door wie dan ergens over besloten wordt, is vaak onduidelijk. Dat alles voedt gevoelens van onbehagen en als inwoner krijg je de indruk dat je geen vat hebt op je eigen woonomgeving in Bronckhorst. Tegelijkertijd hebben inwoners elders juist steeds meer informatiebronnen tot hun beschikking op basis waarvan zij mede hun oordeel vormen. Kies je D66 Bronckhorst, dan kies je ervoor dat inwoners meer mogen besluiten over hun eigen leefomgeving. Op basis van begrijpelijke informatie, die goed en snel te vinden is op de website van de gemeente. Dan kies je voor een gemeente die duidelijk is over privacyregels en zich daar zelf ook altijd aan houdt. Een zelfbewuste gemeente, die begrijpt hoe groot haar invloed is op

Dé lederwaren speciaalzaak

terSteeg lederwaren

berba bags & wallets
aunts & uncles
BEAR
Castelijn & Beerens
Herschel
SACCOO
mywalit the wallet you never forget
ARCADIA
HESTER VAN EEGHEN – AMSTERDAM –
GABS
FRED DE LA BRETONIÈRE
SHABBIES AMSTERDAM
voi
SECRID Made in Holland

Meipoortstraat 4 • Doesburg • www.ter-steeg.eu

Uw verdriet kunnen wij niet wegnemen... wél de zorg van de uitvaart

Dag en nacht bereikbaar via tel. 0313-474909

Het maakt niet uit of en waar u verzekerd bent.

Rouwcentrum: Meipoortstraat 74, Doesburg
Inlichtingen en adm.: Tel. 0313-475787 | info@patrimoniumdoesburg.nl

Uitvaartverzorging
Patrimonium Doesburg

(lid Nardus)

www.patrimoniumdoesburg.nl

M. LEISINK
BOUWONDERNEMING
TIMMERWERKEN - VERBOUW - ONDERHOUD

Strengsche Veld 25
6996 DK Drempt
T 06 - 12 99 60 05
E maurice@leisinkbouw.nl
I www.leisinkbouw.nl

de leefomgeving van inwoners, en daar ook naar handelt.
Wij willen een burgerberaad dat vorm krijgt door loting. Daarnaast willen wij een burgerbegroting invoeren. Hierdoor wordt de directe betrokkenheid van de inwoners bij het oplossen van dilemma's bevorderd en ontstaat groter draagvlak voor besluiten die worden genomen. Veel partijen zeggen: 'Wij willen beter luisteren naar inwoners'. Luisteren is mooi … maar veel belangrijker is dat jij je ook echt gehoord voelt en dat met jouw mening ook iets wordt gedaan. Dat inwoners echt wat te zeggen krijgen: niet alleen meepraten, maar meebeslissen!

Sport, onderwijs en cultuur

Sportfaciliteiten behoren tot essentiële voorzieningen in Drempt, Hummelo en Keppel met een sporthal, voetbalvelden en een zwembad. Deze voorzieningen zijn vrijwel volledig afhankelijk van vrijwilligers. Een deel van deze vrijwilligers raakt steeds meer op leeftijd. Wat is uw plan om deze voorzieningen toekomstbestendig te maken?
Het verenigingsleven versterkt onze gemeenschappen. D66 Bronckhorst ziet dan ook het verenigingsleven niet als kostenpost, maar een investering in levenskrachtige kernen
Verenigingen vormen het hart van onze gemeenschappen. Dit geldt voor alle verenigingen, of zij zich nu richten op welzijn, sport of cultuur. De gemeente ondersteunt onze verenigingen actief, bijvoorbeeld door de ontwikkeling van een standaard 'ondersteuningspakket'.
De gemeente is verantwoordelijk voor de sporthallen in de grootste kernen (Steenderen, Vorden, Hengelo en Zelhem). Maar ook in Keijenborg en Halle. Daarmee draaien we het voornemen terug van het college van GBB, VVD en GroenLinks dat deze voorzieningen moeten worden geprivatiseerd. In overleg met onze inwoners heroverwegen wij de gemeentelijke rol rondom de sporthal in Hoog-Keppel.
Wij zorgen voor een actieve verbinding tussen onderwijs en verenigingsleven, ondersteund door de gemeente. Hierdoor ontstaan nieuwe mogelijkheden die voor meer welzijn en inclusiviteit (iedereen kan en mag meedoen) zorgen. Daarvoor willen wij 'verbindingsmedewerkers' – zeg maar de aanjagers van het proces - in het leven roepen: betaald door gemeente, in dienst van de lokale gemeenschap.

Het zwembad in Hoog-Keppel is een zeer gewaardeerde voorziening. De installaties verouderen echter. Staat u een beleid voor waarbij gemeentelijke financiële ondersteuning bij vervangingsinvesteringen mogelijk is?
Het zwembad is nu geprivatiseerd. Dat beperkt de mogelijkheden voor de gemeente voor (financiële) ondersteuning: in de huidige setting kan het dus niet. Het zwembad weer in gemeentelijk eigendom nemen lijkt ons niet realistisch gezien andere investeringen die nu noodzakelijk zijn in bijvoorbeeld de woningbouw, zorg en de energietransitie.

Gerben Seevinck (Hummelo)

Jolanda Piels (Hummelo)

Nick Bijloo (Hummelo)

Er is veel te doen over ventilatiesystemen in schoollokalen in verband met corona. De verwachting is dat corona nog lang bij ons blijft. Het proefproject met luchtfilters in de klas van professor Bert Blocken, hoogleraar bouwfysica aan de KU Leuven en de Technische Universiteit Eindhoven, en viroloog Marc van Ranst (KU Leuven) heeft veel inschrijvingen opgeleverd. De kosten zijn naar rato gering. Staat u een beleid voor om luchtfiltering te verplichten in de klaslokalen in Drempt en Hummelo?
De gemeente heeft een verantwoordelijkheid voor schoolgebouwen, maar bepaalt niet de wet- en regelgeving op dit terrein. Verplichting is dus niet aan de gemeente. Het goed (laten) toepassen van de regels daarentegen is dus wel een gemeentelijke verantwoordelijkheid, en goede ventilatie op scholen was, is en blijft voor D66 Bronckhorst belangrijk. Daarnaast wil D66 Bronckhorst samen met de koepelorganisaties van de primaire onderwijsinstellingen een masterplan ontwikkelen met als doel dat de schoolgebouwen toekomstbestendig en multi-inzetbaar zijn. Daar hoort goede luchtfiltering bij. Uitvoering van dit masterplan leidt tot versterking van onze leefgemeenschappen in onze dorpen.

De leesvaardigheid in Nederland is significant gedaald; 1 op de 4 kinderen is kandidaat voor de term laaggeletterde. Nederland scoort onder het gemiddelde van 15 EU-landen. De gemeente Bronckhorst is daar mede debet aan: zij elimineerde voorzieningen als bibliobussen bij de scholen in Drempt, Hummelo en Keppel. Staat u een beleid voor waarbij het opvoeren van de leesvaardigheid weer hoog in het vaandel komt op de scholen in onze gemeenschap en zo ja: moeten in uw visie meer middelen beschikbaar komen om iets aan deze toestand (bestrijding van kansongelijkheid) te doen?
Laaggeletterdheid is een groot en onderschat probleem. De gemeente heeft zeker een verantwoordelijkheid daarin: de bibliotheek is daarin, buiten het onderwijs, een belangrijke partner. Wij willen de rol van de bibliotheek versterken en daar ook in investeren.

D66 Bronckhorst stimuleert volwassenen- en taalonderwijs, waarbij we speciaal aandacht vragen voor projecten voor laaggeletterden en digitaal minder vaardige mensen. D66 Bronckhorst verhoogt het budget voor de bibliotheken die zich daardoor kunnen ontwikkelen tot laagdrempelige kennis- en ontmoetingscentra. De extra toegezegde rijksmiddelen ten behoeve van het ontwikkelen van taal- en computervaardigheden komen daadwerkelijk terecht bij de bibliotheken.
Wij zorgen dat scholen verbindingen aangaan met het lokale verenigingsleven. Daarmee bereiken wij dat elk kind toegang krijgt tot gevarieerde sport- en bewegingslessen, maar ook tot muziek en cultuur.

Kandidaten:

1.	**Jan Engels**	**Wichmond**
2.	**Martin Fröberg**	**Vorden**
3.	**Gerben Seevinck**	**Hummelo**
4.	**Jolanda Piels**	**Hummelo**
5.	**Hilda Nijman**	**Zelhem**
6.	**Nick Bijloo**	**Hummelo**
7.	**Wilma Dierssen-Bakker**	**Zelhem**
8.	**Marc Vervoort**	**Vorden**
9.	**Joline Lutjens**	**Bronkhorst**

Lijst 6 - Groen Links

Lijsttrekker Ulrike ter Braak (Halle)

Algemeen:

GroenLinks wil goed zorgen voor morgen!
Wij staan voor een nieuwe manier van politiek bedrijven. Voor een politiek waarin niet de winst op korte termijn centraal staat maar ons gemeenschappelijk belang op de lange termijn. We kiezen voor verandering, omdat we vertrouwen hebben dat een duurzame, eerlijke en gelijkwaardige samenleving mogelijk is als we daar samen aan werken!
Bronckhorst is een grote plattelandsgemeente: rijk aan natuurschoon, dorpen en buurtschappen en cultuurhistorisch erfgoed. Een mooie groene gemeente. Mensen wonen en recreëren er graag, de sfeer is gemoedelijk en de sociale samenhang is groot, wat merkbaar is in het actieve verenigingsleven en de vele vrijwilligers en mantelzorgers.

De klimaatverandering, groeiende ongelijkheid en polarisatie stelt de gemeentepolitiek echter voor moeilijke keuzes. Het behoud van het karakteristieke landschap, onze woningmarkt en belangrijke maatschappelijke voorzieningen zoals de bibliotheken en scholen staan onder druk. GroenLinks Bronckhorst kiest voor wat waardevol en kwetsbaar is. Dat doen we aan de hand van de volgende waarden:
- Duurzaam: GroenLinks bekijkt de problemen en oplossingen vanuit het perspectief van de volgende generaties en kiest oplossingen die bouwen aan een betere toekomst voor inwoners en leefomgeving.
- Eerlijk: GroenLinks streeft naar een rechtvaardige verdeling van verantwoordelijkheden en lasten. We herstellen de balans tussen de economie, de samenleving en onze leefomgeving. We zetten brede welvaart centraal in ons denken en handelen.
- Menselijk: GroenLinks vindt dat iedereen gelijke kansen moet krijgen om zich te ontwikkelen, deel te nemen aan de samenleving, het publieke debat en in welvaart en gezondheid moet kunnen leven.

De inwoners van Bronckhorst zijn betrokken bij elkaar en onze omgeving. Ieder heeft zijn eigen kijk en mening over wat goed gaat of juist nog beter kan. GroenLinks vindt het belangrijk dat in het maatschappelijke debat er ruimte is voor al die inzichten. We tonen leiderschap door ingewikkelde vraagstukken niet uit de weg te gaan maar juist bespreekbaar te maken en hier vervolgens samen een transparant en afgewogen besluit over te nemen. Zo maken de verschillende inzichten ons sterker.

Enkele kernpunten voor GroenLinks Bronckhorst zijn:
- Vertrouwen in overheid terugwinnen. We herstellen het vertrouwen in de overheid. Wij zijn helder over wat we willen bereiken en waarom we dat willen. Regels hebben we nodig maar als het past om af te wijken, nemen we die ruimte. We zoeken maatwerk. We luisteren als bewoners zich onheus bejegend voelen.
- In 2030 benodigde energie 100% zelf opwekken. We houden ons aan 'Parijs'! We zetten vol in op het verminderen van de uitstoot van CO2 en het duurzaam opwekken van energie. In 2030 zijn we energieneutraal: dan wekken we evenveel energie op als we verbruiken.
- Landschap gevarieerder maken voor mens en natuur. We willen weer kunnen genieten van de patrijs, putter, steenuil en het oranjetipje! We beschermen en versterken ons landschap en de biodiversiteit, geven zelf het goede voorbeeld en vragen inzet van iedereen. Met meer ruimte voor groen en water zijn we beter bestand tegen de klimaatverandering met zijn piekbuien, droogte en hitte.
- Omvormen naar natuurinclusieve landbouw. Kleur in de groene biljartlakens! We pakken de regie in het landelijke gebied en zorgen dat landschap, natuur en toekomstbestendige landbouw hun plek vinden. Intensieve veehouderijen passen hier niet: deze bedrijven zorgen voor veel overlast, uitstoot en zijn schadelijk voor de gezondheid van zowel onze natuur als omwonenden.
- Hulp en zorg dichtbij beschikbaar. Wij gaan voor hulp in de buurt. Ondersteuning en zorg dicht bij huis, in alle dorpen bijvoorbeeld bij scholen of buurthuizen.

Drempt, Hummelo en Keppel

Woningmarkt
GroenLinks wil dat iedereen in Bronckhorst kan wonen. We kiezen daarom voor het toevoegen van duurzame en betaalbare woningen, zowel koop als (sociale) huur. Daarmee geven we ruimte aan jongeren, gezinnen en ouderen. Voor deze nieuwe woningen moeten we geschikte plekken zoeken. GroenLinks wil ervoor zorgen dat plekken die opnieuw ontwikkeld moeten worden snel worden opgepakt, zoals het partycentrum in Achter-Drempt en de voetbalvelden in Hoog-Keppel. In Hummelo willen we naast de starterswoningen die er komen, ook ruimte bieden aan nieuwbouw aan de rand van het dorp. Naast deze nieuwbouw, vindt GroenLinks het belangrijk dat de huidige (sociale) woningen worden opgeknapt en verduurzaamd. Hiermee willen we ook energie-armoede tegen gaan.

Buiten de kernen wil GroenLinks ruimte bieden aan nieuwe woonconcepten op boerenerven die vrij komen. Bijvoorbeeld met knooperven, waar enkele duurzame woningen worden gebouwd en het landschap wordt versterkt.
Onze omgeving is aantrekkelijk om te wonen vanwege het vele groen, de mooie gebouwen en de rustige straten. Omdat niet alle gebieden hieraan voldoen, willen we ook meer groen toevoegen in en rond de dorpen; stellen we kwalitatieve eisen aan nieuwbouw en blijven we investeren in het veiliger maken van onze straten. Onder meer de Hummeloseweg/Dorpsstraat in Laag-Keppel; de Eldrikseweg in Eldrik en de Zomerweg in Achter-Drempt worden veiliger gemaakt. Zo blijft het hier goed wonen!

Klimaat en energie
Klimaatverandering stelt ons voor moeilijke keuzes. Een gezond en veilig klimaat is belangrijk om de klimaatverandering te rem-

men en de doelstelling van het akkoord van Parijs te halen. Ook in Bronckhorst moeten we daaraan een bijdrage leveren. GroenLinks wil inzetten op energiebesparing en het plaatsen van zonnepanelen op dak, maar ook windenergie en kleine zonneparken op land zijn noodzakelijk om het gebruik van kolen, olie en gas te verminderen. De afgelopen periode is na uitgebreid onderzoek en overleg besloten om in Eldrik de plaatsing van windmolens verder te onderzoeken. GroenLinks vindt het belangrijk dat de gemeente in overleg met de inwoners van Eldrik deze plannen verder gaat uitwerken en inwoners in de toekomst ook financieel kunnen meeprofiteren van de windenergie die hier gaat worden opgewekt. Ook stellen we hoge eisen aan compensatie aan omwonenden en het landschap. Daarom is het belangrijk dat de gemeente met haar inwoners zeggenschap houdt over de plaatsing van windmolens met een eerlijk en realistisch plan.

Er zijn meer vormen van energie en warmte die we kunnen gebruiken, zoals door op kleine schaal warmte te winnen uit de aarde, het water of het riool. GroenLinks is trots op de uitgangspunten in het energie- en warmtebeleid om deze kansen op te zoeken en uit te werken in onder meer buurt- en dorpsplannen, waarbij ook aandacht is voor andere thema's die spelen in een buurt of dorp. Samen maken we een buurtagenda die energie geeft.
Het is belangrijk dat we er samen voor zorgen dat ook bedrijven gaan verduurzamen en ons vervoer steeds schoner gaat worden. Bedrijven steken we daartoe een helpende hand toe, bijvoorbeeld door ze te ondersteunen met kennis. Ook zorgen we dat het elektriciteitsnetwerk wordt verbeterd. GroenLinks wil ook snel meer laadpalen in onze gemeente voor elektrische auto's. Ook scholen en zorginstellingen kunnen op ondersteuning rekenen.

Economische bedrijvigheid.

GroenLinks vindt het belangrijk dat iedereen in Bronckhorst betaald of onbetaald werk kan vinden. Daarvoor hebben we naast onderwijs, ook werkgelegenheid nodig. Veel inwoners werken bij bedrijven die op industrieterreinen of verspreid door de gemeente liggen. GroenLinks koestert die vaak kleine bedrijven met een grote betrokkenheid bij hun omgeving. Met werkgevers maken we afspraken over een inclusieve arbeidsmarkt, waarin iedereen zinvol werk kan vinden. Daarbij creëren we ook werkplekken met begeleiding voor wie dat nodig heeft en ondersteunen de bedrijven die hier ruimte voor maken. Daar waar overlast ontstaat of gezondheidsschade optreedt doordat bedrijven en woningen te dicht op elkaar staan, zoeken we met bedrijven en omwonenden naar passende oplossingen.
Onze omgeving is gevormd door de landbouw. De afgelopen decennia is schaalvergroting, hoge productie en export leidend geweest. Hierbij loopt de landbouw echter tegen de grenzen van onze leefomgeving en regelgeving. GroenLinks wil met boeren de weg inslaan van circulaire, natuurinclusieve landbouw. Intensieve veehouderijen willen we afbouwen.

Zorg en welzijn

Alle mensen komen fases in hun leven tegen waarin ze ondersteuning nodig hebben: kinderen in de groei, jongeren in de fase van zelfontwikkeling, mensen die gedurende het leven uit balans raken. Hoeveel ondersteuning je nodig hebt, is vaak afhankelijk van de omstandigheden waarin je verkeert, je sociale netwerk en fysieke en mentale conditie. GroenLinks vindt het cruciaal dat er dan een vangnet is van ondersteuning en zorg. Deze moet bovendien zoveel mogelijk in eigen omgeving aangeboden worden. Dus in eigen dorp of tenminste in eigen regio. De eerste ondersteuning wordt vaak gevonden in het sociale netwerk van onze inwoners. Wij zetten in op het behouden en vergroten van de sociale samenhang in onze samenleving. Hiervoor krijgt welzijnswerk een nieuwe, eigenstandige invulling. Het welzijnswerk en de sociale teams zijn samen verantwoordelijk voor preventie en doorverwijzing tot specialistische hulp en het eerste aanspreekpunt in de buurt. GroenLinks wil dat welzijnswerk en sociale teams zichtbaar in de wijk, buurt of het dorp aanwezig zijn, bijvoorbeeld op scholen, in buurthuizen of bij de huisarts. Zo verlagen we de drempel om ondersteuning te zoeken. Het verschil tussen arm en rijk is in Bronckhorst groot. Dit zien we terug in alle aspecten van het leven, zoals in het onderwijs, bij het wel of niet kunnen deelnemen aan sociale activiteiten zoals sport, op de arbeidsmarkt, op de woningmarkt en in het welzijn en gezondheid. GroenLinks Bronckhorst wil deze ongelijkheid tegengaan en armoede bestrijden. Prioriteit is dat kinderen niet opgroeien in armoede. De kinderburgemeester en het kinderparlement van Bronckhorst, die beide afgelopen periode al zijn ontstaan, betrekken we bij het vinden van oplossingen voor armoede die de kinderen ervaren.

Sport, onderwijs, cultuur

Voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren is goed passend onderwijs een basisvoorwaarde. GroenLinks vindt het belangrijk dat er vanaf het eerste levensjaar al aandacht is voor talenten en kwetsbaarheden die kinderen ervaren. Zo moet er voor peuters al een goede opvang en een goed programma beschikbaar zijn in de hele gemeente, zoals in Drempt is gerealiseerd. Naast aandacht voor eventuele begeleiding en zorg, wil GroenLinks de verbinding leggen tussen onderwijs en sport, cultuur en literatuur. Zo bieden we de kinderen en jongeren een rijke leeromgeving waar ze zichzelf kunnen ontwikkelen. Vanzelfsprekend moeten daarvoor wel de voorzieningen aanwezig zijn. Daarom wil GroenLinks de bibliotheken behouden in de dorpen en bevorderen dat er een bibliotheek op school wordt ingericht. Ook moeten er goede duurzame en frisse scholen staan, met veilige schoolzones. In scholen en schoolzones wil GroenLinks extra gaan investeren.

Voor GroenLinks is cultuur belangrijk. Daarom wil GroenLinks ervoor zorgen dat er een gevarieerder programma ontstaat voor cultuurbeoefening en -beleving. Bijvoorbeeld met een programma langs de Oude IJssel, waar de verbinding kan worden gelegd tussen de rivier, veranderingen in het landschap, veranderingen in onze samenleving en het gezamenlijke perspectief voor de toekomst.
De afgelopen periode is er ook voor het eerst werk gemaakt van een investeringsagenda voor sportvoorzieningen. Hierdoor kan er worden geïnvesteerd in sportlocaties en sportverenigingen die met goede plannen komen om hun sportactiviteiten toekomstbestendig te maken. Ook dit is goed zorgen voor morgen!

Maaike Verhoek (Laag-Keppel)

Paul Hofman (Drempt)

BOVAG

AUTOBEDRIJF OVERBEEK

Verkoop nieuwe en gebruikte auto's
Reparatie
Onderhoud en schadeherstel
APK keuringsstation
Airco service
Total tankstation

Dorpsstraat 4 – 6999 AC – Hummelo – tel. 0314-381674
info@autobedrijfoverbeek.nl www.autobedrijfoverbeek.nl

Hendriks
Verzekeringen & Hypotheken

Oranjesingel 4 te Doesburg
tel. 0313 - 484025

TE LINDERT NOTARIS
SINDS 1811

Ook op donderdagavond geopend!

Kraakselaan 5A, 6981 HA Doesburg
Postbus 63, 6980 AB Doesburg
t: (0313) 48 40 34
f: (0313) 47 25 43
e: telindert@notarisdoesburg.nl
i: www.notarisdoesburg.nl

autoschade
Frits Bloemen

• Wij repareren voor alle verzekeringsmaatschappijen
• Vervangend vervoer • Ruitservice
• Uitdeuken zonder spuiten • 24 uur bereikbaar

FABRIEKSTRAAT 20B • 7005 AR DOETINCHEM • TEL.0314-340637 • WWW.FRITSBLOEMEN.NL

Achmea Schadeservice
FOCWA EUROGARANTBEDRIJF
SCHADE GARANT
GLAS GARANT
UNIVÉ VERZEKERINGEN
Univé Schade Service

Kandidaten:

1.	Ulrike ter Braak	Halle
2.	René Bruns	Hengelo
3.	Herman van Rooijen	Bronkhorst
4.	Christins Oosterhoff	Vorden
5.	Marijke Melsert	Steenderen
6.	Gerard Oud	Hengelo
7.	Peter Ganzevles	Vorden
8.	Maaike Verhoek	Laag-Keppel
9.	Eveline Bruning	Hengelo
10.	Wessel Ganzevoort	Vorden
11.	Theo Wentink	Bronkhorst
12.	Paul Hofman	Drempt

Lijst 7 - Christen Unie-SGP

Lijsttrekker Dick Ebbers (Zelhem)

Algemeen:

Samen verder

In 2018 hebben we een succesvolle campagne gevoerd met de slogan: 'Bronckhorst dat zijn we samen'. Dit met de betekenis dat onze prachtige plattelandsgemeente bestaat uit zo'n 44 kernen en dat we samen toch één groot geheel vormen. In de komende campagne willen we ons laten horen en zien met de slogan 'Samen verder'! Dat is de boodschap die wij graag gestalte willen geven. Alleen samen kunnen we in goed overleg onze gemeente Bronckhorst beter en mooier maken. In ons verkiezingsprogramma vindt u onze pijlers voor de komende vier jaren. Met uw stem kunt u invloed uitoefenen op het beleid en de toekomst van onze mooie gemeente. Mogen we op uw stem rekenen? Dan kunnen we ons positief christelijk geluid blijvend laten horen in de gemeenteraad van Bronckhorst. Wij geloven dat de bijbel ons duidelijke richtlijnen geeft over hoe we moeten leven en met elkaar om horen te gaan. Dit is voor ons de basis. Eén van de teksten die ons inspireert is uit Mattheus 7:12 'Behandel andere mensen net zoals je zelf behandeld wilt worden.'De thema's in ons programma zijn toegesneden op de praktijk van het huidige gemeentelijk beleid. Bij elk thema hebben wij aangegeven wat wij als partij belangrijk vinden, wat onze voorstellen zijn en wat onze motivatie daarbij is. Vervolgens noemen we concrete punten die wij verwezenlijkt willen zien in de periode 2022-2026. Heeft u aanvullende vragen of suggesties? Dat kan en mag altijd. Schroom niet om ons te benaderen fractie@bronckhorst.christenunie-sgp.nl en lees ons programma op www.bronckhorst.christenunie-sgp.nl.

Wonen:

Wij willen ons ervoor inzetten dat iedereen die dat wil, een woning kan krijgen in Bronckhorst. Daarom willen wij:
- Bouwen naar behoefte, vooral aan de randen van de kernen.
- Meer betaalbare huur- en koopwoningen voor starters, gezinnen en senioren.
- Ruimere mogelijkheden voor woningsplitsing in het buitengebied.
- Cultuurhistorische aspecten behouden maar ook nieuwe woonvormen stimuleren.

Duurzaamheid:

Wij zien het als een bijbelse opdracht om verantwoord met de aarde en de schepping om te gaan. Wij zijn daarom voorstander van duurzame energie.
Daarom willen wij:
- Opwekking van groene energie op kleine schaal bevorderen. Bijvoorbeeld door het gebruik van erfwindmolens.
- Zonnedaken op parkeerplaatsen in de bebouwde omgeving.
- Afval zien als grondstof, door te recyclen en second-life initiatieven te ondersteunen.

Landbouw en economie:

Achter de landbouw, technische bedrijven, recreatie en toerisme zitten ondernemers die ruimte willen. Wij zien economie niet als doel maar als middel en willen dit stimuleren.
Daarom willen wij:
- Ruimte geven aan boeren om te innoveren en te verduurzamen.
- Nieuwe bedrijven met een 'rode loper' ontvangen.
- Minder regels, meer vertrouwen in de ondernemer.

Zorg voor elkaar:

Wij vinden dat ieder mens recht heeft op een menswaardig bestaan. De overheid moet een schild zijn voor zwakkere en kwetsbare mensen. Armoede en eenzaamheid passen daar niet bij.
Daarom willen wij:
- Inzetten op preventie, bijvoorbeeld door middel van buurtcoaches en campagnes die zich richten op meer bewegen en gezonder eten.
- De mens en niet het systeem centraal - minder regels en meer zorg op maat.
- Particuliere en professionele initiatieven stimuleren.

Drempt, Hummelo en Keppel

Wonen

Wij willen in Drempt, Hummelo en Keppel bouwen naar behoefte. Dat wil zeggen dat iedereen die dat wil in zijn of haar dorp moet kunnen blijven wonen. Dat kunnen starters in Achter-Drempt zijn, maar ook ouderen in Laag-Keppel. We moeten wel proberen om het goede evenwicht te vinden in bouwen in de bestaande bebouwing en aan de randen van de kernen. Wij willen wél dat de kernen hun eigen identiteit behouden. Het kan hierbij gaan om allerlei soorten huizen, van sociale huurwoningen tot duurdere koopwoningen. Dat is natuurlijk wel binnen de mogelijkheden in de kern of buurtschap. Het is bijvoorbeeld niet te verwachten dat er sociale huurwoningen in Eldrik gebouwd gaan worden. Wij zijn als gemeente hierbij ook afhankelijk van de woningcorporaties zoals Sité. Wij willen wel graag zoveel mogelijk jongeren uit de eigen gemeente een mogelijkheid bieden om hier te blijven wonen, en als ze dat willen in hun eigen kern. Zo houden we die levend.

Wat betreft vrijkomende agrarische bebouwing: Wij willen wél nieuwe kansen geven voor gebruik van leegstaande agrarische bebouwing, maar willen dat niet alleen maar met woningbouw oplossen. Wij vinden dat voormalige boerderijen ook prima een kleinschalig bedrijfje kunnen huisvesten. Wel willen wij de mogelijkheden voor woningsplitsing van boerderijen vergroten.
Wij zien mensen van buiten de Achterhoek niet als een bedreiging. Het zijn mensen die graag in Bronckhorst willen wonen om een voor hen belangrijke reden. Waarom zouden wij hen dat verbieden? Wij staan dus open voor mensen buiten de Achterhoek, wel vinden we het belangrijk dat de 'eigenheid' blijft. Daar zetten wij ons voor in.

Klimaat en energie

De ChristenUnie-SGP is van mening dat, naast besparing van energie, isolatie en maximale inzet op zonnepanelen ook windenergie nodig is om duurzaam te kunnen worden. En dan zijn kleine windmolens ook wel bruikbaar, maar ze leveren lang niet genoeg vermogen aan onze energievraag te kunnen voldoen. Wij vinden daarom dat we nu de verantwoordelijk moeten nemen voor ons nageslacht, onze kinderen moeten ook het licht aan kunnen doen.
En als we op deze voet doorgaan, worden we steeds afhankelijker van landen als Rusland en Saoedi-Arabië. En we kunnen ook geen gas onder de Groningers vandaan blijven halen. Wij hebben vóór het voorstel om het gebied bij Eldrik aan te wijzen als enige mogelijkheid binnen Bronckhorst gestemd. Dat mét alle voorwaarden die toen ook zijn vastgesteld. Wij willen overigens erfwindmolens, en andere vormen van opwekking van energie ook ruimte geven. Wat dat gaat worden is nu nog niet duidelijk. Met de technieken die op dit moment beschikbaar zijn, is aardwarmte echter alleen haalbaar bij enkele duizenden woningen en dus niet geschikt voor Drempt, Hummelo en Keppel en zeker niet voor de kleinere kernen. Innovaties moeten doorgaan, wij willen graag samen met de inwoners van Drempt, Hummelo en Keppel deze innovaties op lokaal niveau inzetten.

Economische bedrijvigheid

De ChristenUnie-SGP wil dat de kleine bedrijventerreinen zoals bijvoorbeeld in Drempt op hun plek kunnen blijven zolang zij blijven passen bij de schaalgrootte. Als ze echt groter worden, is verhuizing naar een grootschaliger bedrijventerrein wat ons betreft gewenst. Dat geldt ook voor de bedrijfjes in het buitengebied. Deze moeten het in het landschap blijven passen. Met deze bedrijventerreinen geven we lokale/jonge ondernemers ruimte om in hun eigen dorp te ondernemen.
Wat betreft het type bedrijvigheid willen wij graag de ruimte geven aan de creativiteit van de ondernemers. Wij vinden het belangrijk dat ondernemers ruimte krijgen om hun dromen te verwezenlijken.
Dat geldt voor ons net zo goed voor de agrarische ondernemers. Wij willen met de boeren in gesprek gaan over innovatie en verduurzaming, en de regels van Den Haag en Brussel niet gemeentelijk strenger maken. Het stellen van een maximum aan het aantal stuks vee past hier volgens ons niet bij. Om het transport van en naar deze grotere boerderijen en loonwerkers minder belastend te laten zijn in bijvoorbeeld Hoog-Keppel en Eldrik zou er meer overleg met de sector moeten plaatsvinden om alleen bepaalde routes te gebruiken en daar de bermen extra te versterken met grasbetonblokken. Wij willen ruimte en veiligheid voor weggebruikers, voor de agrarische ondernemer en de toerist die geniet van de fietsroute door Eldrik.

Zorg en welzijn

De ChristenUnie-SGP maakt zich grote zorgen over de steeds maar stijgende kosten van de jeugdzorg. Maar wij maken ons nog meer zorgen over de jongeren die dat betreft. Wij vinden dat iedere jongere in een fijne en veilige omgeving moet kunnen opgroeien. Als dat om één of andere reden niet goed gaat, heeft de overheid de taak om hier iets aan te doen. Wij denken dat met meer voorlichting en opvoedings/relatie-ondersteuning veel leed te voorkomen is. Preventie dus! In Drempt, Hummelo en Keppel wonen veel ouderen. Wij willen bevorderen dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Dat onder andere door meer generatiebewoning en ook kangoeroewoningen makkelijker te maken.
Wij worden hierbij geholpen door de huidige techniek. Hierdoor is het minder vaak nodig om naar bijvoorbeeld het ziekenhuis in Doetinchem te gaan, maar kan de specialist op afstand met een videoverbinding contact hebben met zijn patiënt in Achter-Drempt.
De mantelzorg en het vrijwilligerswerk dat bijdraagt aan het welzijn van de zwakkere en oudere inwoners juichen wij toe. Wij vinden ook dat de gemeente dit ook in de kleine kernen moet waarderen en waar mogelijk faciliteren.
Verder vinden wij dat in het algemeen, in de jeugdzorg en de ouderenzorg, de mens centraal moet staan en niet het systeem. Dat betekent minder regels en meer zorg op maat.

Sport, onderwijs en cultuur

De Hessenhal en het Hessenbad zijn mooie sportfaciliteiten die redelijk centraal in Drempt, Hummelo en Keppel liggen. Door de privatisering van deze voorzieningen is er minder geld gekomen voor de exploitatie en daarom zijn zij vrijwel volledig afhankelijk van vrijwilligers. De ChristenUnie-SGP vindt dat vrijwilligers het cement van onze gemeenschappen zijn. Deze mensen zorgen er voor dat de gemeenschap niet uit losse stenen bestaat die je zo om kunt duwen, maar dat het een stevige muur wordt die weer en wind kan doorstaan.
Het grote probleem op dit moment is dat veel vrijwilligers ouder zijn en dat jongeren het vaak veel te druk hebben om vrijwilliger te zijn. Om toch nieuwe aanwas te vinden, is het oprichten van een gemeentelijke vrijwilligerswebsite een goed idee. Daar kunnen verenigingen en stichtingen ideeën voor werving en het vasthouden van vrijwilligers op zetten zodat niet iedereen het wiel opnieuw uit hoeft te vinden.
Het andere grote probleem van sporthallen en zwembaden is natuurlijk het onderhoud. Dat is door de privatisering in principe voor rekening van de stichting. Wij willen meedenken over het in het leven roepen van een 'knelpuntenpot' als oplossing. Hiermee kan noodzakelijk onderhoud worden uitgevoerd. Dat bevordert de leefbaarheid in Keppel en omstreken. Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor goede schoolgebouwen met een gezond binnenklimaat. De laatste tijd gaan er steeds meer stemmen op om de lucht in de klaslokalen te gaan filteren omdat dat beter zou zijn in de strijd tegen corona. Wij als ChristenUnie-SGP willen ons niet in deze discussie mengen en zijn niet van plan om nu halsoverkop allerlei mogelijke oplossingen uit te laten voeren. Als er een landelijke richtlijn op dit gebied komt, gaan we dat zeker zo spoedig mogelijk uitvoeren.

Laaggeletterdheid is een maatschappelijk probleem met vele oorzaken. Dat wordt volgens ons niet opgelost met het herintroduceren van de bibliobus. De bibliotheken zouden zich volgens ons meer in samenspraak met de scholen moeten concentreren op de nieuwe manieren van lezen en informatievoorziening. Daarnaast moet er door de sociale teams van de gemeente meer aandacht komen voor leesvaardigheid. Ook moet het probleem uit de 'schaamtehoek'. Dan is het ook minder moeilijk om er iets aan te gaan doen. ChristenUnie-SGP wil goede inzet van dorps/jeugdcoaches die nauw contact hebben met de scholen en andere activiteiten in de kernen.

Kandidaten:

1.	Dick Ebbers	Zelhem
2.	Frans Evers	Zelhem
3.	Henk Wiltink	Zelhem
4.	Maarten Ebbers	Zelhem
5.	Bertine Nijsink	Velswijk
6.	Geertje den Hertog	Vorden
7.	Gert-Jan Buunk	Zelhem
8.	Martjan Evers	Zelhem
9.	Gerard Hobelman	Zelhem
10.	Gerrit Averesch	Zelhem
11.	Gerrit Bretveld	Hengelo
12.	Anton Bulten	Zelhem
13.	Huibert de Knegt	Zelhem

In 2018 werden in DHK de volgende stemmen uitgebracht met daarachter het aantal zetels in de gemeenteraad van Bronckhorst.

CDA	828 stemmen	7 zetels
VVD	534 stemmen	4 zetels
GBB	400 stemmen	6 zetels
PvdA	237 stemmen	2 zetels
D66	303 stemmen	2 zetels
GL	444 stemmen	3 zetels
CU-GPV	25 stemmen	1 zetel

gemeente Bronckhorst

STEM
14 15 16 maart
VOOR

Investeren in onze naoberkracht

Betaalbare woningen
Afgelopen jaar is er veel te doen geweest om de verkoop van twee locaties in Hoog Keppel. Inwoners mochten meepraten over de gewenste bestemmingen voor de Bongerd (oude dorpsschool) en de oude Gemeentewerf. Vanuit de behoefte om een vitaal dorp te blijven, wilden dorpsbewoners daar betaalbare woningen voor jongeren en senioren bouwen. Het huidige college nam dat niet over en er ontstond een voor iedereen schimmig spel.
D66 Bronckhorst heeft de woonvisie van de bewoners van Hoog Keppel wel omarmd en telkenmale aangegeven dat je zo niet met de inspraak van betrokken inwoners omgaat.

Rondweg
Het verkeer in de Dorpstraat en de Hummeloseweg in Laag Keppel zorgt nu voor erg veel overlast. D66 Bronckhorst is voorstander van een rondweg. Laag Keppel kan zich dan ontwikkelen tot een toeristische parel aan de Oude IJssel en een echte poort tot de Achterhoek.

Inspraak voor alle inwoners
Kies je D66 Bronckhorst, dan kies je voor meer zeggenschap over je eigen woonomgeving en dorp. Wij nemen je serieus. Een keuze lijkt nu vaak al gemaakt en wie waarover besluit is onvoldoende duidelijk. De besluitvorming is dus niet transparant. Dat wil D66 Bronckhorst veranderen.

Stem voor ...

- Goed leven en wonen ~ Betaalbaar voor jong en oud
- Lokale energie voor iedereen ~ Haalbaar en betaalbaar
- Meer inspraak voor inwoners ~ We nemen je serieus
- Economische kansen verzilveren ~ Elkaar versterken
- Onderwijs eerst ~ Scholen voor levenskrachtige kernen
- Zorgvuldig landgebruik ~ Voedsel en natuur hand in hand
- Extra aandacht voor de zorg ~ Weer menselijke maat
- Veiligheid ~ Samen aandacht voor onze omgeving
- Sport + Cultuur ~ Bloeiende kernen door naoberkracht

verkiezingsprogramma
www.d66.nl/bronckhorst

D66 BRONCKHORST

Zorgen over zorg

In mijn vorige bijdrage heb ik geprobeerd een nuancering aan te brengen in de wijdverbreide mening over de Erfbelasting. Misschien is het toch niet in alle gevallen 'de meest asociale heffing' en 'pure lijkenpikkerij'. Zelfs in de VS, waar vrijwel iedereen de overheid beschouwd als uitsluitend een sta-in-de-weg voor het najagen van de *'American Dream'*, werd al in 1916 de moderne Erfbelasting ingevoerd, vooral om de ongekende verschillen tussen arm en rijk enigszins te temperen. Maar de heffing op zich gaat al terug tot het oude Egypte.

Een dergelijke bijdrage lokt natuurlijk altijd reactie uit, dus misschien is het leuk om er nog een schepje bovenop te doen. Eenzelfde discussie woedt namelijk nogal eens over allerhande overheidssteun.
We willen namelijk allemaal meer blauw op straat, kleinere schoolklassen, meer handen aan het bed in de zorg et cetera. Maar we willen ook allemaal graag zo min mogelijk belasting betalen. Dus de vraag is: wie gaat dat betalen? Meestal zijn er twee keuzes: uzelf, of een ander. En wat blijkt, meestal denkt u: liever een ander.

In Nederland hebben wij een stevig sociaal vangnet voor diegenen die om welke reden dan ook niet in staat zijn om voor zichzelf te zorgen. Niet bepaald riant, maar toch, een vangnet. Denk bijvoorbeeld aan de vergoeding van zorgkosten op latere leeftijd, de Wajong voor jongeren met een beperking en natuurlijk als laatste strohalm: de bijstand.
Die bijstand bijvoorbeeld is bedoeld voor diegenen die écht geen inkomen of vermogen meer hebben en moet er uitsluitend voor zorgen dat u niet in bittere armoede vervalt. Ouders zijn echter geneigd een kind in de bijstand maar te onterven, alleen maar om ervoor te zorgen dat er geen overheidssteun vervalt. Oftewel: als de keuze is, betalen we ons levensonderhoud zelf of laten we dat een ander doen, dan toch maar liever die ander.

De bedoeling van de vergoeding van zorgkosten is ook duidelijk: wanneer u in de zorg terechtkomt en geen eigen vermogen heeft, dan zetten ze u niet op straat, maar wordt deze zorg betaald door de overheid. Maar wat als u nou wél eigen vermogen heeft? Tja, ook dan hebben we toch liever dat dit wordt betaald door een ander.

Een zeer vaak gestelde vraag is dan ook: ik heb een flink vermogen, maar ik wil dit niet straks opeten in de zorg, dus hoe voorkomen we dit? Er zijn mogelijkheden om dat te voorkomen, en dus gaat de notaris aan het werk.
Het standaardargument daarbij is altijd: mijn buurman, die gedurende zijn hele leven alles heeft verbrast, krijgt gewoon dezelfde zorg als ik en hoeft het ook niet zelf te betalen.
Waarschijnlijker is echter dat uw buurman geen eigen vermogen heeft omdat hij zijn karige inkomentje gewoon heel hard nodig had; geen kwestie van verbrassen, maar van een leven lang hard werken zonder de mogelijkheid om daarnaast veel over te houden.

Stel, in de herfst van uw lange en gelukkige leven vol hard werken, met slechte maar ook goede tijden, een aantal mooie reizen en zelfs de mogelijkheid om daarnaast nog een aardige spaarcent op te bouwen, heeft u ineens veel zorg nodig. Dan is wederom de vraag: wie gaat uw zorg betalen, uzelf of een ander?
Met uw zojuist gestelde vraag bij de notaris zegt u dus eigenlijk: dan toch maar liever weer die ander.

Tja, het is maar goed dat die ander zoveel belasting betaalt, toch?

Foto: **Wim van Hof**

van de notaris

Mr. Jeroen te Lindert (48) is notaris te Doesburg. In zijn vrije tijd is hij zanger/pianist in een jaren 50 rock-'n-rollband.

Tekst: **Berna ter Horst**
Foto: **Wim van Hof**

Ff kletsen met . . .
Adne Veeneman uit Hoog-Keppel

Adne Veeneman (25) woont samen met zijn vriendin Annemiek Mossink in Hoog-Keppel. Hij heeft een eigen bedrijf: AVhovenier.

Wat was je mooiste reis?

Een jaar of drie geleden zijn we met vier kameraden samen naar Finland gereden. Gewoon met een personenautootje zijn we op de bonnefooi gaan rijden. Ieder avond zochten we een camping op of we reden een hele nacht door. Dat was echt een heel mooie ervaring. We zijn door Duitsland, Polen, Litouwen, Estland en Letland gereden. En op de terugweg zijn we via Zweden en Denemarken gegaan. We gingen in Finland op bezoek bij iemand die als uitwisselingsstudent een jaar in Nederland is geweest. Hij had contact met een vriend die hem meenam naar onze keet. Zo is hij betrokken geraakt bij onze vriendengroep. Hartstikke leuk! Hij komt ook nog wel eens op bezoek in Nederland, maar toen gingen wij dus op bezoek bij hem.

Met wie heb je het laatst gebeld?

Dat was net nog: met een werknemer. Die vertelde dat de brandblusser achter in de bedrijfswagen was losgegaan. Schijnt nogal een indrukwekkende witte poederzooi geweest te zijn, maar hij had het alweer helemaal schoongemaakt, zei hij.

Je kunt mij 's nachts wakker maken voor..

Poeh, daar moet ik even over nadenken hoor. Eigenlijk voor niets. Laat me maar gewoon liggen.

Ik krijg de slappe lach van...

Mensen die klunzig vallen. Dat je nét een stoeptegeltje aantikt en dan struikelt bijvoorbeeld. Daar kan ik echt stuk omgaan. Dat iemand voor lul staat, als je eigenlijk niet mag lachen. Leedvermaak daar hou ik van.

Vliegen of duiken?

In het vliegtuig krijg ik ontzettend last van mijn oren. Tijdens onze vakantie op Curaçao hebben we veel gesnorkeld. Dat vond ik heel mooi. Het lijkt me ook gaaf om in plaats van óp het water liggen er dieper in te duiken. Dat zou ik nog wel een keer willen.

Wat kan je absoluut niet missen?

Ik heb altijd graag mijn telefoon, huissleutels en portemonnee mee. Dat gaat overal mee naartoe. Ik heb ook echt zo'n grote sleutelbos met oneindig veel sleutels eraan. Als ik die kwijt ben, zou ik er slecht van slapen.

Welk dier zou je willen zijn?

Een dier dat niet veel doet op een dag en heel goed kan relaxen en stilzitten zonder dat hij onrustig wordt. Een luiaard of zo. Zelf kan ik dat namelijk niet goed. Als ik stilzit, voel ik me nutteloos en begin ik me al snel te vervelen.

Welke app gebruik je het meest?

Absoluut WhatsApp, onmisbaar. Maar daarna denk ik toch wel Marktplaats. Ik vind het leuk om een beetje rond te struinen, te zien wat er te koop is. Toen ik 15 jaar was, is dat eigenlijk al begonnen. Er was een periode dat ik er bijna non-stop op zat. Ik vond het leuk om dingen te kopen en weer door te verkopen. Beetje handelen. Ondernemen zat er al vroeg in, haha.

Wat wilde jij vroeger worden?

Timmerman. Deels doe ik dat nu ook: houten overkappingen maken, vind ik hartstikke mooi werk. Ik begon al jong in een tuintje te werken en kreeg een stuk groentetuin van mijn opa. Zo groeide dat steeds meer en werd ik hovenier. Maar timmerwerk doe ik er nog steeds graag bij.

Wanneer was jij trots op jezelf?

Toen mijn vriendin en ik ons huis met de bijbehorende grond kochten: dat het gelúkt was. En toen ik een nieuwe bedrijfsbus kocht: dat was ook echt een moment waarop ik trots ben en voel dat het harde werken het waard is.

Welk moment zou je in willen lijsten?

Dat zijn er meerdere. Toen ik bij de Kamer van Koophandel mijn bedrijf heb ingeschreven: ik was eigenlijk heel onbevangen en onvoorbereid daarheen gegaan. Toen ik naar buiten kwam en mijn moeder een foto ging maken, snapte ik eigenlijk pas goed wat ik gedaan had. Maar ook toen we dit huis samen hebben gekocht. Het moment waarop je de eerste muur met een sloophamer neerhaalt, dat je letterlijk gaat bouwen aan je eigen plek. Maar als ik echt moet kiezen dan pak ik het moment van het bouwen van de kapschuur achter mijn huis. Dat heb ik samen met mijn opa en broertje gedaan. Het was heel mooi om dat met zijn drieën te doen. Opa die nog gewoon met grote balken op de ladder klimt. Absoluut om in te lijsten.

Kerst of Oud & Nieuw?

Absoluut Oud & Nieuw. We gaan altijd met de vrienden carbidschieten en maken er een gezellige avond van. Met Kerst heb ik niet zoveel. Mijn vriendin houdt er wel van, die is al een maand van tevoren bezig met allemaal van die prullaria in huis. Ik maak me trouwens wel hard voor een échte kerstboom. Zo'n neppe komt er bij mij niet in.

Wat was het grappigste moment van afgelopen jaar?

Toen de kappers dichtzaten vanwege de lockdown zei een vriend van ons dat hij graag geknipt wilde worden. Hij vond het goed dat wij dat gingen doen. Uiteindelijk stonden we met vier mensen hem te knippen en tot overmaat van ramp vergat iemand de kam op de tondeuse te zetten waardoor het een héél bijzonder kapsel is geworden. Erg gelachen toen. En ook nog een paar weken daarna iedere keer als ik hem weer zag.

Wat is jouw favoriete gerecht?

Zelfgemaakte groentesoep van mijn vriendin. En spareribs, daar hou ik ook van.

Wat wil je graag doen maar durf je niet?

Ik zou wel graag een lange wereldreis maken, meer van de wereld zien. Het lijkt me heel mooi om de ongerepte natuur van bijvoorbeeld Costa Rica, Nieuw-Zeeland of Australië met eigen ogen te zien. Maar ik kan mijn bedrijf niet zo'n lange tijd loslaten. Praktisch gezien kán het misschien wel, maar ik ga me er dan toch veel te druk over maken. Ik wil er zelf bij betrokken blijven.

Wat zou je doen met 1 miljoen?

Dan zou ik tóch op die wereldreis gaan. Met zoveel geld achter de hand kan er toch nauwelijks iets misgaan. Maar een miljoen in mijn eentje uitgeven, lijkt me niet leuk, ik zou het wel graag delen. Iets voor een ander doen. In ieder geval ook voor mijn familie.

De toekomst inzien of het verleden veranderen?

Ik ben vooral nieuwsgierig naar waar ik over 5 of 10 jaar sta. Het maakt het leven misschien wel minder leuk om te weten wat de toekomst voor je in petto heeft, maar het maakt het ook makkelijk om er invloed op te hebben.

Wat staat er op jouw bucketlist?

Een heel mooie auto kopen. Als ik geld genoeg had, zou ik een gloednieuwe Dodge Ram Pickup kopen.

Als je de beste van de wereld kan zijn in iets, wat zou dat dan zijn?

Dan zou ik de allerbeste ondernemer willen zijn en maatschappelijk iets betekenen. Dat je iets ontwikkelt waar iedereen iets aan heeft. Een positieve bijdrage aan de wereld leveren. Het liefst iets voor het milieu.

Als je voor 30 seconden de aandacht kreeg van de hele wereld, wat zou je dan zeggen of doen?

Ik zou proberen de wereld wakker te schudden: we moeten iets doen aan de verstening ten goede van het klimaat. Hierbij denk ik aan het stimuleren van de flora en fauna waardoor we allemaal een bijdrage leveren aan een groenere planeet.

De volgende keer in deze rubriek: Karen Bertram uit Laag-Keppel.

Tekst: **Guus Kuijer**
Foto's: **PR**

Het geitenhok in het nog onbebouwde Hennendal te Hummelo in de jaren 70.

De schrijvende geit

Terug in de tijd met Guus Kuijer
De bekende auteur Guus Kuijer (79) kreeg in 2020 de belangrijke Constantijn Huygensprijs voor zijn hele oeuvre. Hij schreef boeken voor volwassenen en voor kinderen. Kuijer volgde in Doetinchem zijn opleiding aan de pabo en was een tijdlang leerkracht aan een basisschool in Didam. Vrijwel onbekend is dat Kuijer in een geitenhok in Hummelo werkte aan 'Pappa is een hond', een boek voor kinderen van 9 tot 12 jaar. De redactie vroeg Guus Kuijer naar zijn herinneringen uit die periode aan de Weppel in Hummelo. Guus deed graag mee!

Het houten huisje in Hummelo heb ik lang geleden mogen gebruiken als een schrijvershuis. Het was een schuurtje, misschien woonde er een geit in, maar toen ging ik erin en hij eruit. Waarom deed ik dat? Omdat ik net zo graag mekker als een geit. Daarom dus. Het was geloof ik in 1976. Ik had toen, al mekkerend, mijn eerste gouden griffel gewonnen en werd daardoor een enigszins bekende schrijver. Ik wist niet hoe succes tot stand kwam en dat weet ik nog steeds niet. Voor mijn eerste kinderboek, het boek over Madelief, kreeg ik een gouden griffel. Dat vond ik natuurlijk geweldig, maar ik begreep er niks van. Ik weet nog dat mijn uitgever vóór het winnen van de griffel meedeelde dat de eerste druk uit 6.000 exemplaren zou bestaan. Dat leek mij nogal overdreven veel. 'Nou ja,' riep ik, 'je kunt er altijd nog een bankstel van bouwen!' Nog voor het winnen van de griffel moesten er veel meer dan 6.000 exemplaren worden gedrukt.

Het schrijverschap is een geheimzinnig beroep. Je weet niet van tevoren of je werk ook maar enig succes heeft. Het gebeurt of het gebeurt niet, het is onvoorspelbaar.
De vraag is nu waarom ik zo graag in dat houten huisje wilde schrijven. Waarom ik elke dag 30 kilometer heen en terug op de fiets zat? Waarom bleef ik niet gewoon thuis? Luister maar even naar de eerste zinnen uit het boek dat ik in het houten huisje schreef: *Toen Mark wakker werd, was het wonderlijk stil in huis. Alleen zijn horloge lag luid te tikken op het tafeltje naast zijn bed. Verder geen*

geluid. Ook buiten geen geronk van auto's, geen kinderstemmen, niets dan fluitende vogels en blaffende honden.
Ik denk dus dat ik naar de stilte heb gezocht om dit boek te kunnen schrijven. Ik wilde geen buren hebben, geen telefoon, geen televisie, geen radio, ik wilde alleen zijn, helemaal alleen. Net als Mark, want hoor wat hij meemaakte:
Toch was het al licht. Dat kon je zien, dwars door de gordijnen heen. Mark keek op zijn horloge. Het was half acht, een mooie tijd om op te staan. Hij stond nét naast zijn bed toen hij de wekker van zijn ouders hoorde ratelen.

Mark verwachtte natuurlijk dat zijn ouders de wekker uit zouden zetten, maar er gebeurde niets. De wekker bleef rinkelen en hield tenslotte uit zichzelf op. Het werd stil. Doodstil. Zijn ouders waren er niet meer, er waren geen mensen meer, hij was plotseling alleen op de wereld, samen met de dieren. Een wonderlijke gebeurtenis waarmee ik misschien probeerde te beschrijven wat het leven zou zijn zonder de medemens.
Ik begrijp nu heel goed waarom ik dit boek in eenzaamheid moest schrijven. Ik deed dat om me goed te kunnen inleven in het eenzame leven van Mark. Dat weet ik nu. Toen overkwam mij dat verhaal zonder te weten waarom. Het gebeurde gewoon. Ik wist van niks, mij werd een eenzaam houten huisje aangeboden en ik nam dat gretig aan, zonder te weten wat ik nu weet: ik zocht een plek waar ik Mark tot leven kon brengen.

En nu: hoe kwam ik aan dat prachtige stille huisje?
Vanaf mijn veertiende jaar wilde ik schrijver worden. Ik schreef elke dag wel wát, maar je bent natuurlijk niet zomaar opeens schrijver. Ik ben zes jaar lang onderwijzer geweest, tegenwoordig heet je dan leraar, terwijl ik mezelf toen liever schoolmeester noemde. Ik heb drie boeken geschreven en gepubliceerd toen ik onderwijzer was. Boeken voor grote mensen. Ik ben de eerste vijf jaar schoolmeester geweest omdat ik dienstweigeraar was en met vijf jaar onderwijs voldoende dienst had gedaan. Toch deed ik er nog één jaar bij. Ik weet niet waarom, maar met dat jaar heb ik veel geluk gehad. Ik kreeg dat jaar een nieuw schoolhoofd, een persoon die tegenwoordig directeur heet en er kwam een nieuwe juf binnen waar ik nu vijftig jaar lang heerlijk mee samenwoon. Ik ben een bofkont.

Het nieuwe schoolhoofd heette Gerard de

Guus Kuijer 1979

Ruiter, een zeer prettige baas waarmee ik nog steeds bevriend ben. Hij woonde toen in Laag-Keppel. Ik was schrijver geworden en ik heb hem verteld dat ik naar een huis of een huisje zocht waar ik zo alleen kon zijn als een geit en waar niemand mij kon horen mekkeren. Gerard kende een deftige herenclub in Hummelo en hij vroeg die club om een schrijvershuis voor mij. Daar werd op gereageerd door dokter Van Donselaar die in Hummelo een prachtig huis had waar ik samen met Gerard binnen ben geweest en de dokter heb ontmoet. Ik ben veel vergeten, maar ik heb het blijkbaar met Gerard gehad over mijn behoefte aan een eenzaam huisje om in te schrijven.
Mark durfde het nog niet hardop te zeggen, maar hij wist nu heel goed wat er aan de hand was. De woorden dreunden door zijn hoofd, maar hij hield zijn mond stijf dicht zodat ze er niet uit konden: de mensen waren van de aardbodem verdwenen.

Dokter Van Donselaar meldde aan Gerard dat hij een mooi schuurtje had dat ergens stond in het midden van niks. Ik was geen onderwijzer meer. Ik was schrijver van beroep geworden. Gerard begreep blijkbaar heel goed dat ik nog moest wennen aan het idee dat ik de hele tijd thuis moest werken. Hij ging daarom op jacht naar het huisje van dokter Van Donselaar. Hij vroeg naar het aanbod van de dokter of hij samen met mij bij hem langs mocht komen. Ik vond het een wonderlijk avontuur, want ik kon me niet voorstellen dat er een man bestond die mij zomaar iets zou aanbieden, terwijl hij me niet kende.

Maar dokter Van Donselaar toonde veel begrip voor de behoefte van mensen en hij wist dat hij veel mensen kon helpen. Hij stichtte het tehuis Zandewierde waar verstandelijk beperkte kinderen konden leren paardrijden. Wat een geweldige man! Toen ik van Zandewierde had gehoord ben ik samen met
Gerard en met kloppend hart naar dokter Van Donselaar toegegaan. We zijn bij hem thuis geweest en hij heeft ons het schuurtje laten zien. In mijn ogen was het geen schuurtje, maar een huisje.
Er is een raampje in gemaakt en een kachel-tje neergezet waardoor het schrijvende geitje zich zeer welkom heeft gevoeld. Ik heb er een jaar lang in geschreven. Na dat jaar verhuisde ik en woonde ik te ver weg voor de fiets. Wat er daarna met het huisje is gebeurd, weet ik niet, maar ik weet wel dat het nu niet meer bestaat.
Het boek dat ik in het huisje schreef heet Pappa is een hond. De vader van Mark was een blaffende hond geworden en ik werd een mekkerende geit. Daar was ik reuze blij mee.
's Morgens vroeg werd Mark opgeschrikt door een onheilspellend geluid. Hij schoot overeind en wist een ogenblik niet waar hij was. (…) Hij liep naar de deur en keek voorzichtig naar buiten. Er was niets te zien.

Het huisje in Hummelo was leeg, ik was er alleen. Het was spannend om daar de hele dag te zitten schrijven. Gerard de Ruiter en dokter Van Donselaar hebben mij goed geholpen.

Pappa is een hond, 1e druk 1977

Guus Kuijer 2020

Guus Kuijer schreef 41 boeken. Voor de reeks over Madelief ontving hij de Gouden Griffel (1976). Voor de reeks Polleke ontving hij in 2003 de Woutertje Pieterseprijs. Polleke werd in 2003 verfilmd met bekende acteurs zoals Frank Lammers, Halina Reijn, Helmert Woudenberg en vele anderen. De hoofdrol was voor Liv Stig. Met zijn kinderboeken is Kuijer net als Annie M.G. Schmidt een vernieuwer in het genre. Zijn werk passeert de relatieve braafheid die de jeugdliteratuur tot begin jaren 70 kenmerkt. Hij durfde taboes te doorbreken. Pappa is een hond is een ernstig kinderboek. Het is vrijwel niet meer te krijgen. In het netwerk van openbare bibliotheken zijn nog 2 exemplaren te vinden die niet worden uitgeleend. In Nederland waren begin 2022 nog 3 exemplaren via het tweedehandscircuit in de handel. Daarvan belandde 1 exemplaar bij de redactie van De Hessencombinatie en het is met plezier en volle aandacht gelezen. Het doet qua omgang met dieren denken aan Alleen op de wereld (1878). En als het gaat om de rol van de mens: behalve de hoofdpersoon is er geen mens meer op aarde. Zo'n thema doet denken aan het meesterlijke Talkin' World War III Blues van Bob Dylan (1963), dat op YouTube nog altijd te zien en te beluisteren is.

Tekst: **Henk ten Zijthoff**
Foto's: **Familie Lourens**

Hummeloërs over het geitenhok van Guus Kuijer

Guus Kuijer schreef zijn boek Papa is een hond in een geitenhok in Hummelo. Wat weten Hummeloërs van dit hok en van Guus Kuijer. Na bijna een halve eeuw is het gelukt om de onderste plank van 't hok boven te krijgen.

Charles en Oda Lourens blijken de sleutel in handen te hebben. Zij kochten de grond waar ook het geitenhok op stond in 1985 van voormalig huisarts Van Donselaar. Zij bouwden er in 1987 hun huis aan het tegenwoordige Molenaarserf. Charles: 'Dokter Van Donselaar kocht de grond en opstallen van het echtpaar Albert en Elsken Nakken. Wij sloopten de opstallen en bouwden op die plek een nieuw huis, maar het hok heeft er nog jaren gestaan. Wij wisten dat Guus Kuijer hier een jaar of tien eerder in dat hok een boek had geschreven en in ons gezin hadden wij het dan ook altijd over het schrijvershuisje.'

Ook Jaap van Donselaar herinnert zich als zoon van het echtpaar Van Donselaar nog goed dat Kuijer in dit hok aan de slag was. Jaap vertelt vanuit de Randstad aan de telefoon: 'Mijn ouders kochten grond en opstallen van de familie Nakken. De bedoeling was dat zij op die plek zouden gaan wonen als mijn vader zou stoppen met zijn werken. En tussentijds diende de plek voor de stalling van pony's en geiten die werden ingezet op Het Zand bij de manege. Het Zand (Zandewierde) was toen al uitgegroeid tot een dierrijk centrum met een aangepast zwembad voor de opvang van kinderen met een beperking. Mijn moeder zag als een berg op tegen een verhuizing als mijn vader met pensioen zou gaan. Zij woonde bijna haar hele leven op Het Zand aan de Keppelseweg, waar haar vader, Dr. Westerbeek van Eerten, net als haar echtgenoot ook zijn huisartsenpraktijk had. Zij was aan het huis verknocht. Mijn moeder overleed echter voordat een pensioen überhaupt in zicht was. Mijn vader verkocht later grond en opstallen aan de familie Lourens. Toen was Kuijer natuurlijk al lang klaar met zijn boek. Ik heb Guus Kuijer een paar keer bij mijn ouders thuis bij de open haard ontmoet. Hij had een mooi gebleekt spijkerpak aan en rookte graag zelf gedraaide shaggies. Mijn vader vond het fantastisch dat Kuijer in het hok de rust kon vinden om te schrijven. Ik heb destijds voor mijn promotie mijn proefschrift moeten schrijven en kon mij toen zo ontzettend goed voorstellen dat Kuijer op zoek was naar rust. In een gezinssituatie met jonge kinderen is het bijna niet te doen om te schrijven. Over dat hok kan ik nog vertellen dat het aanvankelijk geen vloer had. Mijn vader gaf opdracht om er een houten verhoging in te maken zodat Kuijer al schrijvend door het raam zicht had op de kerk van Hummelo. Ik weet ook wie dat timmerwerk deden: Leen Langeweg, Johan Hamer en Bennie, waarvan ik de achternaam ben vergeten.'
Terug naar Charles Lourens: 'Het schrijvershuisje gebruikten ook wij als dierenverblijf en hooiopslag. De laatste dieren die er bivakkeerden, waren kippen. Die waren op een bepaald moment uitgelegd en ik heb ze toen van de hand gedaan. We waren aan ze gehecht geraakt en we wilden ze niet zelf slachten. We hebben daarna het hok in 2004 afgebroken.'

Als schrijver van deze *petite histoire* gaat mij opeens een lichtje op. Die kippen heb ik destijds hoogstpersoonlijk overgenomen van

Rechts 'het Schrijvershuisje' van Guus Kuijer kort voor de afbraak

Charles en Oda. En dan blijkt opeens een bijzonder opmerkelijke relatie met een thema van het boek dat Kuijer in het schrijvershuisje schreef. Hoofdpersoon Marc zorgt voor zijn dieren, maar moet af en toe ook dieren slachten. Laat dat nou net het idee van mijzelf zijn geweest toen ik de kippen overnam van Charles en Oda. Ik wilde leren om ze zelf te slachten en voor consumptie te bereiden. Ik nam een halve dag verlof en met de laatste dieren uit het schrijvershuisje (maar dat wist ik toen niet) toog ik naar mijn schoonouders die voor hun boerengezin elke maand wel een paar kippen slachtten voor de eigen dis. Ervaring genoeg dus in de familie. Met een stuk of acht *tuuten* arriveerde ik in Hoog-Keppel waar schoonvader de bijl al had klaargelegd. Hoe flink ik ook naar ze toe reed met het kakelende gezelschap: de aanblik van de blinkende bijl en mijn grijnzende schoonvader Derk deed mij de moed acuut in de schoenen zakken. 'Dat dacht ik al wel', zei Derk en hij voerde de klus snel en met respect voor de dieren uit. Daarna werd het voor hem tijd voor de krant.

Het slachten liet hij aan mij en mijn schoonmoeder Mina over. Na het nieuws van één begonnen wij en om half zeven ging de laatste kip de diepvries in. Voor wie nog nooit een kip heeft geslacht: het is enorm intensief werk. Een grote ketel heet water om na onderdompeling van de kip de veren te kunnen plukken, het wegschroeien van stoppels, dan het slachten en schoonmaken. Dat acht keer en dat was dan het afscheid van de laatste bewoners van het schrijvershuisje. Uit de oven en in de soep bleken het stuk voor stuk uitmuntende lekkernijen van de bovenste plank. Maar ik heb na deze ervaring nooit meer een poging tot slacht van A tot Z ondernomen.

De laatste 'bewoners' van 'het Schrijvershuisje' (2004)

Tekst: **Henk ten Zijthoff**
Foto's: **Wim van Hof, Fred van Daalen**

Dominees die niet stilzwijgend voorbij gaan

Het spreekwoord zegt dat als een dominee voorbij komt er een stilte in het gesprek valt. De ervaring leert letterlijk anders en al helemaal als we het gesprek met twee dominees aangaan in het Kerkhuis in Hoog-Keppel. In onze dorpen Drempt, Hummelo en Keppel zijn twee actieve protestantse kerkgemeenschappen: Hummelo, en Drempt en Oldenkeppel. Deze kerkgemeenschappen beschikken over drie kerkgebouwen en er zijn twee predikanten actief. Karin Spelt (61) is predikante in de kerken van Drempt en Hoog-Keppel. Elise Wijnands (42) is predikante in Hummelo alsmede predikante van de Protestantse gemeente Rijnwaarden.

1709: Evert Terink

Hoe spreek je een predikant eigenlijk aan? Beiden schieten in de lach bij deze vraag. Elise: 'Het maakt mij niet uit. In mijn waarneming zeggen de meeste mensen dominee Elise tegen mij.' Karin vult haar aan: 'Je doelt met je vraag op de verschillende manieren om een vrouwelijke predikant aan te spreken. Soms zegt men domina of predikante. Ik gebruik de vrouwelijke vorm domina eigenlijk niet. Dominee Karin of dominee Spelt is voor mij allemaal goed, hoor! En zonder aanduiding van mijn beroep is ook prima.' Voor het gesprek houden we met hun welnemen dus Elise en Karin aan.

Hoe word je predikant?

Karin vertelt dat zij is geboren op Goeree Overflakkee: 'Toen ik mijn vwo had afgerond, koos ik voor de pabo. Ik kwam niet uit een godsdienstig gezin, maar ging wel naar een christelijke pabo. We kregen op de pabo godsdienstles. Mijn nieuwsgierigheid voor de vakken binnen de godsdienstlessen, zoals bijvoorbeeld filosofie, werd gewekt door een uitstekende leraar. Toen ik klaar was met mijn opleiding, besloot ik om alsnog te kiezen voor een academische opleiding in de godsdienstwetenschappen. Ik ging studeren aan de universiteit van Utrecht. Mijn opleiding betekende ook dat ik de richting ontdekte waarin ik verder wilde: predikant worden.' We spreken hier nog even op verder. Karins' keuze is best opmerkelijk in een tijd waarin de ontkerkelijking behoorlijke vormen aannam. Zij zegt: 'Bij mij was het omgekeerde het geval. Ik zocht en vond, daar waar anderen afscheid namen.'
Elise: 'Mijn wieg stond in Enter maar ik ben getogen in het Friese Nieuwehorne, een dorp in de buurt van Heerenveen. Mijn ouders hadden hier een boerderij gekocht. De deel werd verbouwd tot muziekkamer. Mijn vader was musicus en zo was er voldoende ruimte voor het huisorgel en de vleugel. Mijn vader was ook organist en beiaardier. Zijn werkgebied was noordelijk Nederland. In mijn familie was religie en kerkelijk actief zijn, gezien de achtergrond van mijn vader, voor mij bekend terrein. Ik ging van jongs af aan met hem mee naar erediensten en concerten. Na afronding van het vwo in Heerenveen ben ik in Groningen Godgeleerdheid gaan studeren. Daarna volgde ik de kerkelijke opleiding, net als Karin, in Utrecht. Dat deed ik in deeltijd, want ik was al actief als pastoraal medewerker.'

Is het predikant zijn een beroep of een roeping?

De vraag komt hen zeer bekend voor. Elise: 'Ik wist al van jongs af aan dat ik in de kerk wilde werken. Mijn interesses en mijn achtergrond droegen daar aan bij. Roeping

dus toch wel en beroep, hoewel ik 'ambt' mooier vind klinken. Het is meer een manier van leven. Ik vergelijk het wel eens met het zijn van boer. Dat ben je ook 24/7.' Voor Karin is er de nuance dat ze aanvankelijk een beroepsopleiding volgde en via die opleiding met facetten in aanraking kwam die haar inspireerden om het roer om te gooien en een hele andere richting dan het onderwijs te kiezen.

Een predikant in actie! Hoe ziet dat eruit?

Elise begint: 'Het belangrijkste aspecten van mijn ambt is het actief bezig zijn in de kerkelijke gemeente. Denk daarbij aan de voorbereidingen voor de eredienst. Dat kan de zondagse preek zijn die iedereen waarschijnlijk via het spreekwoord wel kent. Voor mij een heel andere invulling dan het stereotype van 'een preek over je heen krijgen', als je iets niet goed hebt gedaan. Naast de zondagse kerkdiensten gaat een predikant ook voor in huwelijksdiensten en uitvaarten. Soms wordt er in een dienst op zondag gedoopt of worden kerkenraadsleden bevestigd in het ambt. Dat zijn natuurlijk extra feestelijke diensten. Het bijwonen van vergaderingen en het schrijven voor de kerkbladen zijn ook vaste onderdelen van het werk. Daarnaast doe ik pastoraal werk en bezoek daarvoor mensen uit de kerkelijke gemeente of anderen die behoefte hebben aan een goed gesprek als het om de beleving van geloof gaat.' Karin herkent zich helemaal in deze beschrijving van het ambt van predikant. Ik vraag naar de zakelijke kant van het beroep en roeping. Daar raakt ons gesprek een maatschappelijk punt. Net als in veel andere sectoren is de tijd die bemeten is voor het uitoefenen van de functie van predikant beperkt. Elise werkt voor beide functies nog net niet helemaal fulltime voor Hummelo en Rijnwaarden. Karin werkt parttime. Toen zij drie jaar geleden in Drempt en Oldenkeppel ging werken, is de aanstelling gehalveerd van 100% naar 50%. Zowel Karin als Elise signaleren een chronisch tijdtekort in hun ambt. Ze moeten echt prioriteiten stellen en keuzes maken. Dat is wel eens moeilijk. Ze willen hun werk graag goed doen en genoeg tijd en aandacht voor mensen hebben. In deze tijd van krimp zie je dat probleem helaas in veel kerkgemeenschappen terug. Karin kan haar werk goed doen omdat haar echtgenoot ook predikant is. Zowel Karin als Elise signaleren een chronisch tijdtekort in hun ambt. En ze zeggen er meteen bij dat zoiets in heel veel andere branches niet heel anders is. Afgezien van de 'klassieke' taken is er een ander aspect dat beiden aan elkaar verbindt. Karin: 'Hoe slagen wij er als kerkgemeenschappen in om onze maatschappelijke betrokkenheid als kerkgemeenschap in de spotlights te brengen? Dat is voor kerkelijk Nederland niet gemakkelijk. Of dat nu door protestantse of katholieke gemeenschappen wordt nagestreefd.' Elise: 'Karin en ik zijn vorig jaar begonnen met een opzet om maatschappelijke thema's onder de aandacht te brengen bij een groter publiek in onze dorpen. We zijn in het najaar van 2021 begonnen met aandacht voor de agrarische sector. Deze bijeenkomst was in de kerk in Hummelo. Het was rond de dankdag voor het gewas. Drie agrariërs vertelden voor een groot publiek over hun beroep, het omgaan met grond, vee en gewassen. Het was een indrukwekkend eerbetoon aan alles wat groeit en bloeit.' Karin duikt even in haar boekenkast: 'We haalden het thema uit de *Zeven werken van barmhartigheid.* Ze staan in de bijbel. Voor wie het wil nalezen: zoek in het Nieuwe Testament naar Mattheüs 25 en begin bij vers 35. Dan doorlezen tot vers 40.' Uw schrijver van dienst volgde de raad op en kan het u als lezer zeer aanbevelen: een prachtig en zeer actueel stukje bijbel. Na de aandacht voor de agrarische sector in het najaar van 2021 zijn Karin en Elise bezig met het voorbereiden van een volgend thema. De aandacht gaat dan uit naar de zorgsector en past ook in de context van de bijbelse verzen. Ze gaan uit van de maand maart en willen een aanpak op de manier zoals er ook aandacht voor de agrarische branche was. Elise: 'In de kerken hebben wij geleden aan de covid-pandemie. Er was de afgelopen tijd heel veel onmogelijk als het gaat om de gezamenlijke beleving van het geloof. Nu de kerk weer open kan, willen we dit voorjaar aandacht vragen voor werkers in de zorg. Hoe het plan er precies uit gaat zien, dat tipje van de sluier kan nog niet helemaal worden gelicht. Maar houd het in de gaten via de lokale media! '

Kind zijn van een predikant?

Karin en Elise zijn beide moeder van kinderen. Is het ambt een last voor hen? Ik poneer een persoonlijke ervaring. Ik voetbalde ooit in Heerenveen en speelde in het team A1 in dezelfde competitie als het team A2. Het moment van de waarheid: A1 moet tegen A2. Als A1 met 6-2 voor staat, is er een klein onderonsje langs de zijlijn. De zoon van de dominee speelt in het team A2 en vraagt bij een uittrap de bal aan zijn keeper. Hij neemt de bal aan, dribbelt langs zijn eigen

Eline Wijnands

Karin Spelt

verbouwereerde verdedigers en maakt een sublieme eigen goal. De keeper schreeuwt het uit van woede. Al snel blijkt dat deze goal werd beloond: hij kreeg er geld voor. Wekenlang is hierover de ultieme schande gesproken en de club greep in met schorsing en straf! Het werd hem extra aangerekend vanwege zijn status als het 'kind van' . Karin: 'Maar dat waren andere tijden. Je hebt het over de jaren 60 en de verhoudingen in die tijd. Ik heb niet de indruk dat mijn kinderen last hebben van mijn ambt en dat van mijn echtgenoot. Dubbel predikantschap nog wel.' Elise: 'Natuurlijk is er wel sprake van een zeker glazen huis, zeker als je in de werkgemeente woont. De druk zullen ze zeker af en toe wel voelen. Maar het heeft toch ook wel weer mooie positieve kanten. Ik denk dan met name aan de Hummelse kermis. Hoe mooi is het als het vaandel voor jou als kind geslagen wordt!'

De verdieping…

Ik stip een artikel aan dat net in *Trouw* verscheen over de Frans-Litouwse filosoof Levinas. Karin en Elise blijken zijn werk als filosoof goed te kennen. Ik las het artikel in de voorbereiding op dit gesprek. Levinas ontwikkelde een theorie over de ethische gevoeligheid, die bijvoorbeeld medewerkers in de zorg een hulp kan zijn. Het verschil dat je kunt maken tussen een appél en een verzoek bijvoorbeeld. Het appél aan medewerkers in de zorg is: laat mij lukken, doe goed. Aan zo'n appél mag je je volgens Levinas niet onttrekken. We constateren dat dit appél niet alleen medewerkers in de zorg een hulp kan zijn: het kan ieder mens in welke positie dan ook steunen als het gaat om ingrijpende keuzes. Een verzoek is anders: dat kun je naast je neer leggen omdat het bijvoorbeeld kan wringen met het goede.

De harde werkelijkheid!

Elise kondigt met een blik op haar horloge aan dat zij ons moet verlaten want de voorbereidingen van de afscheidsdienst van een gemeentelid vragen straks de volle aandacht. We komen nog net

Eline Wijnands

Karin Spelt

even op een paar vraagpunten die mij intrigeerden bij een eerder op de dag door mij bijgewoonde streaming van het afscheid van een overleden dierbare. Ik merk op dat ik de predikanten bewonder als zij een uitvaart leiden. Want: hoe hou je als predikant je eigen emoties onder controle bij een uitvaart? Ik haal Elton John aan die bij de uitvaart van prinses Dianne op zijn vleugel speelt en loepzuiver zingt, terwijl hij haar goed kende en miljoenen mensen meekijken. Kortom: wat is het geheim om je zelf onder deze spanning niet te laten overvallen door emotie? Elise en Karin beiden: 'In onze opleiding was inderdaad niet veel aandacht voor dit aspect van spanning. We hebben het in de praktijk geleerd door doen.' Karin: 'Ik zal nooit vergeten dat in de eerste week dat ik predikant was in Wehl en ik in één week mijn eerste doopdienst, huwelijksdienst en uitvaart had. Ik was zonder ervaring en tegen het weekeinde echt een eindje richting eind van mijn eigen Latijn.' Elise: 'Bij al het verdriet en harde rouw is het leiden van een uitvaart een aspect dat mij het meest aanspreekt in mijn ambt. Het samen met betrokkenen voorbereiden, de dienst met elkaar als het ware opbouwen met de persoonlijke bouwstenen. Je noemde zojuist Levinas: laat lukken, doe goed. Als predikant weet ik dat ik het bij een afscheid, bij een doop of bij een huwelijk maar één keer goed kan doen. De spanning die daar bij hoort, is een aspect van mijn beroep maar ook van mijn roeping en dat geeft mij heel veel kracht.'

Over toga's gesproken

Karin zegt: 'Ik heb een toga gekregen als cadeau bij het afscheid van mijn vorige gemeente in de Betuwe. Ik ben toen gaan zoeken en kwam in Kevelaer (D) terecht. In de Duitse traditie van de Lutherse kerk zijn hele mooie toga's in gebruik. Ik heb in Kevelaer mijn keuze kunnen maken. Mijn oude toga was toen 25 jaar oud en aan vervanging toe!' Elise staat al klaar bij haar fiets om te vertrekken: 'Die van mij komt uit Rotterdam. En ik had mijn voorkeuren hoor! Ik heb een toga die helemaal bij mij past. Geen zwarte maar een donkerblauwe.

Sinds kort heb ik de paarse toga van mijn geliefde oom geërfd. Paars is de kleur van boete, rouw en inkeer. Het is de kleur die in de kerk wordt gebruikt in de adventstijd (dat is de tijd voor Kerstmis) en in de lijdenstijd (de tijd voor Pasen). Er is grondig over nagedacht!' En dan springt zij op haar fiets.

Nagesprek

Met Karin spreek ik na het vertrek van Elise nog na in het Keppelse Kerkhuis. Over godsdienstonderwijs, over cultureel erfgoed en de rol van theologie en christendom daarbij. Een nieuwe generatie die vrijwel geen weet heeft van de cultuurgeschiedenis die in de loop van eeuwen in de Europese samenleving tot stand kwam. En of die teloorgang aan kennis en beleving erg is. Of niet? Wie zal het zeggen. We belanden bij de slotvraag. Wat is in je beleving als predikant de mooiste kerk die je bezocht?
Karin: 'Oei! Daar overval je mij mee! Daar moet ik over nadenken. Eh… ik heb heel veel kerken gezien. Ik streep even af als je het goed vindt. Hele grote kerken, oud of nieuw zijn niet echt mijn smaak.' Ze denkt nog even na en zegt: 'Ik was eens in Mainz. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn veel Duitse kerken weggevaagd. Maar in Oppenheim, in de buurt van Mainz in Duitsland, wandelden wij dit najaar langs de Katharinenkirche, die vrijwel onbeschadigd is gebleven. Ik zie het prachtige glas-in-loodwerk nog voor mij. Adembenemend mooi. Natuurlijk helpt het ook dat die kerk de Duitse variant van mijn eigen voornaam heeft! Ik houd qua architectuur toch net iets meer van kleine kerkgebouwen en dan wel met een koor. Generaties voor ons gingen in die kleine gemeenschappen naar dit type intieme kerkjes. En ook daar huist een wolk van gebeden. Dat geeft ook voor mij als predikant rust.'

We stellen de vraag via de mail ook aan Elise die inmiddels op haar fiets is vertrokken. Het antwoord volgt na een paar dagen denktijd. 'Oef, dat is een lastige vraag. Er zijn zoveel mooie kerken. Zoveel verschillende bouwstijlen, die heel veel zeggen over de tijdgeest. De kerken in onze directe omgeving vind ik stuk voor stuk erg mooi: Hummelo, Hoog-Keppel, Drempt, Angerlo en Doesburg. Ik mocht wat langer nadenken dan Karin en ik kom uit op de St. Jan in 's-Hertogenbosch. Ik ben er een paar keer geweest en heb een keer de zondagse viering mee mogen maken. Dat heeft mij zeer verrijkt! De buitenkant van de St. Jan is al heel indrukwekkend. Maar wat mij zo fascineert, is het alziend oog in het middengewelf. Je staat in die immense kerk, kijkt omhoog en dan zie je daar het oog op jou gericht. Zo ervaar ik zelf God, de Godsnaam: ik zal er voor je zijn. Voordat een mens op aarde komt, was God er. Tijdens je leven is Hij er en straks zal God er ook zijn. Dat probeer ik de mensen die op mijn pad komen mee te geven. Ook als het heel moeilijk is, als je het soms allemaal niet meer gelooft: God is jou nabij.'

Bronnen en hulp

Oorspronkelijk geeft de tekst in het evangelie van Mattheus in hoofdstuk 25 vanaf vers 35 een weergave van zes werken van barmhartigheid. In het jaar 1207 voegt paus Innocentius III het zevende werk daar aan toe, namelijk het begraven van de doden.

Deze werken staan bekend als de zeven werken van barmhartigheid:
- het voeden van mensen die honger lijden (1)
- mensen die dorst hebben, te drinken geven (2)
- het kleden van mensen die naakt zijn en geen kleding meer hebben (3)
- het herbergen van vreemdelingen (4)
- het verzorgen van mensen die ziek zijn (5)
- het bezoeken van gevangenen (6)
- het begraven van mensen die zijn overleden (7)

Paus Franciscus voegt in de jaren 2015/2016 een achtste werk van barmhartigheid toe: de zorg voor de schepping.

Voor-Drempt

Hummelo

Hoog-Keppel

Tekst: **Ceciel Bremer**
Foto's: **Jamie de Vries en eigen collectie HALVU**

Een deel van het HALVU-team met linksonder Dimitri Vlake, rechtsonder Marco Wullink met naast hem André Nijman. Op de bovenste rij Frank van Dijk (2e van links) en Rinaldo Klein Bleumink (4e van links)

HALVU traint altijd en voortaan bij HC '03

Wat in de jaren tachtig begon als een sportief initiatief van Normaal en zijn crew is na een korte pauze sinds een paar jaar weer opgepakt door een groep enthousiaste jongens uit Hummelo en Keppel: allemaal voetballiefhebbers die samen één keer per week een partijtje voetbal spelen tegen elkaar onder de naam HALVU en een gezellige derde helft beleven. Gewoon dat, niet meer en zeker niet minder.

Sinds het begin van dit seizoen traint het HALVU-team iedere woensdagavond op het sportpark van HC '03. 'Ideaal', vindt Frank van Dijk uit Hoog-Keppel, 'want de meeste jongens komen hier uit de buurt dus we kunnen lekker op de fiets.' Het is een trouwe groep die niet snel verstek laat gaan. 'Desnoods regel ik oppas thuis want ik wil erbij zijn', zegt Marco Wullink uit Hummelo stellig. 'We hebben het zo leuk met elkaar dat iedereen ook wil komen. Het is gewoon een uitje. Even lekker voetballen, daarna samen een biertje drinken en bijpraten met elkaar', zegt Hummeloër Rinaldo Klein Bleumink.

Hoe het ooit begon

HALVU staat voor Høkers Aller Landen Verenigt U, de titel van een liedje van Normaal en de naam van het voetbalteam dat de bandleden oprichtten met hun crew. Bennie Jolink herinnert het zich nog goed: 'Eind jaren tachtig werd door het Anhangerschap de Høkersdag georganiseerd bij Café Halfweg, aan de weg tussen Zelhem en Doetinchem. We kwamen toen op het idee om een voetbalclub op te richten die net als onze toenmalige LP *Høkers Aller Landen Verenigt U* moest heten. Café Halfweg van de familie Dierssen werd ons clubhuis en dat was ook de plek waar alle roadies na elk optreden gingen naborrelen. We trainden elke maandagavond - dan hoefden we toch nooit op te treden - en speelden af en toe een wedstrijd tegen gelegenheidsteams als horeca Doetinchem, TV Oost en de Pröhs. De derde helft was altijd erg belangrijk.'

Groene spikkels

Later haakte ook de band- en crewleden van Jovink aan. Vanaf dat moment was ook André Nijman uit Hummelo erbij betrokken en hij is altijd lid gebleven van het HALVU-team. 'Het voetbalveld bij Dierssen Halfweg was legendarisch. Ook al lag er een dik pak sneeuw, wij trainden altijd', weet André Nijman zich nog te herinneren. Ook Pattu, roadie bij Normaal, beleefde in die periode hele leuke momenten met HALVU en weet zich nog een mooi moment te herinneren. 'Een aardige anekdote vind ik nog steeds het voetbaltoernooi dat we ooit hadden bij Café Halfweg. Er waren zo'n 8 teams om te vechten voor de beker. Ons eigen team wilde niet eens per se de beker winnen maar veel liever nog de tweede prijs want dan wonnen we de prijs die onze kruidendokter Tiny had gemaakt: een heerlijke spacecake.

Na het toernooi ging het natuurlijk verder in het café waar de drank rijkelijk vloeide. Iedereen had het gruwelijk goed naar zijn zin toen in één keer de aangesneden spacecake op tafel kwam. Diegenen die wisten wat voor een cake er was neergezet op tafel vlogen eropaf als een bok op een haverkist. Maar er waren ook een aantal gasten die absoluut niet in de gaten hadden wat er nu eigenlijk op tafel was gezet. Onder die gasten behoorden ook de scheidsrechter en z'n vrouw. Ze keken heel hongerig naar de cake en wilden ook wel een *schiefken* cake. De vrouw van de scheids vroeg zich wel af wat daar nou voor groene spikkels in zaten waarop iemand reageerde met de woorden dat dat peterselie was. Niks an de hand dus. Ze lieten zich de cake goed smaken en na een tijdje vroegen ze of ze nog zo'n *schiefken* mochten. *Tuurlijk, nem der nog moar één*. Een goed uur later keken we naar het voetbalveld en zagen we de scheids op zijn knieën door het gras kruipen. Wat bleek: hij was zijn fietssleutel aan het zoeken. Hij was helemaal van het padje en ging uiteindelijk met zijn vrouw naar huis. Daar voelde hij zich steeds vreemder en belde de dokter. De dokter hield het op een acute jichtaanval. We hebben hem jaren in die waan gelaten en het hem uiteindelijk toch maar de waarheid verteld. Hij heeft nog jaren daarna voor HALVU gefloten en kon er ook nog om lachen.'

Nieuwe leden

Toen Jovink bij HALVU kwam, was Bennie Jolink wat minder aanwezig en stopte daarna helemaal met voetballen. André Nijman: 'Maar met de wedstrijden was hij er wel altijd bij. Na Bennie stopten er meerderen. We hebben toen gezocht naar nieuwe bandleden en in eerste instantie zochten we die in de muziekhoek; dus bijvoorbeeld bij de Hummelose band Jajem bestaande uit Dimitri Vlake, Frank van Dijk, Marcus ten Zijthoff en Bjorn en Niels Gosselink. Zo hadden we er weer wat leden bij en dat was zeker fijn als we een wedstrijd moesten voetballen tegen een gelegenheidsteam.'
Maar na verloop van tijd stopten er nog meer HALVU-leden en werd er weer gezocht naar nieuwe leden. 'De jongens van Jajem komen uit Hummelo en Keppel en daarom werd aan hen gevraagd of ze nog potentiële teamleden wisten. Zij kenden veel jongens, ook van de opbouw van de Zwarte Cross, en zo werd het team weer aangevuld', vertelt Marco Wullink die op die manier lid werd van het voetbalteam. 'Voetbal vind ik echt een leuke sport. Vroeger bij H en K speelde ik in de jeugd en later trapte ik met vrienden ook wel eens een balletje. De liefde voor voetbal bleef maar ik wilde geen verplichtingen meer in het weekend. Dat kan in dit HALVU-team heel goed', geeft hij als motivatie voor zijn lidmaatschap. Ook voor Rinaldo Klein Bleumink was HALVU dé oplossing om te kunnen voetballen. 'Ik werkte jarenlang in de evenementenbranche dus was veel in het weekend weg. Dat was de reden dat ik ooit stopte met voetballen. Toen ik werd gevraagd om bij HALVU te trainen, vond ik dat direct weer leuk.'

HALVU 2.0

Frank van Dijk heeft nog een paar jaar meegemaakt bij Café Halfweg. 'Toen het café daar sloot, konden we terecht in Doetinchem op sportpark De Bezelhorst. Tot 2015, toen konden we daar ook niet meer terecht en viel het team uit elkaar. Uiteindelijk hebben Bas Langeweg uit Hummelo en Marco Wullink zo'n drie jaar geleden het HALVU-team weer nieuw leven ingeblazen.' Sindsdien wordt het team HALVU 2.0 genoemd, gaat Marco Wullink verder. 'We hebben nu een hele leuke groep van ruim 20 jongens bij elkaar; een mooie combinatie van jongens die het spel leuk vinden maar het niet zo heel goed kunnen en jongens die het wat beter kunnen. Elke woensdagavond maken we twee partijen die een beetje aan elkaar zijn gewaagd dus een mix van ieders kwaliteiten.'
Sportief bezig zijn is wat het team drijft maar de gezelligheid is zeker net zo belangrijk. 'Als je een bal een keer volledig mist of hoog over het doel schiet, ligt iedereen helemaal dubbel van het lachen. Het gaat ons echt om de lol', vertelt Dimitri Vlake uit Hummelo. HALVU kent een paar basisregels om het spel in goede banen te leiden, legt Frank van Dijk uit. 'We spelen niet met keepers, is de bal over de zijlijn dan moet je inschieten in plaats van ingooien, een doelpunt scoren kan alleen uit een pass en als je koppend een doelpunt scoort, levert dat twee punten op', somt de Keppelaar op. 'We spelen niet hard tegen hard maar het gaat soms wel een beetje onbenullig', erkent Marco Wullink lachend.

Tekst: **Henk ten Zijthoff**
Foto: **Wim van Hof**

Notaris Jeroen te Lindert schrijft thriller!

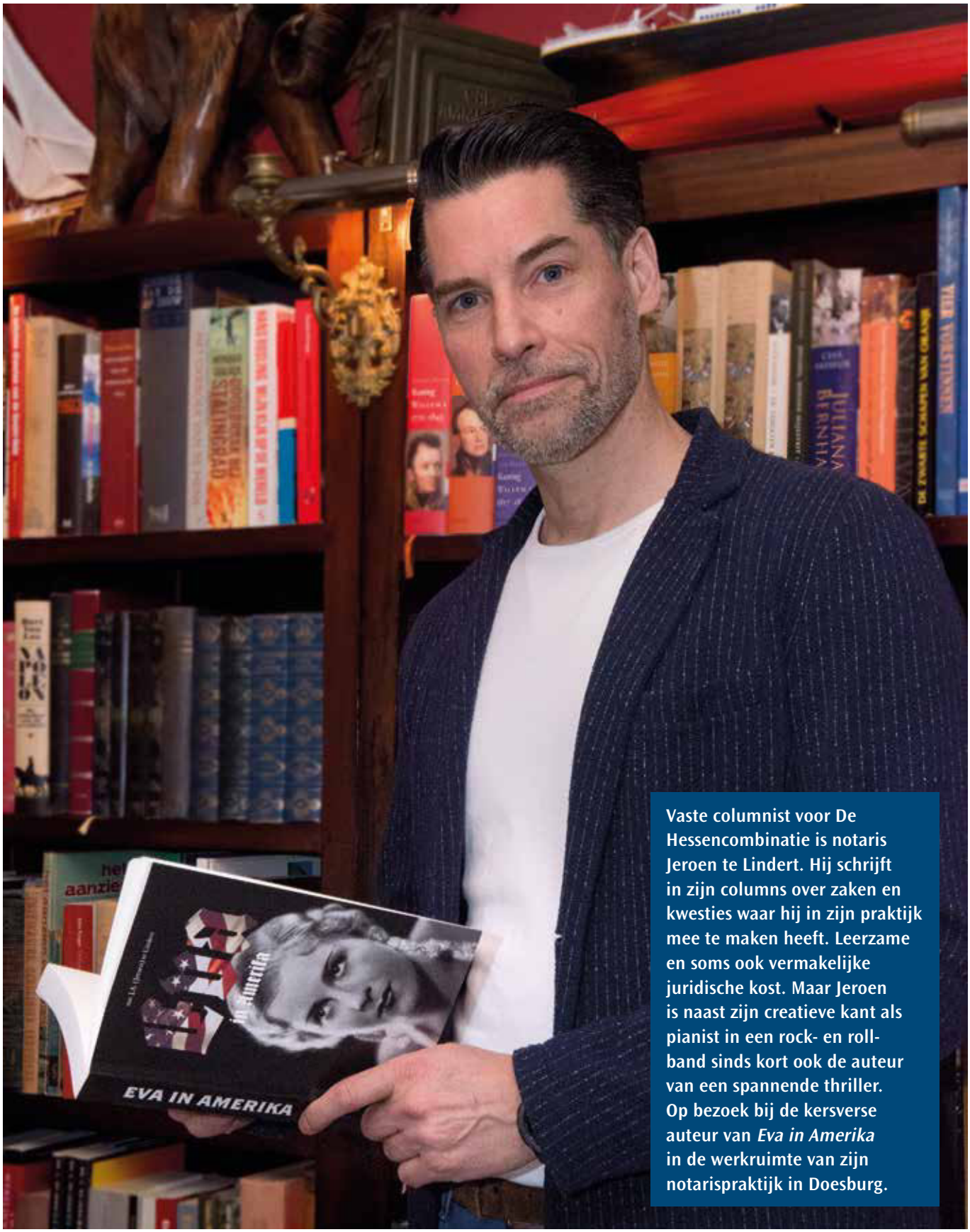

Vaste columnist voor De Hessencombinatie is notaris Jeroen te Lindert. Hij schrijft in zijn columns over zaken en kwesties waar hij in zijn praktijk mee te maken heeft. Leerzame en soms ook vermakelijke juridische kost. Maar Jeroen is naast zijn creatieve kant als pianist in een rock- en rollband sinds kort ook de auteur van een spannende thriller. Op bezoek bij de kersverse auteur van *Eva in Amerika* in de werkruimte van zijn notarispraktijk in Doesburg.

Hoe kwam je op het idee om een thriller te schrijven?

'Dat is een proces geweest. Ik lees zelf heel weinig fictie en ben vakmatig maar ook voor wat betreft mijn eigen interesses, zoals geschiedenis, meer gericht op non-fictie. Maar ik heb wel altijd het idee gehad om een keer een roman, dus fictie te schrijven. Mijn ambitie, als je het zo wilt noemen, kon ik combineren met mijn liefde voor het vak geschiedenis. Ik ben jurist en ben als bestuurder betrokken bij het Achterhoeks Museum 1940-1945. Daarom boeit mij de Tweede Wereldoorlog bijzonder. Ik heb er heel veel over gelezen. En als je je verdiept in die periode en de nasleep daarvan tot op de dag van vandaag, dan kom je veel tegen.

Naast gedegen onderzoek ook nogal eens materiaal dat afkomstig is uit dubieuze bronnen zoals bijvoorbeeld complottheorieën over nazi's. Soms professioneel ogend materiaal zowel in schrift als in beeld. Maar bij nadere bestudering, geschiedkundig gezien, vaak baarlijke nonsens. Op een gegeven moment dacht ik: misschien kan ik in dit spanningsveld een thema uitwerken voor de thriller die ik in mijn hoofd had. Toen ik dit draadje te pakken had, heb ik mijn thriller stap voor stap uitgewerkt.'

We gaan het plot natuurlijk niet verklappen, maar de thriller zit geografisch subliem in elkaar!

Jeroen lacht: 'Dank je wel! In dat onderdeel zit ook echt veel werk.' Of hij zelf op de beschreven plaatsen is geweest? Dat blijkt niet het geval. Jeroen heeft in 2018 met zijn band een reis gemaakt door de zuidelijke staten van de Verenigde Staten. Hij zat toen meer in de richting van New Orleans en ze bezochten met de band (natuurlijk!) het geboortedorp van Jerry Lee Lewis in Louisiana. De thriller *Eva in Amerika* speelt zich vooral af aan de oostkust van de Verenigde Staten. Jeroen: 'De trip in 2018 is mij zo goed bevallen dat ik nog een keer naar de Verenigde Staten wilde. Samen met een vriend had ik een reisplan voorbereid. We zouden in het voorjaar van 2020 gaan en ons dan specifiek richten op de oostkust. Maar toen kwam corona. We stelden de reis uit naar 2021 maar ook toen was er geen sprake van dat het door kon gaan. Nu hopen we dit voorjaar te kunnen gaan. Ik verheug mij er erg op.'

Zitten er autobiografische elementen in het boek?

Mensen die mij goed kennen en het boek hebben gelezen, zeggen dat ze autobiografische elementen terugvinden in het boek. Er is een scène in het boek waarin ik een totaal vervallen huis beschrijf, waar de hoofdpersoon een gelukkige jeugd beleefde. Dat huis situeer ik in een stadsdeel in New York, maar ik beschrijf het met mijn beeld van een huis waar ik in mijn jeugd ook mooie tijden beleefde. Verder komen er nog allerlei interieurs, namen en data in het verhaal voor die ook voor mij bijzonder zijn.'

Ik merk op dat de hoofdpersonen af en toe de gedachte hebben om het ritme van alledag te doorbreken: eraan te ontsnappen. Moet de redactie van De Hessencombinatie op zoek naar tijdelijke vervanging van een hele creatieve jurist die de VS zo mooi vindt dat hij niet terugkomt? Jeroen schatert: 'Haha, nu je 't zegt! Het uitbreken, een zoektocht naar ultieme vrijheid in anonimiteit zit inderdaad in het boek verweven. En misschien is een sabbatical voor menigeen, inclusief mijzelf, niet eens zo'n slecht idee. Maar jullie hoeven als redactie nog niet op zoek, hoor.'

Heb je voor je boek veel research moeten doen naar familierecht in de Verenigde Staten?

'Dat viel wel mee. Ik heb me er natuurlijk op georiënteerd in verband met het plot. Er komen ook notarissen in het boek voor, maar de rollen die zij hebben in deze thriller zijn beperkt tot de taken die een notaris heeft bij testamenten en de afwikkeling van nalatenschappen. Wat wel een puntje is: de Verenigde Staten kennen bijvoorbeeld geen burgerlijke stand zoals in Nederland. In het uitdenken van mijn thriller is dat een gegeven waar ik dankbaar gebruik van kon maken.'

Hoe heb je dit enorme karwei voltooid? Jarenlang op de bekende zolderkamer, tot diep in de nacht?

Jeroen grinnikt: 'Dat was niet nodig. Mijn echtgenote en mijn dochter genieten enorm van winkelen. Als wij op vakantie zijn en ergens zijn beland, dan gaan zij meestal de stad in om de winkels te bekijken.

Urenlang! Dat is echt niets voor mij. Ik strijk dan met een kop koffie of thee neer op een terrasje, klap mijn notebook open en ga dan aan de slag met de voortgang van de thriller. Het schrijven heeft op deze manier op veel plekken in Europa plaatsgevonden. Maar niet in de Verenigde Staten.'

De hoofdpersonen laten zich niet onuitgesproken als het om milde maatschappijkritiek gaat.

'Dat element zit er inderdaad wel in, ja. Omdat ik er zelf heb gereisd en veel lokale contacten had, krijg je een beetje zicht op het leven in de zuidelijke staten. Ik vroeg me wel eens af wat daar eigenlijk aan de hand is. Uiterst vriendelijke mensen in persoonlijke contacten. In hele kleine dorpen zie je minstens drie kerken staan, de mensen zijn heel trots op hun land ('*Gods own country*'), overal de *Stars and stripes* die aan de gevels wapperen. We werden vaak uitgenodigd bij mensen thuis en dan zie je ineens een stuk of wat zware automatische vuurwapens in een hoekje staan. Dat zijn grote contrasten. Mijn hoofdpersonen vinden daar ook iets van.' Met een brede lach: 'Ik heb het als auteur uit hun denkwereld kunnen overnemen! Dat is het leuke aan fictie!'

Eva in Amerika
door mr. J.A. (Jeroen) te Lindert

308 pagina's
Verkoopprijs € 25,-
Verkrijgbaar bij
Boekhandel Raadgeep & Berrevoets,
Hamburgerstraat 29, Doetinchem
of ten kantore van Te Lindert Notaris,
Kraakselaan 5a te Doesburg.

Binnenkort is het boek ook leverbaar via Bol.com.
Bestellen via internet is ook mogelijk:
crossmountainmedia73@gmail.com.

Pedicurepraktijk Pied-à-Terre

PEDICURE EN MEDISCH PEDICURE

Nank van der Boon
De Zuylenkamp 34, Hummelo

Komt ook bij u aan huis!
Vooral voor mensen met DM,
Reuma en COPD

Bel: 06 - 44 50 07 99

ProVoet
Brancheorganisatie voor de Pedicure

Hendriks

Administratie & Belastingadviseurs

Oranjesingel 4 te Doesburg
tel. 0313 - 479100

De Gaarde

RENTMEESTERIJ & ADVIES

BEHEER LANDGOEDEREN EN LANDELIJK GEBIED

NATUUR- EN INRICHTINGSPLANNEN

TAXATIES EN SCHADELOOSSTELLINGEN

FUNCTIEWIJZIGING / “ROOD VOOR ROOD”

WET- EN REGELGEVING

Marc van Bebber
Beatrixlaan 2A, 6999 BB Hummelo
06 - 17 12 47 11
contact@degaarde.nl

degaarde.nl

SINDS 1958
meer!
ACCOUNTANTS + ADVISEURS

HRM + salarisadministratie
Administratieve dienstverlening
Bedrijfsfinanciering
Belastingaangifte
Belastingadvies
Accountancy

Meander 701, 6825 ME Arnhem
(026) 369 83 00 info@ditismeer.nl

www.ditismeer.nl

Onzin

Foto: **Wim van Hof**

Vaccins zijn killers staat er in verlichte letters te lezen op de aanhanger die ieder weekend hier om de hoek op een groot kruispunt wordt geparkeerd. Mijn oog kan er niet aan voorbij gaan. Ik moet het lezen, soms draai ik me nog een keer extra om in mijn autostoel, om ook de tekst op de zijkant van de kar te kunnen zien.
Teksten van dezelfde orde, maar daarnaast ook dreigende leuzen, opruiende woorden en niet-prettige verwensingen aan de politici in Den Haag. Er wordt niet alleen een mening geuit, waar je natuurlijk de vrijheid voor moet krijgen, maar het is opruiend en naar mijn smaak een oproep tot verzet en onrust. Daar is ons liberalisme doorgeschoten. Er zijn grenzen aan de vrijheid van meningsuiting wat mij betreft. Er is nog een reden waarom ik kijk. Nieuwsgierigheid. In mijn hoofd vorm ik een beeld van deze persoon. Ik hoop een glimp te zien van de persoon die de kar er ieder weekend neerzet. Ik noem hem de aanhanger-man, maar weet dat het net zo goed een vrouw kan zijn of misschien wel een hele groep. Ik mijmer wat ik dan zou doen. Zal ik omkeren, terugrijden en hem of haar aanspreken?

Ik zou graag willen weten hoe diegene tot zijn mening is gekomen. Welke informatiebronnen heeft hij bestudeerd? Heeft hij er al eens met een deskundige over gesproken? Heeft hij zijn huisarts al eens bevraagd of zijn specialist? En waarom is zijn vertrouwen in de medische wetenschap zo laag? Ik zou ook graag willen weten waarom hij op deze manier communiceert. Ik geef er nu mijn eigen draai aan: er is veel onvrede in de samenleving, een groeiend anti-overheidsgevoel. Dat bespeur ik ook bij de aanhanger-man. Gevoed door de groeiende kloof tussen arm en rijk, de toeslagaffaire, de onvoorwaardelijke steun van de overheid aan 'de groten' zoals KLM, de ongelijke belastingtarieven voor multinationals versus kleinere bedrijven enzovoort. De pandemie heeft zoveel meer gevolgen voor ons allemaal die niet zozeer de intensive cares van de ziekenhuizen belasten en de reguliere zorg doen afschalen.
De jeugd gaat gebukt onder de maatregelen. Er zijn meer eenzame ouderen. Het thuiswerken vergt zijn tol. Er is financiële nood en een verdampende cultuursector; een kleine opsomming uit een lijst waar u zelf vast nog meer aan kan toevoegen. Ik lees een column in de Volkskrant met als kop: *De virologische-medische bril waarmee de regering naar de pandemie kijkt*, is aan vervanging toe. Zo zijn er meer goede stukken die andere inzichten etaleren. Ze vragen de overheid om een andere weg in te slaan. Ze beroepen zich op informatiebronnen en zijn vaak goed ingelezen. Misschien moeten we ook wel een andere weg inslaan.
Maar een leuze als *Vaccins zijn killers*, daar irriteer ik me aan. Ook op social media zie ik dergelijke oneliners passeren met een hope likes, goedkeurende duimen en dito leuzen als reactie. Tenenkrommend. Vaccins zijn al tientallen jaren bewezen effectief.

In ons lokale ziekenhuis, het Slingeland Ziekenhuis in Doetinchem, werken twee klinisch chemici en vier arts-microbiologen, collega's en voor ons als huisarts prettige aanspreekpunten voor overleg, advies en kennisoverdracht. Coronapatiënten komen vooral onder regie van de longartsen, het ziekenhuis telt een maatschap van vijf. Met z'n allen hebben we het hart op de goede plek zitten. Met z'n allen hebben we geen andere belangen dan passende zorg te bieden, op wetenschap gestoeid. Met z'n allen zijn wij geen koekebakkers. Toen kwam er corona en niet alleen dat, er kwam een pandemie, een infectieziekte die de hele wereld overspoelde. Met z'n allen proberen we beschikbare kennis toe te passen en tegelijkertijd draait de wetenschap op volle toeren om informatie te verzamelen en om te leren. Dit kost tijd, wetenschap komt vaak achteraf. Ik ben van mening dat naast medici ook andere deskundigen het kabinet moeten adviseren over het coronabeleid.
Ik ben het daarentegen pertinent oneens met de aanhanger-man, die onjuiste informatie verspreidt en met zijn aanhanger zichzelf een podium verschaft om onzin uit te kramen en zich opdringt aan zijn omgeving. Hier wordt de samenleving niet leuker van.

uit de praktijk

Anouk Mast (51) is parttime huisarts in Doetinchem, met echtgenoot Jeroen en hun vier kinderen woonde ze vele jaren in Laag-Keppel en nu in Doetinchem.

Tekst: **Ine Snelder**
Foto's: **Ine Buiting, Dory Seegers en Rinus G.M. Rabeling**

Klasgenoten van toen, wat is er van hen geworden?

Op verjaardagen komt het nogal eens aan de orde: Weet je nog wel, vroeger op school? En zijn er vragen als: Hoe zou het toch met hem of haar zijn? Dit keer Kleuterschool Sint Willibrordus in Achter-Drempt in 1957.
In 1956 werd bij notaris Niks in Doesburg de oprichtingsakte getekend van de Stichting ter bevordering van het roomkatholieke kleuteronderwijs in Drempt. Het eerste lokaal voor de kleuters was Café Hoppenreijs in Achter-Drempt. In het weekend café met biljart en toog, doordeweeks kleuterschool. De foto hierboven is gemaakt in het voorjaar 1957. Juffrouw Bets Cartens uit Doesburg († 2001), te zien op deze foto, werd in oktober 1957 opgevolgd door juffrouw Willy Venderbosch uit Zieuwent. Medio 1958 verhuisden de kleuters naar het leegstaande lokaal in de lagere school.

José Pelgrom (68)

'Ik woonde aan de Zomerweg 23 in Achter-Drempt toen ik op mijn vierde jaar naar de kleuterschool ging. De eerste keer werd ik gebracht, al was het schuin tegenover mijn ouderlijk huis. Ik vond het maar niks en moest huilen; voor het eerst weg uit de vertrouwde omgeving naar de kleuterschool in het café bij Hoppenreijs. Gelukkig had ik een hele lieve juf die ervoor zorgde dat ik snel wende aan het kleuterschoolleven.

Op de kleuterschool speelde ik met Elly Lucassen en Ineke Hofland; zij woonden ook in Achter-Drempt. Ik heb daar geen contact meer mee. Op de lagere school werden Carla Koenders, Ineke Hartjes en Sophie Hakvoort mijn vriendinnen. Met Sophie heb ik nog steeds contact.

Wij waren thuis met negen kinderen. Mijn ouders hadden een manufacturenwinkel. Mijn vader overleed al jong op 47-jarige leeftijd. Ik was toen 8. Dat betekende voor ons dat wij al snel mee moesten helpen in de winkel en in het huishouden. Dat deed ik ook vanaf mijn 14e nadat ik stopte met de huishoudschool.

Op mijn zestiende begon ik aan de opleiding ziekenverzorgende aan het P.W. Janssen Ziekenhuis in Almen. Dat vond ik zo mooi om te doen. Ik heb dan ook tot mijn pensioen in de zorg gewerkt. Het avontuur lokte me naar Oostenrijk. Daar werkte ik in het Krankenhaus van Salzburg. Na een jaar kwam ik

terug om mijn opleiding af te maken. Ik deed de avondmavo in Doetinchem en daarna HBO V in Amsterdam. Daarheen vertrok ik samen met Elly Lucassen. Ik woon nu al meer dan 45 jaar in Amsterdam. Ik heb als verpleegkundige gewerkt in de psychiatrie, in het ziekenhuis, in de wijk en in verpleeghuizen.
Ik ben getrouwd met Jan en wij hebben twee zoons en drie kleinkinderen. Ik vind het heerlijk om op mijn kleinkinderen te passen. Daarnaast werk ik nog in ons eigen bedrijf. De dag begint bij mij met het lezen van een aantal kranten en zo blijf ik op de hoogte van alle ontwikkelingen.
Wat ik heel jammer vind, is dat de school weg is uit Drempt. Het was een ontmoetingspunt voor ouders en kinderen, een centrale plek in het dorp. Met het vertrek van de school (en straks ook de kerk) worden helaas ook de contacten in het dorp minder.'

Bert Tankink (71)

'Voor op de fiets bij een van mijn broers naar de kleuterschool in Achter-Drempt. Dat is mijn eerste herinnering aan die tijd. We woonden toen in de Hoefkensestraat. Ik herinner me niet zo veel van de tijd op de kleuterschool. Ik vond het een leuke verrassing mezelf op de foto te herkennen. Ook zag ik een aantal andere bekende 'gezichten'. Wat ik nog wel goed weet, is dat de oude lagere school werd afgebroken. Dat vond ik indrukwekkend. Deze school stond midden in Drempt, tegenover de, inmiddels ook afgebroken, nieuwe school (gebouwd in 1957).
Ik speelde in die tijd en later op de lagere school met jongens die even oud of net iets ouder waren dan ik. Aloys Pelgrom, Jan Koenders en Ton en Theo Kemperman waren mijn vrienden. Enkelen daarvan zitten nog in mijn vriendenclub die elkaar een aantal malen per jaar ziet.
In mijn vrije tijd draaide alles om voetbal, Drempt Vooruit was mijn club. Dat was mijn leven.
In de zomer ging ik met mijn vrienden zwemmen, eerst in de Grote Beek vlak achter ons huis en daarna op het Zwarte Schaar in de afgesloten arm van de IJssel. Als je de overkant van deze arm kon halen, dan kon je pas goed zwemmen!
Na de lagere school ging ik samen met Clemens Peters uit Drempt, Herman Snelder en Ine Snelder uit Toldijk naar het St. Ludgercollege in Doetinchem, eerst aan de Van Nispenstraat en daarna aan de Vondelstraat. Op het St. Ludgercollege 'moesten' we in de beginjaren vijf en halve dag per week naar school. Dat was heel spannend en soms lastig. Ik voetbalde namelijk 's middags en moest dus heel hard trappen om op tijd in Drempt te zijn.
In 1970 slaagde ik voor mijn HBSb. Ik wilde graag de sportkant op, sportleraar worden, maar dat bleek niet haalbaar. Ik ging daarom direct na mijn schooltijd werken en kwam terecht bij Ciago in Arnhem, in het laboratorium voor de ontwikkeling van rubber en latex. Daar werkte ik samen met Han Leisink, ook uit Drempt.
Toen de fabriek in Arnhem gesloten werd, verhuisde ik in de jaren tachtig met mijn gezin (mijn vrouw Anneke en onze zonen Carst en Bram) naar Hoevenen, een dorp bij Antwerpen. Toen ook daar na vijf jaar de productie gesloten en overgeplaatst werd naar Leverkusen in Duitsland, vertrokken wij naar Belfeld in Limburg. Daar was ik verantwoordelijk voor zowel de productontwikkeling als de toepassing van het product. Ik reisde veel. In 2010 ben ik met prepensioen gegaan met een mooie regeling die ik graag accepteerde. In 2019 zijn we terugverhuisd naar Gelderland, naar Brummen. Sport is nog steeds belangrijk voor me, al voetbal ik niet meer. Ik tennis nu hier in het dorp en ben daar ook de coördinator van het onderhoud van het tennispark. Daarnaast pas ik samen met Anneke op onze drie kleindochters van 5, 3 jaar en 7 maanden.'

Herman Snelder (70)

'Ben ik dit op deze foto van de kleuterschool? Had ik die kleren? Mijn zus Lidy bood uitkomst…ze wist het zeker.
Van mijn kleuter- en lagere schooltijd herinner ik me nog veel. Al heel vroeg ging ik samen met andere kinderen uit de buurt vanuit de Zutphen-Emmerikseweg 11 in Toldijk op de fiets naar school in Achter-Drempt. Ik had een doortrappertje, een Empo uit Vorden, dat was hard werken. Maar als er een paard en wagen voor ons zat, maakte ik daar graag gebruik van om er achteraan te gaan hangen. Dat was wel zo makkelijk.
Ik herinner me de kleuterschooltijd nog goed. In het café bij Hoppenreijs herinnerden een plaat op het biljart en een toog aan andere activiteiten in het weekend. Met mijn vrienden Bennie Plekkenpoel en Harrie Pelgrom speelde en voetbalde ik 'op de bult' waar de oude school had gestaan. Er waren klittenstruiken, op die leeftijd spannend en leuk.
Vlak voor mijn achtste verjaardag werd ik samen met Teun, mijn broer, opgenomen in het sanatorium in Zevenaar. Na acht maanden kwam ik terug op school en moest ik aan mijn conditie werken. De maanden in het ziekenhuis waren duidelijk zichtbaar en voelbaar.
Na de lagere school ben ik naar het seminarie in Weert gegaan; ik wilde pater worden. Na drie jaar had ik dat wel gezien en ben ik een andere richting ingeslagen. Ik ging naar de Pedagogische Academie (PA). Eerst op de fiets naar Doesburg en dan met de bus naar Arnhem, maar de fiets was niet mijn favoriete vervoermiddel. Dus toen ik 18 werd, kocht ik in Zelhem bij de Trabant-dealer mijn eerste auto, een Trabant bestel. Mijn liefde voor auto's was geboren. Ik had deze auto bij elkaar gespaard door her en der vakantie- en weekendwerk te doen. Op mijn 19e haalde ik mijn vrachtwagenrijbewijs. In mijn vrije tijd en vakanties 'zat ik op de vrachtwagen'. Schitterend vond ik dat.
Op de PA haalde ik mijn onderwijzers- en hoofdakte. Mijn eerste baan als onderwijzer was in Doetinchem. Later werd ik Hoofd der school in Tollebeek in de Noordoostpolder. Daar heb ik zeventien en een half jaar gewoond en gewerkt. Ik verhuisde naar Kuinre, waar ik samen met Greet, nu nog woon. Er kwam een fusie van scholen in de Noordoostpolder en ik werd bovenschoolmanager. Ik besloot toen om nog eens te gaan studeren en op mijn 52ste haalde ik mijn master MES (Master Educational Superintendency) in Nijmegen. Anderhalf jaar geleden ben ik gestopt met mijn werkzaamheden in het onderwijs.

Greet en ik, bijna 50 jaar getrouwd, hebben twee kinderen, een dochter en een zoon, en acht kleinkinderen, waarvan drie bonuskleinkinderen. Leuk om die op te zien groeien.
We komen nog regelmatig in de Achterhoek, een deel van de familie woont daar en mijn ouders, grootouders en vele familieleden zijn in Drempt begraven. Drempt is haast niet meer te herkennen, geen school en bijna geen middenstand meer. De bedrijvigheid is helaas geschiedenis geworden.
Mijn liefde voor auto's is gebleven, ik bezit een klassieke Rolls en corrigeer teksten in het clubblad van De Mascotte, de Nederlandse vereniging van eigenaren van een Rolls en/of Bentley. Ook schrijf ik er wel eens een artikel voor en ook voor De Silehammer, het blad van de Historische Vereniging IJsselham. Daarnaast verzorg ik rondleidingen in Kuinre en ben ik dorpsomroeper. Ik ben een fanatiek volkstuinder en, oh ja, ik rijd ook nog graag op mijn Goldwing motor.'

Schoolreisje met paard en wagen naar de Kabouterbult Hoog-Keppel met Theo Gerretsen, de broer van Dory, op de bok, 1957-1958.

Thea Teunissen (70)

'Op de eerste schooldag bracht mijn moeder mij vanuit de Roomstraat naar de kleuterschool. Ik had een, volgens mij roestig, doortrappertje, waarop ik moedig naast mijn moeder fietste, op weg naar het onbekende kleuterleven.
De tweede herinnering is de grote zandbak bij de kleuterschool op de splitsing van het pad naar het voetbalveld en de ingang naar Café Hoppenreijs; in het weekend café, doordeweeks kleuterschool.
Ik was er trots op om op de fiets naar school te gaan, maar een van de kinderen in de klas verpestte dit al snel. Ik had doppen van melk- of yoghurtflessen om mijn spaken gedaan, dat vond ik leuk en dat glansde mooi. Hij lachte me daarom uit. Ik ben toen boos en verdrietig weggegaan en zo snel mogelijk van school naar huis gefietst. Tante Bertha uit Drempt zag me fietsen en kwam me ongerust achterna. Maar gelukkig wist ik goed de weg naar huis. Het heeft even geduurd voordat ik om dit voorval kon lachen.
Waarom ik in de kleuterschooltijd achter de kast moest omdat ik ondeugend was geweest, weet ik niet meer. Ik was namelijk best een braaf kind maar blijkbaar had ik iets fout gedaan in de ogen van juffrouw Cartens.
Ik ben geboren in de Roomstraat op nummer 11, het oude nummer was D215. Hier heb ik gewoond totdat ik in 1975 ging trouwen met Theo Huisintveld uit Baak. Daarna zijn we verhuisd naar de Zomerweg. Mijn vriendin was en is Mariet Vredegoor. Ze woonde dichtbij, dus gingen we samen op de fiets naar school.
Toen er in 1971 een damesvoetbalelftal werd opgericht bij H en K, heb ik me meteen aangemeld. Wat was dat een mooie en leuke tijd. Ik denk er nog steeds met veel plezier aan terug. We zijn zelfs kampioen geworden en werden toen op een platte wagen rondgereden in het dorp. Na vier jaar ben ik gestopt.
Na de lagere school wilde ik per se naar de huishoudschool. Leren in de praktijk en niet te veel en te lang in de schoolbanken. Eigenlijk wilde ik kraamverzorgster worden, maar daarvoor moest ik naar Eindhoven, dat vond ik te ver en ook te lang studeren. En werd daarom, na de INAS (Inrichtings Assistente opleiding), gezinsverzorgster. Ik werkte in huishoudens waar ik de moeder verving en zorgde voor de kinderen, het huishouden en ik kookte. Dan naar huis en nogmaals koken. Je kunt je voorstellen dat ik toen wel goed en efficiënt heb leren koken.
Tot de geboorte van Jeroen in 1979 heb ik, na de gezinsverzorgingstijd, gewerkt in de kruidenierszaak van Schreurs in Hoog-Keppel. Sinds we drie jaar geleden vanuit Drempt zijn verhuisd naar een appartement in Hoog-Keppel word ik regelmatig door oorspronkelijke Keppelaars aangesproken met: 'Ik ken je nog van vroeger, uit de winkel.' Zo leuk is dat. Hier in Hoog-Keppel hebben Theo en ik het prima naar onze zin. We kennen inmiddels al veel mensen in de omgeving.
We hebben twee kinderen, Jeroen en Marijn. Inmiddels hebben we ook vijf kleinkinderen, twee jongens en drie meisjes.'

Els Evers-Nelissen (82)

'Ik was in 1957 samen met Dory Gerretsen stagiaire op de kleuterschool in Achter-Drempt. Ik volgde in Doetinchem de opleiding tot kleuterleidster op de KLOS (Kleuter

Leidster Opleiding School). Voordat ik deze kon afsluiten moest ik een jaar stage lopen. Dat deed ik bij juffrouw Bets Cartens op de St. Willibrordus kleuterschool. Ik woonde toen aan de Zomerweg in Drempt, tegenover de kerk. Mijn ouders waren ook verbonden aan de Willibrordusschool, mijn vader was Hoofd der School en gaf les aan de klassen 5 en 6, mijn moeder was onderwijzeres in de 1e en 2e klas. Ik hoefde alleen maar de straat over te steken, langs de kerk te lopen en ik was bij Café Hoppenreijs. Doordeweeks was daar de kleuterschool, in het weekend het café. Ik ruik bij wijze van spreken nog de rokende kachel en de altijd aanwezig geur van bier en sigaren- en sigarettenrook. Dat was niet erg gezond.
Ik herinner me ook nog een leuk voorval. Een jongen van Verwaaijen, de naam weet ik zo niet meer, stak zijn vinger op en zei *'ik mot naor huus'*. Verbazing alom, want midden overdag ineens naar huis, dat was opmerkelijk. Maar wat hij bedoelde was, dat hij naar het *huuske* moest. Ik kan er nog om glimlachen.
Ik heb tot 1960 in het onderwijs gewerkt. Ik trouwde met Henk Evers en verhuisde samen met hem naar Gilze-Rijen. Dat betekende ook dat ik ontslagen werd; getrouwde vrouwen mochten in die tijd niet werken.
We verhuisden met het gezin een aantal malen, van Utrecht naar Limburg. Ik heb nog een paar keer ingevallen bij een kleuterschool. Na een periode ben ik gestopt in het onderwijs en heb een aantal kantoorbanen gehad. Op mijn 72ste zijn wij verhuisd naar Venray. Daar wonen Henk en ik nog steeds.
Wij hebben twee kinderen, een zoon en een dochter, vijf kleinkinderen en een achterkleinkind. Mooi dat tijdens dit gesprek nog allerlei herinneringen naar bovenkomen.'

Dory Seegers-Gerretsen (82)

'In 1958 slaagde ik voor mijn diploma kleuterleidster. Mijn stageplek in het tweede jaar van de opleiding was op de St. Willibrordus kleuterschool in Drempt. En zo kwam ik terecht in het café bij Hoppenreijs. Op de foto herken ik de opgestapelde tafels uit het café. Als ik op maandagochtend binnenkwam, rook ik nog het bier. Omdat de deuren naar de boerderij openstonden, werd deze geur vermengd met de varkenslucht. Daar zaten wij in. En in de winter werd de kachel flink opgestookt.
Wil Venderbosch uit Zieuwent, kleuterleidster na Bets Cartens, vond deze situatie ongezond en gevaarlijk. Zij heeft, na bezoek van de inspecteur die dit beaamde, gezorgd dat het vierde lokaal bij de langere school omgebouwd werd tot kleuterschool.
Ik herinner me nog ons schoolreisje met de kleuters. Op een versierde platte wagen met een paard en mijn broer Theo als koetsier, gingen we naar de Hessenweg, de konijnenbult. Daar kon je heerlijk spelen, rennen vanaf de heuvel, verstoppertje spelen, enzovoort. De kinderen waren onder de indruk van de militairen die in het bos aan het oefenen waren en wij, jonge meiden, vonden die mannen ook interessant.

Na mijn hoofdakte in 1959 ging ik werken in Doetinchem, daarna via Wijnbergen en Ede naar Ewijk. Toen ik in 1969 trouwde met Jos Seegers moest ik, zoals alle getrouwde vrouwen in die tijd, stoppen met werken. We verhuisden naar Apeldoorn en daarna naar Lichtenvoorde. Jos is in 2001 overleden.
We hebben twee dochters, Sabine en Daniëlle. En inmiddels heb ik vier kleinkinderen, twee meisjes en twee jongens. Ik kom nog regelmatig in Drempt. Mijn broer Jan en zijn vrouw José, mijn zus Anny en schoonzus Marietje wonen er nog.'

Ineke Hofland (69)

'Op mijn 11e vertrok ik met mijn ouders, Iet Klein Reesink en Jan Hofland, en mijn broers en zus naar de Noordoostpolder. Mijn vader had daar een baan gevonden als medewerker op een boerderij.
We vertrokken uit Drempt omdat mijn vader tijdens zijn werk in de ijzergieterij in Langerak zijn voet had verbrand. Hij moest toen ander werk zoeken. En dat vond hij dus in Bant. Via Rutte kwamen we uiteindelijk terecht in Heerhugowaard.
Sinds 1974 woon ik in Sijbekarspel, een dorp bij Hoorn. Mijn man Nico Aay is in 2020 overleden. Ik mis hem erg. We hebben twee kinderen, Sonja (45) en René (43), en zes kleinkinderen.
Van de kleuterschool zelf herinner ik me niet zoveel. Wel van het wonen en spelen rond de Molenweg. Er woonden onder andere de familie van schoenmaker Sanders, de familie Wiltvank en Klein Reesink. En wat genoot ik van het spelen bij Finie Koenders. Zij hadden een schommel in de tuin, dat was mijn favoriet.
In de Noordoostpolder heb ik de lagere school afgemaakt en ben toen naar de huishoudschool gegaan. Na twee jaar ben ik gestopt en ging ik werken. Ik vond dat prima. Heb diverse banen gehad, in een slagerij, in een fabriek en in een drukkerij. Steeds met veel plezier.
In de periode dat de kinderen klein waren en daarna ook nog, was ik oppasmoeder voor een aantal kinderen uit Sijbekarspel. De ouders van deze kinderen werkten in Amsterdam en hadden overdag hulp nodig bij de opvang van hun kinderen. Ik heb nog steeds een goed contact met hen.
Sinds we in Sijbekarspel wonen, ben ik actief in het dorpsleven. Ook Nico was dat. Ik werk in het dorpshuis, sta daar achter de bar, ben gastvrouw bij het biljarten en maak schoon. Dat is mijn lust en mijn leven. Sociaal bezig zijn, daar word ik blij van.
Ook bij de voetbalvereniging doe ik vrijwilligerswerk. Altijd leuk en gezellig om achter de bar te staan en contact te hebben met de bezoekers. Door corona staat een deel van deze activiteiten helaas op een laag pitje. Dat vind ik erg jammer. In Drempt kom ik af en toe nog. Er wonen nog tantes en ik heb nog contact met Ingrid, mijn nicht.'

Elly Lucassen (69)

'Het avontuur en de vrijheid brachten me van Drempt naar Amsterdam. Daarheen vertrok ik na eerst de ULO in Doesburg te hebben gedaan en daarna mijn opleiding verpleegkunde in Nijmegen.
Op de foto van de kleuterklas uit 1957 zit ik gezellig met mijn zus Anne-Marie, Ineke Hofland en José Pelgrom aan een tafel bij Hoppenreijs, doordeweeks kleuterschool en in het weekend café. Ik herinner me nog heel goed juffrouw Willy Venderbosch. Zij was zo lief en leuk voor ons.
Dorpsgenote Sophie Hakvoort (niet op de foto) ontmoet ik nog regelmatig. Ik heb mooie herinneringen aan mijn jeugd in Drempt. De ruimte, de vrijheid, de natuur, het was genieten. Maar toch, ik wilde ook andere zaken, andere uitdagingen. Die vond ik in Amsterdam waar ik nog steeds woon, om de hoek bij het Westerpark, waar het heerlijk wandelen en relaxen is.
Ik heb, samen met mijn inmiddels ex-man twee kinderen, een dochter van 34 die in Amsterdam woont en een zoon van 29 die in Antwerpen studeert. Beiden zie ik regelmatig.

De eerste jaren in Amsterdam heb ik als verpleegkundige in diverse ziekenhuizen gewerkt, via een uitzendbureau. Maar ik kon niet zo goed omgaan met de hiërarchie in ziekenhuizen, daarom ben ik een andere richting ingeslagen. In 1997 ben ik overgestapt naar de versla-

Café Hoppenreijs in Achter-Drempt omstreeks 1960.

vingszorg, de Jellinek kliniek. Daar werkte ik eerst als verpleegkundige op de detox-afdeling en later als maatschappelijk werker/behandelaar op het consultatiebureau alcohol en drugs. In deze periode heb ik diverse opleidingen gevolgd, onder andere de MGZ- opleiding op de Sociale Academie en later de opleiding maatschappelijk werk en dienstverlening op het hbo.
Ik was ook regelmatig gastdocent op de Hogeschool van Amsterdam waar ik voorlichting gaf over verslaving en verslavingszorg. Ook nu nog, na mijn pensionering, werk ik af en toe in opdracht voor Trafieq als behandelaar.
Na 30 jaar Jellinek ben ik overgestapt naar de jeugdzorg. Ik was daar gezinsvoogd. Een enerverende en heftige tijd met diverse problematiek met ouders en kinderen die onder toezicht stonden of ouders die uit de ouderlijke macht waren gezet.
Tussendoor heb ik nog twee jaar gewerkt in revalidatiecentrum Heliomare in Wijk aan Zee als coördinator van het maatschappelijk werk. In mijn jeugd was mijn tante Mientje daar opgenomen na een operatieve verwijdering van een hersentumor. En mijn zus Anne-Marie heeft hier ook een revalidatietraject gevolgd na haar hersenbloeding. Hoe toevallig was dit!
Na Heliomare ben ik teruggekeerd naar de jeugdzorg en heb er tot mijn pensionering in 2018, gewerkt.
Muziek en kunst lopen als een rode draad door mijn leven. Op de lagere school al zong ik met veel plezier in het kerkkoor. Nu ben ik al jaren sopraan in een Russisch kamerkoor. Bij het Rembrandthuis in Amsterdam ben ik gastvrouw/suppoost. Ik geniet nog iedere keer van de prachtige schilderijen en tekeningen die deze grote kunstenaar maakte.
Voor organisatie 'Saar aan huis' werk ik een paar uur per week als een soort gezelschapsdame bij een echtpaar en een alleenstaande oudere man. Op deze manier wordt de mantelzorger even ontlast.
Drempt en de Achterhoek: elk jaar komen mijn zus Anne-Marie, mijn broers Huub en Theo en ik nog in Drempt en gaan dan altijd naar de begraafplaats. Zus José uit Portugal sluit ook regelmatig aan. Wij logeren op camping Jena en maken lange wandelingen door de omgeving met als vaste afsluiting 'de Krent' in Hummelo.'

Anne-Marie Lucassen (71)

Anne-Marie vertelt haar verhaal via Henk Pelgrom, haar echtgenoot sinds 1976. Henk en Anne-Marie wonen in Hoorn. Ze hebben twee dochters, Natascha (40) en Renate (36), drie kleinkinderen en twee bonuskleinkinderen. Anne-Marie kreeg op haar zestigste een hersenbloeding en werd opgenomen in het AMC. Hierna volgde opname in een verpleeghuis voordat ze gedurende 4 maanden revalideerde in Heliomare in Wijk aan Zee. Haar linkerhersenhelft is beschadigd en dat heeft effect op haar begrip en taal. Fysiek gaat het goed, op enkele kleine ongemakjes na. Anne-Marie is nu, net als vroeger, een blije opgewekte vrouw die dagelijks naar een activiteitencentrum gaat en daar, met haar linkerhand, prachtige schilderijen, keramische producten en andere kunstvoorwerpen maakt. Haar creativiteit is een onverwacht cadeau. Henk: 'Van de kleuterschool heeft Anne-Marie niet veel herinneringen, ze heeft er ook niet zoveel over verteld. Ze herkende het meisje met de strik die glimlachend in de camera kijkt heel goed. De familie Lucassen woonde aan de Zomerweg in Drempt, een paar minuten lopen van school. Na de lagere school ging Anne-Marie naar een kostschool in Denekamp. Na de huishoudschool volgde ze de opleiding tot ziekenverzorgende in Groesbeek en daarna ging ze werken in het Radboud Ziekenhuis in Nijmegen.'

Daar ontmoetten Henk, geboren en getogen in Hummelo, en Anne-Marie elkaar weer want ze kenden elkaar al van vroeger. 'We trouwden en verhuisden naar Hoorn', vervolgt Henk het verhaal. 'Ook daar werkte Anne-Marie in het ziekenhuis, eerst op de afdeling neurologie en later op de afdeling chirurgie. Tijdens de zwangerschappen en ruim na de komst van de kinderen werkte ze als oproepkracht. Anne-Marie heeft genoten van haar werk in het ziekenhuis, ze was er ook erg geliefd. Nog steeds komen ex-collega's bij haar op bezoek. Toen Anne-Marie de hersenbloeding kreeg, werd het leven voor ons alle twee heel anders. Maar we hebben onze weg daarin gevonden.' Henk met een glimlach: 'Haar ongeduld neem ik op de koop toe.'
'We gaan regelmatig naar de Achterhoek en bezoeken daar familie en vrienden. In de winter hebben we er een logeeradres en genieten daar volop. In de zomer nemen we de caravan en kamperen dan, net als de rest van de familie Lucassen op Camping Jena. We gaan dan ook naar het kerkhof in Drempt. Daarnaast wandelen we en vinden het heerlijk om de dag af te sluiten bij 'de Krent'. Zo blijven we ons verbonden voelen met de Achterhoek, Hummelo en Drempt.'

Gerard Hartjes (68)

'Ik ben na mijn schooltijd nog een aantal jaren in Drempt blijven wonen. Eerst nog aan de Zomerweg tegenover school, maar later na ons trouwen, in Voor-Drempt. Ik heb nog veel familie, vrienden en bekenden in Drempt en Steenderen en kom er dus samen met mijn vrouw Ria Geurts, ook geboren en getogen in Drempt, regelmatig. Wij hebben twee kinderen, dochter Kim (45) en zoon Bob (41). Wij hebben drie kleindochters en één bonuskleinkind.
Ik herinner me van de kleuterschool natuurlijk de kachel in café Hoppenreijs en de lieve juffrouw Willy Venderbosch. Toen ze trouwde, gingen we met z'n allen in de bus naar Groenlo om haar en haar man te feliciteren en toe te zingen. Een onvergetelijke ervaring was dat. Met Geert Koenders en Antoon Arntz ben ik al vanaf de kleuterschool bevriend. Op de lagere school werd de kring nog wat groter en sloot ik ook vriendschappen met andere klas- en dorpsgenoten. Ook hen zie ik met enige regelmaat.

Na de lagere school ben ik eerst naar de lts in Doesburg en daarna naar de lts in Doetinchem gegaan. Op de mts in Doetinchem, waar ik werktuigbouwkunde studeerde, ontmoette ik Jos Kemperman weer die ik kende van het voetbal bij Drempt Vooruit. Samen zaten we in het schoolteam waarmee we nog een mooi toernooi in België hebben gespeeld. Wij 'boertjes' uit de Achterhoek kwamen daar tegelijk aan met een school uit Turkije. Wij met onze spullen in een vuilniszak en de Turkse spelers waren allemaal netjes in pak en hadden mooie koffers. Prachtige week gehad.

In 1975 sloot ik de opleiding op de mts af en ging ik werken als technisch tekenaar bij Pas Reform (broedmachinefabrikant) in Zeddam. Aan het eind van de periode bij Pas Reform was ik onder andere verantwoordelijk voor de kwaliteitszorg van het werk dat werd uitbesteed en waarvoor we enkele keren per jaar naar Polen (in het begin nog achter Het IJzeren Gordijn reisden. Ik ben hier gebleven tot in 1986 en na een reorganisatie naar Grolsch in Groenlo vertrokken. Dat betekende verhuizen. We vonden een huis in Beltrum en met de door Jos Jansen bestuurde dieplader was dat zo geregeld. Enkele jaren na de overname van Grolsch door InBev heb ik gebruik gemaakt van een afvloeiingsregeling. Sinds 2011 heb ik de tijd aan mezelf, klus ik en doe ik veel vrijwilligerswerk. Het klussen blijft nog even actueel omdat wij een nieuw huis bouwen in Beltrum.
Beltrum heeft een levendig verenigingsleven waar ook altijd vrijwilligers nodig zijn. Zo ben ik onder andere actief lid bij de voetbalclub, was ik jeugdtrainer, jeugdleider en secretaris van het jeugdbestuur. Nu trappen we op de zondagochtend een balletje met de 55plusgroep en draai ik bardiensten.
Verder was ik 14 jaar secretaris van het Dorpshuis, het latere Kulturhus. Ik vond het belangrijk om een bibliotheekvoorziening in het dorp te houden en heb daarom samen met een aantal anderen een Dorpsböke (bibliotheek) opgezet. Sinds een aantal maanden ben ik voorzitter van de Stichting Kerkenpaden; wij onderhouden met een groep van 40 vrijwilligers 23 kilometer kerkenpad rondom Beltrum. Een mooie combinatie van organiseren, klussen en mijn hobby wandelen.'

Wil Venderbosch (82)

Niet op de foto, wel kleuterleidster in die tijd.
'Op 2 oktober 1957 had ik bij Koenders in het café een sollicitatiegesprek met pastoor Batenburg en de heren Lucassen, Pelgrom en Kemperman; de selectiecommissie voor een nieuwe kleuterleidster. Het was bijna een tribunaal, zo ervoer ik het. En de heren kwamen ook nog bij mijn ouders op bezoek. Ze keken of er ook een kruisbeeld hing thuis, of we katholiek genoeg waren. Maar goed, ik werd aangenomen en begon op 8 oktober aan de kleuterschool in Achter-Drempt. Omdat de afstand tussen mijn woonplaats Zieuwent en Drempt te groot was, anderhalf uur fietsen, ging ik eerst op kamers bij de familie Seesink en daarna bij de familie Booltink, die me als een dochter verwenden.
Op mijn eerste werkdag werd ik opgevangen door de heer Nelissen. Ik zag de school, maar daar bleek niet de kleuterschool te zijn. We liepen langs de kerk, langs de zandbak naar het café. Ik moest wel even slikken en kon het bijna niet geloven. Er was geen voorgangster die mij wegwijs kon maken. De kachel loeide, het café rook naar bier en sigaretten en het meubilair was aan vervanging toe. Dat was de situatie die ik aantrof.

Na enkele weken ben ik over deze situatie in overleg gegaan met de heer Nelissen. Ik had gezien dat er een lokaal leeg stond in de nieuwe school en wilde daar graag naartoe met de kinderen. Maar dat moest eerst goedgekeurd worden door de inspectie van het kleuteronderwijs. De inspectrice zei bij binnenkomst in het café: 'Mijn God dit kan echt niet.' Ze vond het, net als ik, onverantwoord dat de kinderen daar zaten. Al snel kwam er een advies tot verplaatsing van de kleuterschool naar het leegstaande lokaal in het schoolgebouw.

Ik kreeg 100 gulden per kind voor de inrichting. Op dat moment zaten er 16 kinderen in de klas. Dat moesten er meer worden om alles aan te schaffen wat er nodig was. Hoe kwam ik erachter hoeveel 4- en 5-jarigen niet naar de kleuterschool gingen? Het doopboek bij pastoor Batenburg bood uitkomst. Ik kwam tot 14 kinderen.
Een briefje naar de ouders met een uitnodiging had het gewenste resultaat, 14 kinderen erbij. Het lokaal kon ingericht worden met nieuw meubilair en speelgoed. Met Pasen ging we over. Ik kon mijn geluk niet op. Trots als ik was op de nieuwe kleuterschool besloot ik een half jaar later om alle ouders uit te nodigen om te komen kijken. Maar liefst 25 ouders gingen op de uitnodiging in. Tot mijn verrassing kwamen er ook vaders mee. Het werd een dag zoals elke dag op de kleuterschool: de kinderen kwamen binnen, hingen hun jassen op, deden slofjes aan, ik bad met hen en vertelde daarna een verhaal uit de kinderbijbel. Dat was op die dag het verhaal van de heilige Anto-

Staarink WARENHUIS

Véél winkels onder één dak

Markt 7 • Doesburg • www.staarinkwarenhuis.nl

- AUTORUIT VERVANGEN
- STERREPARATIE
- VOORRUIT POLISTEN*
- KENTEKEN GRAVEREN
- AIRCOSERVICE*

*Niet in alle vestigingen

FOCWA

GlasGarage.nl

Specialist in autoruiten!

Autoruit stuk?

Autobedrijf Melgers

Hoge Wesselink 2
7221 CJ Steenderen
Tel. (0575) 451974

GLASGARAGE. SNEL EN ALTIJD IN DE BUURT!

Autoruit stuk? Haast? Met ruim 80 vestigingen is er altijd een GlasGarage bij u in de buurt die u razendsnel helpt! En doet dat tegen de laagste kosten voor u. Bovendien krijgt u levenslange garantie en zijn er doorlopend leuke acties. Vraag ernaar bij de vestiging bij u in de buurt of kijk op onze website.

REBO Woningmakelaars

REBO Huurwoning — mijn huis, mijn thuis!

De huidige waarde van je huis weten? gratiswaardebepaling@rebogroep.nl

Verkopen? en dan huren of kopen?

Onze specialisten van **REBO Woningmakelaars** en **REBO Huurwoning** helpen om een afgewogen beslissing te maken. REBO specialisten hebben ruime vak- en marktkennis, zowel lokaal als regionaal. Dat zorgt voor het beste resultaat zonder zorgen!

Verkopen? en dan huren of kopen? Onze makelaars zijn gecertificeerd en aangesloten bij de NVM, een waarborg voor een goed onderbouwd advies, en daardoor ook bevoegd tot het uitvoeren van alle woningtaxaties. Onze verhuurspecialisten kennen de huurmarkt als geen ander en putten uit een groot aanbod huurwoningen. Bestaande bouw en nieuwbouw in een grote regio! Welke woonvraag je ook hebt; REBO Groep heeft de oplossing!

REBO, altijd betrokken, onderscheidend en dichtbij.

Meer info:
www.rebowoningmakelaars.nl | www.rebohuurwoning.nl | www.rebogroep.nl

Copaan NVM

Vestigingen in: Amersfoort - Amsterdam - Arnhem - Deventer - Dieren - Doetinchem - Laag Soeren - Rotterdam - Utrecht - Zwolle

nius met de vissen. Daarna gingen de kinderen aan de slag met de opdracht iets te doen met de vissen, een tekening of een knutselwerk. Een ander onvergetelijk moment uit mijn tijd in Drempt was het jubileum van pastoor Batenburg. Dat was een groot feest met hoog bezoek van de bisschop en andere geestelijken uit de parochie en het bisdom. Onder leiding van de heer Nelissen studeerden wij, zowel de kleuters als de kinderen van de lagere school, de 'priestercantate' in. We oefenden elke dag en zo leerden ook de kleuters, die uiteraard nog niet konden lezen, de woorden en de muziek. Het was prachtig. De pastoor was zichtbaar ontroerd door deze muziekhulde en zo dankbaar.

Ter gelegenheid van het eeuwfeest van de St. Willibrordusparochie voerden wij het blijspel Het hoedje van Marius van R. Feenstra op. René Nelissen en ik speelden Tilly en Dries Kwint. In De Graafschapbode van die week verscheen een lovend artikel over de viering van dit eeuwfeest. En dan de schoolreisjes. Samen met de lagere school organiseerden wij een schoolreisje naar de Westerbouwing in Oosterbeek. Op de kleuterschool zaten toen 25 kleuters. We sloten af met een bezoek aan een cafetaria in de buurt van de Westerbouwing. We bestelden 100 zakjes patat. Er bleef er één over. Paniek, er ontbrak een kind. We hadden toch goed geteld? Zus Marja zei huilend: 'Beppie is er niet.' Wij belden een taxi en raceten naar de speeltuin. Meester Berendsen rende naar de ene kant, ik naar de andere kant. En daar zat ze. Op de schommel, genietend. Ze had niets meegekregen van het vertrek en was blij ons te zien. Het jaar erop wilde ik dit niet nogmaals meemaken en bedacht dus samen met stagiaire Dory een alternatief. Wij gingen met paard en wagen naar Hoog-Keppel, Theo, de broer van Dory op de bok. We hadden de kar prachtig versierd. Het moest een mooi uitje worden voor de kinderen en dat werd het. Ze konden daar in het bos heerlijk spelen op de Kabouterbult; rennen, verstoppertje spelen en nog vele andere spellen.
In 1961 trouwde ik met Jan Beerten. Alle kleuters uit Drempt kwamen naar de feestzaal in Groenlo om ons toe te zingen en ons te feliciteren. We hadden een slagerij overgenomen in Groenlo en verhuisden daar naartoe. Ik stopte na het huwelijk als kleuterleidster. Wat had ik een mooie tijd. Ik denk er nog zo vaak aan. Het interview bracht nieuwe herinneringen en ik genoot weer van alle bewaarde brieven en foto's.

Samen kregen we vier kinderen: Marieke (59), Anne (58) en de tweeling Hilde en Geert-Jan (51). We hebben zes kleinkinderen, drie jongens en drie meisjes. En deze maand wordt het eerste achterkleinkind geboren.'
We hebben de zaak 25 jaar geleden verkocht, we zijn verhuisd en genieten nu van wandelen, fietsen, lezen en bridgen. Met Dory Gerretsen en de overige familieleden Gerretsen hebben mijn man Jan en ik na 65 jaar nog altijd contact!

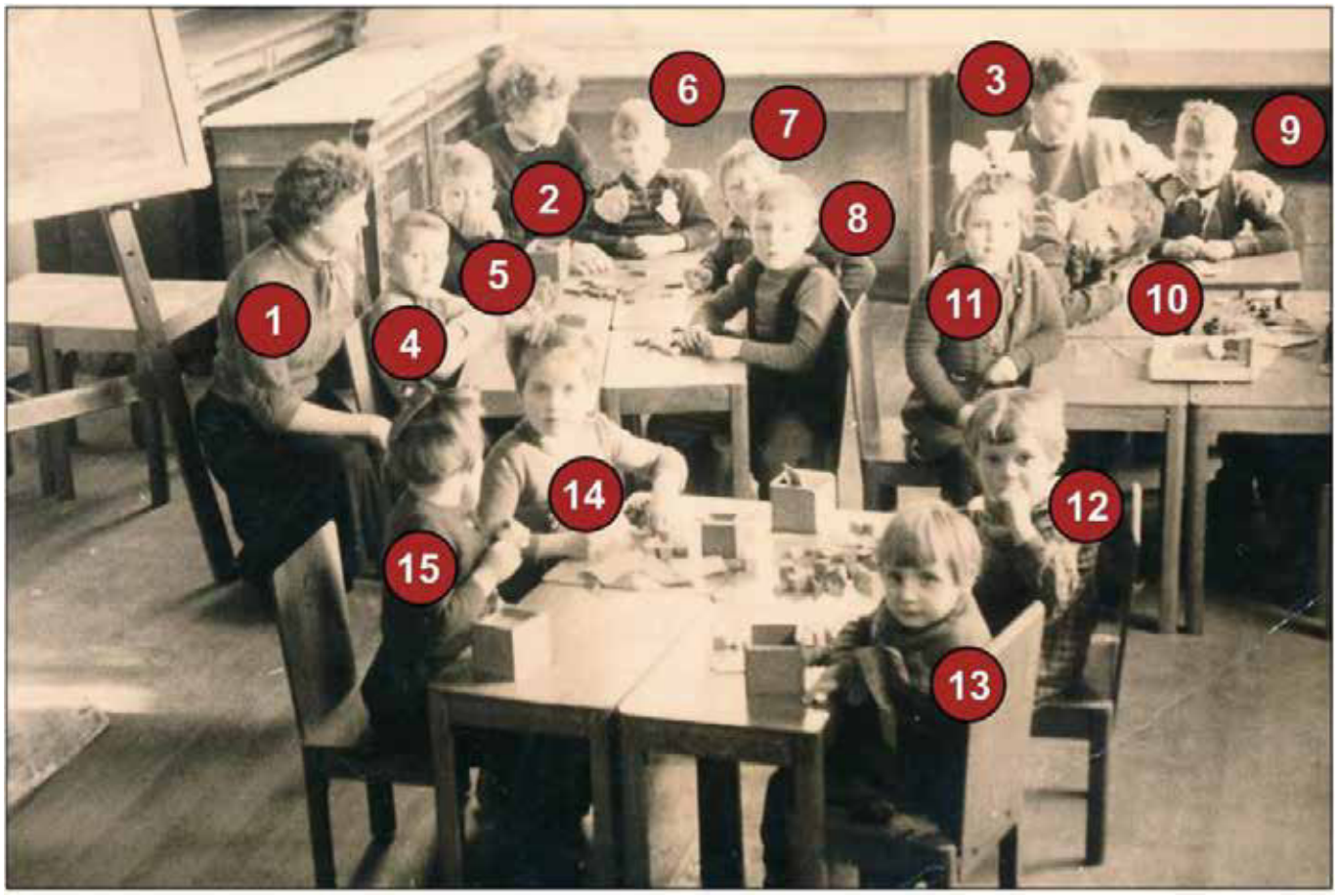

De leidsters op de foto: 1. Juffrouw Bets Cartens, 2. Els Nelissen en 3. Dory Gerretsen; de kleuters op de foto: 4. nn, 5. nn, 6. nn, 7. nn, 8. Herman Snelder, 9. Bert Tankink, 10. Gerard Hartjes, 11. Thea Teunissen, 12. Ineke Hofland, 13. José Pelgrom, 14. Anne-Marie Lucassen, 15. Elly Lucassen.

- Elektra
- Verwarming
- Koeling
- Water & Sanitair
- Bronboringen
- Waterbehandeling

VERHEY TOLDIJK
INSTALLATIETECHNIEK
WATERTECHNIEK

Verhey Toldijk B.V.
Zutphen-Emmerikseweg 13b
7227 DE Toldijk

0575 - 452041
info@verheytoldijk.nl
www.verheytoldijk.nl

Rietdekkersbedrijf
Jan Jansen

Voor al uw reparaties, onderhoud & nieuwbouw
Bel voor een gratis afspraak of advies

Beekstraat 11 • Toldijk • 06-23628732
janjansenrietdekker@outlook.com

Bronckhorst blijft goed wordt beter.

Perry van Lochem

Bereikbaarheid op orde
Waterstof voor nieuwe energie

Minstens 2.500 woningen extra moeten er komen. Die kunnen we bouwen voor mensen in alle buurtschappen en dorpen en in het buitengebied op het erf van de boerderijen die stoppen. Ik zit in de lokale politiek voor praktische oplossingen. Bijvoorbeeld voor hardnekkige verkeersknelpunten en voor de energietransitie. Dus niet eindeloos praten over de theorie. Pas gewoon de weginrichting aan. Zorg voor meer laadpalen voor elektrische auto's en benut waterstof. Dat is de toekomst.

Roy Echter

Opleiden voor vakmanschap
om iedereen aan het werk te helpen

Bedrijven in deze buurt draaien goed. Zorgen voor genoeg ruimte, investeren in de kwaliteit van onze dorpen en extra woningen voor jonge medewerkers is juist daarom belangrijk. In de politiek wil ik zorgen voor de herwaardering van vakmanschap. Als ondernemer heb ik ervaren dat je mensen met de juiste begeleiding kun leren zelf iets te maken. Dat geeft zelfvertrouwen. Zo kunnen gemeente en bedrijven voor iedereen zorgen voor een betaalde baan in de buurt, dat maakt mensen trots en gelukkig.

Andries Bannink

Alle dorpen en buurtschappen tellen mee
Werk maken van uitvoering

Deze tijden vragen om krachtig lokaal bestuur. Daar wil ik mijn kennis en ervaring voor inzetten. Of het nu gaat om woningbouw voor jonge gezinnen of het verbeteren van onze sportaccommodaties, het begint met weten wat er speelt in onze dorpen. Initiatiefnemers met een goed plan kunnen rekenen op samenwerking met de gemeente. De gemeenteraad spreekt met inwoners voordat een besluit valt. Die werkwijze wordt de nieuwe standaard. Wij zorgen voor een gemeentebestuur dat werk maakt van de uitvoering.

vvdbronckhorst.nl

Anders dan gepland

Mijn stem trilt nog een beetje en ik vraag mezelf af: Wat doe ik hier in hemelsnaam?

Toen ik een studie moest kiezen, heb ik zo ongeveer heel het internet afgestruind naar de perfecte opleiding voor mij. Ik heb van alles onderzocht en bekeken, behalve de lerarenopleidingen dan, die sloeg ik over. Daar hoefde ik niet naar te kijken, het docentschap was voor mijn vader weggelegd en niet voor mij. Daarnaast wilde ik mijn eigen pad bewandelen en niet in de voetsporen treden van wie dan ook.
Op de middelbare school heb ik nooit van iemand gehoord dat hij/zij het ambieerde om docent te worden. Leraar worden in het basisonderwijs (pabo) kan ik mij nog voorstellen maar de meeste leerlingen die ik sprak in mijn middelbareschooltijd wilden vooral zo snel mogelijk van school af en hier verder niets meer mee te maken hebben.

Je kunt wel stellen dat ik ben grootgebracht met de voor mij inmiddels zeer bekende 'schoolverhalen'. De verhalen over leerlingen, over problemen in de klas en de verhalen over het nieuwe schoolbeleid. Wat mij opviel tijdens mijn eigen middelbareschooltijd was de grote groep docenten die vaak doodleuk aan de klas vertelde dat zij zelf als tieners helemaal niet braaf waren en juist vrij weinig aan school vonden en deden.
Hier kon ik mij niet mee identificeren. Ik vond leren leuk, nog steeds trouwens. In mijn vrije tijd besteedde ik uren aan het maken van planningen. Ik maakte lijstjes, stelde doelen en haalde goede punten. Tijdens mijn examens verlangde ik wel naar een nieuwe stap en een nieuwe plek, weg van de middelbare school. Ik maakte een verkeerde studiekeuze en kwam uiteindelijk terecht op de lerarenopleiding bij het vak Nederlands. Ironisch genoeg had ik dit, ondanks dat ik van plannen houd, totaal niet gepland.

Inmiddels heb ik mijn derde stage erop zitten. De eerste paar weken in de grote stad, want dit is nogal een verschil met stagelopen in de Achterhoek, stond ik perplex van de brutaliteit van de leerlingen. Er werd in de klas gefilmd, gescholden, er werden ongepaste vragen gesteld, spullen door het lokaal gegooid en de rest zal ik u besparen.
Op een gegeven moment kon ik beter door als politieagent en toen ik er tijdens een van mijn lessen twee leerlingen uit moest sturen, drie telefoons moest innemen en vijf keer werd onderbroken vroeg ik me af: Wat doe ik hier in hemelsnaam?

Mijn begeleider kreeg tijdens mijn stageperiode corona en dat betekende dat ik zelfstandig voor de klas kwam te staan en meer uren moest draaien. Op de dag van mijn eindbeoordeling was het voor mij duidelijk, ik wil leerlingen iets bijbrengen, al is het maar dat je met respect hebben voor elkaar en echt luisteren naar elkaar veel verder komt in het leven. Ik ben gaan inzien dat iedereen zijn best doet en soms gewoon niet meer kan doen dan hij/zij al doet.

Ik schreef kaartjes, nam chocola mee voor de docenten en de leerlingen en ook voor mijn begeleider en schoolopleider had ik een cadeautje gekocht. Na mijn eindbeoordeling was zij het die mij vertelde dat ze nog een cadeau voor mij hadden liggen. Ze rommelde wat in een la en hield een doosje tevoorschijn. Ik wilde het doosje aannemen toen ze me net voor was en er snel een verbrijzeld notenreepje uithaalde. 'Kijk, een echte doorpakker, het is nu een kwestie van doorpakken natuurlijk', zei ze glunderend. Ik hield het gebroken notenreepje in mijn hand en bedankte haar. Toen ik de school uitliep, kon ik alleen maar glimlachen. Wat is me nu weer overkomen in hemelsnaam?

Foto: **Vyasa Wolvetang**

Guinevere

Guinevere Wolvetang is 21 jaar en woont thuis bij haar ouders en drie katten in Achter-Drempt. Zij studeert Nederlands in Nijmegen en schrijft graag over 'hersenspinsels en andere dingen' zoals ze het zelf noemt.

Tekst: **Marcus en Vera ten Zijthoff-Tusveld**
Foto's: **collectie familie Eschauzier**

Annelies Eschauzier-Schiff op de baan van de Keppelsche Golfclub.

In gesprek met golflegende Annelies Eschauzier-Schiff

In juni 2016 verhuisden wij naar het Nachtegaalplein in Laag Keppel. Dagelijks, in de loop van de middag, wandelt een oudere dame voor ons huis langs. Ook zij woont aan het plein. Haar brievenbus is gedecoreerd met een sticker KLM OPEN 1982. Standaard wappert de Friese wimpel in de vlaggenmast. Al snel hebben wij korte oprit-gesprekjes met een hartelijke en correcte vrouw. Ze complimenteert ons zelfs na het geknutsel met een hekwerk dat wij eigenhandig, en helaas scheef, in de grond zetten met haar oordeel: 'Ik vind het uitermate deftig!'
Onze buurvrouw blijkt Annelies Eschauzier-Schiff (92) te zijn. Wij hadden geen idee dat zij één van Nederlands beste vrouwelijke golfsters aller tijden blijkt te zijn. We spreken af met Annelies en twee van haar drie kinderen, zoon Jan Piet en dochter Emille.

Ons gesprek begint bij de grootvader van Annelies: Emile Louis Constant Schiff (1864). Hij richt in 1908 de Nederlandse Guttapercha Maatschappij in Delft op. In 1909 verhuist de fabriek naar Loosduinen en krijgt de naam N.V. Rubberfabriek Vredestein. Nog altijd een bekend Nederlands bandenmerk. De zoon van Emile, ook Emile, wordt geboren in 1890. Hij trouwt en krijgt 3 kinderen. Het huwelijk strandt helaas maar hij vindt opnieuw geluk en trouwt met Jacoba 'Co' Roosenburg. Op 15 december 1929 wordt het echtpaar verblijd met de geboorte van een dochter: Annelies Schiff. Het gezin woont in Den Haag, aan de Van Soutelandelaan, vlakbij Park Clingendael, waar ook de Haagsche Golf Club is. Al sinds 1925 zijn Emile en Co actief en betrokken lid van de Haagsche Golf, de sport die later in het leven van Annelies een grote rol zal gaan spelen. Het gezin bestaat verder uit zus Suzette (1931) en halfbroer Eric (1921) die op zestienjarige leeftijd bij hen komt wonen.

Niet alleen het gezin van Emile groeit, ook het bedrijf. In 1934 wordt Vredestein fietsbandenfabriek in Doetinchem opgericht. Zo komt het dat Annelies op jonge leeftijd al eens Laag-Keppel aandoet wanneer ze met haar ouders per boot de omgeving van Doetinchem bezoekt. Zij ziet in haar jeugd

Het gezin Schiff meert aan voor de brug van Laag-Keppel (1934).

meer van de wereld: ze is zes jaar als ze met haar ouders en zus naar Crans-sur-Sierre in Zwitserland reist, waar zij haar eerste golfballen slaat. Deze eerste stappen op de baan worden niet aangemoedigd. Vader en moeder vinden een teamsport passender en zo belandt Annelies op hockey.

Annelies slaat haar eerste bal in Zwitserland (1935).

De Tweede Wereldoorlog

In 1940, Annelies is dan 11, wordt Nederland aangevallen door Duitsland. Hoe zij dat heeft beleefd? Ze begint met de herinnering dat een bevriend gezin, de familie Philips, zich al had voorbereid op een oorlog. Zij waren klaar om te vertrekken vanuit Hotel De Witte Brug in Den Haag. Ineens was het moment daar. Zij vertrokken... de oorlog was dus echt begonnen.
In de begindagen van de oorlog scheurt het gezin kranten en het plakt met elkaar het papier tegen de ramen als bescherming tegen beschadigingen door de drukgolven van vallende bommen. De buurt waar zij wonen wordt al snel gevorderd door de Duitsers en dat gebeurt ook met het huis van het gezin Schiff. De familie moet vertrekken en trekt in bij de grootvader van Annelies in Voorburg. Ook de broer van haar vader komt er wonen met zijn vrouw en vijf kinderen. Een vol huis! Het wordt een moeilijke bezettingstijd maar naar omstandigheden redden ze het redelijk, onder andere dankzij ruilhandel met banden uit de fabriek van haar vader en de grote groentetuin.
Het gevorderde huis van Annelies wordt tijdens de bezetting gebruikt als magazijn. Aan de overkant van de straat is de keuken gevestigd voor Duitse militairen. Het huis van Schiff dient voor de bevoorrading van die keuken. Annelies: 'Toen de oorlog was afgelopen en we terugkwamen in ons huis kon ik in de kasten ruiken wat er bewaard was geweest. Mijn latere echtgenoot Jan had het in die tijd een heel stuk zwaarder dan ik. Hij werd met zijn broer in Epe ondergebracht omdat de situatie in Den Haag voor het gezin niet meer houdbaar bleek. Wat ook bijzonder bij ons was: we gingen als gezin tijdens de oorlogsjaren op vakantie. Met de trein of de fiets. Zo was er de paasvakantie van 1943, die wij vanuit Den Haag doorbrachten in De Gouden Karper in Hummelo'.

Annelies op vakantie bij 'de Krent' in Hummelo (1943).

Tijdens die vakantie vertelt halfbroer Eric dat hij naar Engeland wil ontsnappen. Het was een groot geheim. Annelies: 'Mijn zus en ik werden er buiten gehouden. Wij wisten op dat moment niets van het plan'. Eric is 22 jaar als hij verdwijnt uit Den Haag. Te voet en soms per trein lukt het hem na tien maanden om over land via België, Frankrijk en Spanje veilig in Engeland te komen. Annelies: 'mijn moeder had voor zijn vertrek de namen van mensen die aan de goede kant stonden, in de binnenkant van zijn broek genaaid. Eenmaal in Londen was het gebruikelijk om je te melden bij koningin Wilhelmina en prins Bernhard. Dat deed Eric ook. Mijn broer kon naar de Prinses Irene brigade, maar dat vond hij voor zichzelf te knullig: hij wilde de Duitsers het liefst vanuit de lucht te lijf gaan en kreeg het voor elkaar om de opleiding tot piloot te volgen. Echter, toen hij klaar was met de opleiding was de oorlog voorbij. Hij was net te laat!'

In hetzelfde jaar dat broer Eric Nederland ontvlucht, wordt Clingendael in Den Haag, de golfbaan waar de ouders van Annelies actief zijn, tot *Sperrgebiet* verklaard en gebombardeerd door de geallieerde luchtmacht. De Haagsche Golf zal na de oorlog niet meer terugkeren op deze plek. We komen op het einde van deze zware tijd. Annelies: 'die vliegtuigen die overvlogen voor het droppen van voedsel op Duindigt (de paardenrenbaan). Deze enorme luchtvloot die zelfs pakjes sigaretten dropt. We stonden bij mijn grootvader op het balkon. Een onvergetelijk moment. Het was voorbij!'.

Het leven als jong volwassene

Na de oorlog keert het gezin vanuit Voorburg terug naar Den Haag. Het huis is relatief onbeschadigd, maar alle ramen op de begane grond zijn volledig dichtgemetseld. Er is woningnood en bewoners van huizen met meer dan een bepaald aantal kamers, moeten

mensen in huis nemen. Annelies: 'In ons huis werden een paar muren weggebroken om het aantal kamers te beperken, maar mijn ouders compenseerden hoor! Zij boden plek aan de school, die op dat moment niet open kon. Bij ons werd, weliswaar bij kaarslicht, lesgegeven. Ik pakte net als mijn zus Suzette en de andere kinderen mijn opleiding weer op. Iedereen werkte hard, behalve voor het vak Duits! Het was duidelijk niét de bedoeling dat je daar een voldoende voor haalde!' Annelies is 17 als zij en haar zus gaan golfen. Ze doen dit op de net geopende Haagsche Golf in Wassenaar. De individuele golfsport past haar beter dan hockey. Annelies: 'Je bent niet afhankelijk van je medespelers, waarvan sommigen het spel toch echt iets minder beheersen!' In de zomer van 1946 gaat Annelies met haar vader mee op zakenreis, 'mét chauffeur, pardon!'
Ze verblijft in een golfhotel in Crans Montana in Zwitserland en in het daaropvolgende jaar wordt ze uitgenodigd om in hetzelfde hotel vijf weken te verblijven. Er was niet veel te beleven, dus het was: 'golf, golf, golf. Ik leerde daar ontzettend veel in korte tijd.'

Annelies gaat rechten studeren en op kamers in Leiden. De keus voor rechten is op advies van haar moeder die zegt dat 'Als je niet weet wat je wilt studeren ga dan maar rechten doen, want daar heb je je hele leven wat aan.' Ze wordt lid van studentenvereniging VVSL en sluit ook aan in sub verenigingen, waaronder een toneelvereniging. Het is een mooie tijd maar met een schaduwkant. Nederland is verzeild in een volgende gewelddadige periode. Jonge jongens, leeftijdgenoten, worden opgeroepen voor de dienstplicht en velen worden uitgezonden naar Indonesië waar het volop oorlog is. Over de 'elitaire' golfsport spreekt ze niet met haar studiegenoten, ook al verbeteren haar prestaties. Ze wordt in 1950 Nederlands jeugdkampioen meisjes. Jan, haar latere echtgenoot, wordt kampioen bij de jongens. Annelies: 'Zijn beker was ongeveer drie keer zo groot als die van mij!' Wat was haar kijk op deze ongelijkheid tussen mannen en vrouwen? 'Het was nou eenmaal zo, in de collegezalen zaten vrouwen achter de mannen. Daar vond ik toen niet iets van. Ik was geen feministe, wel voorstander van vrouwenemancipatie.'

Na haar studie keert ze terug naar huis en gaat aan het werk. Ze is secretaresse bij Vredestein en pakt alles aan. Zo is ze in 1955 betrokken bij de organisatie van de Nationale Energie Manifestatie, E55. Hier worden innovaties getoond, waaronder het kartonnen melkpak. In de voorbereiding wordt Annelies alleen op de boot gezet richting Engeland om in Blackpool innovatieve verlichting te bekijken. E55 wordt bezocht door twee miljoen bezoekers en is daarmee één van de grootste tentoonstellingen van die tijd. Ze ontmoet Mies Bouwman en ontvangt prinses Beatrix. In het damesblad Margriet wordt opgemerkt dat Annelies over zakelijk talent beschikt

Annelies geniet met volle teugen van het werkzame leven bij Vredestein.

De liefde en het oosten

Er is meer dan werk en golf, namelijk Jan Eschauzier. Met zijn driemaal grotere beker in de prijzenkast! Hij en Annelies ontmoeten elkaar regelmatig op de golf. Het is geen liefde op het eerste gezicht: 'Jan was veel te jong, natuurlijk.' Maar Jan deed zo hard zijn best dat het leeftijdsverschil overbrugbaar bleek. Ze trouwen in 1958. Jan krijgt een baan binnen het familiebedrijf in de Vredestein-fabriek in Doetinchem. Dat blijkt een mooie baan, manager van de binnenbanddivisie. Er wordt gezocht naar woonruimte. Eerst in Velp en Rheden. Maar vader Schiff wijst dat plan af. Hoewel de nieuwe brug bij Doesburg er al is, vindt hij dat de verbinding over de IJssel kwetsbaar blijft. Het echtpaar moet van hem rond Doetinchem woonruimte zien te vinden. Burgemeester Van Panhuys stimuleert in die tijd de eigenaren van Landgoed Keppel om grond te verkopen met als doel om jongeren aan te trekken. Via contacten komt bij Jan en Annelies 't Zandgat in Laag-Keppel in beeld: het latere Nachtegaalplein. In 1958 wordt het huis gebouwd en vertrekken Annelies en Jan samen naar het oosten.

In 1962 wordt hun eerste kind, dochter Emille, geboren. Op het perceel bouwen Jan en Annelies er nog een huis bij. Hier gaan Eb en Leida Schierboom-Eskes wonen. Eb en Leida en hun kinderen Egbert (1963) en Corinne (1967) spelen een belangrijke rol in de opvang van Emille, Jan Piet (1964) en Annelies (1968). Die opvang is hard nodig. Jan heeft een intensieve baan bij Vredestein. In 1969 maakt hij een carrièreswitch en start als zelfstandig ondernemer een autogaragebedrijf. Eerst in de Grutstraat en later op Overstegen in Doetinchem. Annelies werkt weliswaar niet, maar is naast de zorg voor

Het huis van de familie Eschauzier-Schiff in Laag-Keppel.

de kinderen erg druk in de golfsport en zeer betrokken als vrijwilliger. Zij is onder andere bestuurslid van de kleuterschool en het bestuur van stichting Recreatie Hummelo en Keppel. Deze laatste stichting houdt zich bezig met de bevordering, realisatie en exploitatie van onder andere het nieuwe zwembad en de trimbaan. Dochter Emille is één van de drie kinderen (samen met Barbara Veldkamp en Wessel Keuper) die in 1970 het Hessenbad mag openen. Zij zijn de enige kinderen die op dat moment een zwemdiploma hebben. Annelies is ook actief in het bestuur van de lokale VVD.

Jan zorgt in die tijd met zijn garagebedrijf voor het gezinsinkomen. Annelies: 'De golfsport was absoluut amateuristisch en kostte alleen maar geld! De olieboycot die Nederland trof in 1973, was voor ons een lastige tijd. Jan en ik hadden geen idee hoe lang het zou duren. We hadden net een nieuw pand met een zeer moderne Shell pomp en toen kwamen de autoloze zondagen en ging de benzine op de bon. We deden in die tijd zoveel mogelijk zelf.' Wanneer de situatie verbetert en er zelfs weer gloriedagen volgen, blijft Annelies betrokken door hand- en spandiensten voor het bedrijf te verrichten, maar ze heeft geen officiële functie.
Jan is, naast ondernemer, in alle opzichten een gedreven sportman en ook erg goed in golf. Ze spelen vaak samen op de baan in Hoog-Keppel, maar het is Annelies die aan grote wedstrijden meedoet en naam maakt. Jan gaat mee als de finales op zondag zijn en is haar caddie. Wel een opvallende want hij blijft haar tijdens het spel adviezen geven. Annelies accepteert het advies van haar caddie. 'Ik zei bij winst dan tegen Jan 'We wonnen samen!'

Annelies en Jan op de golfbaan: onderweg naar de volgende overwinning (1991).

Of zij veel moest laten voor haar sport? Annelies is daar niet uitgesproken over. Daarom schuiven we de vraag door naar haar kinderen Emille en Jan Piet. 'Moeder speelde vaak, ook op internationale toernooien, en was dan niet thuis. Eb en Leida speelden daarom een grote rol in ons leven.' Voor de kinderen is strak geregeld dat er altijd iemand thuis is als ze uit school komen. Het scheelt in die jaren dat aan het Nachtegaalplein veel jonge gezinnen wonen. Het is een leuke buurt, de sfeer is heel goed en de kinderen trekken veel met buurtgenoten op. Laag-Keppel is in die tijd een levendig dorp met veel voorzieningen zoals een kleuterschool in eerste instantie gevestigd in wat nu lunchroom en cafetaria De Olde Schole is, in de Dorpsstraat een postkantoor, een bakker, groenteboer, elektriciteitswinkel, kruidenierswinkel, aannemersbedrijf Schreurs, een schoenmaker, een smid. Melkboer en groenteboer kwamen aan huis. Er was een kerkje, de jaarlijkse gondelvaart waar de 'nieuwkomers' ook aan meededen enzovoort. We vragen Annelies of zij zich meteen thuis voelde. Ze is stellig: 'Absoluut! Ik heb nooit een terugkeer naar het westen overwogen en ik ben gehecht aan het huis en aan het oosten.' Op het Nachtegaalplein waren meer leeftijdsgenoten vanuit andere windstreken naar Keppel gekomen en dat schiep een band. De band met de vijf 'import' vriendinnen is nog steeds heel hecht. Deze vriendschap is inmiddels 60 jaar oud. Annelies daarover: 'Ik ga hier nooit meer weg.'
De Keppelse golfbaan draagt ze een zeer warm hart toe. 'Toen we hier kwamen was het een 9 holes baan. Ik vergelijk dat met zoiets als het huidige boerengolf.' In de loop van de tijd, en ook mede dankzij betrokkenheid van Jan en haarzelf, groeit en floreert de baan. Jan Piet maait als 'de zoon van' op zaterdagochtenden het gras en het hele gezin is er regelmatig. Waar het begon met holes gemaakt van conservenblik, namen zij inspiratie mee van buitenlandse reizen om de baan rustig aan te professionaliseren.

Door zijn vele adviezen rondom de golfbaan is Jan later golfbaanarchitect geworden. Met zijn visie drukt hij een stempel op meerdere banen in Nederland. Jan overlijdt in 2005. Hij maakt helaas niet meer mee hoe de Keppelse zich verder ontwikkelt, tot 18-holes baan in 2011. Annelies golft door tot de zomer van 2019, Zij is dan 90 en slaat de bal elke woensdag over 9 holes in Keppel. Annelies: 'En daarna gezellig afronden met één kopje koffie en twee glaasjes rosé'.

Topsport

Wij vragen haar: wat spreekt je zo aan in golf? Annelies: 'Voor mij is golf het gevecht met mijzelf en daar geniet ik van. Ik heb altijd met veel plezier gewerkt aan prestatieverbetering en was dol op nieuwe technieken, zoals slag-analyse, wanneer die ontstonden.' We constateren dat het hedendaagse golf op competitieniveau weinig meer lijkt op het 'pionieren' waar Annelies en haar tijdgenoten mee bezig waren. Maar het vele reizen en de ontmoetingen met bijzondere mensen maakten de sport voor haar extra aantrekkelijk.

Bewijs van lidmaatschap Hole-in-one Club.

In haar lange golf carrière bereikt Annelies bijzondere mijlpalen: 'In 1956 sloeg ik op Sunningdale in Engeland een hole-in-one tegen golfster Laly de Saint Sauveur. Zij was een grote Franse ster. Dit was een bijzonder moment.' Ze kwam daarmee ook in 'de club' van golfers die een hole-in-one hebben geslagen! Ook later, na haar actieve carrière als golfster, beleeft ze bijzondere avonturen; als captain met de jongere garde naar onder andere Nieuw Zeeland en Zweden en als speelster bij de SWIM (Senior World Invitation Match) tussen Europa en Noord-Amerika en Canada komen voorbij. Naast het gevecht met zichzelf heeft ze ook altijd genoten van het reizen. Ze is blij dat zij veel heeft kunnen betekenen voor het meisjes- en damesgolf. Dochter Emille noemt trots dat Annelies het eerste, en tot op de dag van vandaag, enige

ROMETRON
intelligent agricultural solutions
www.rometron.nl

PUUR
HAIR & MAKE-UP
Powered by Roos Wessel

Op de mooiste dag van jullie leven hoort een stralende make-up en weerbestendig bruidskapsel.

Mijn specialiteit is ervoor te zorgen dat het stukje visagie en hairstyling vlekkeloos verloopt.

t: 06- 290 882 71
e: info@puurhairandmakeup.com
i: www.puurhairandmakeup.com

BOUWMARKT
DE TOLBRUG

Emmerikseweg 17
7227 DG Toldijk
T: (0575) - 45 16 55
F: (0575) - 45 26 79
E: info@bouwmarktdetolbrug.com
www.bouwmarktdetolbrug.com

De bouwmarkt met vele specialiteiten.
- Persoonlijke bediening en goede service
- Wij denken met u mee en geven graag advies
- Ook uw adres voor propaangasvullingen
- Hout en Plaat op maat
- Vele artikelen per stuk/ per meter verkrijgbaar
- Ongelooflijk veel materialen tegen scherpe prijzen

Grondwerk | Gazon Aanleg | Zaag- en snoeiwerk | Snipperen | Machinaal knotten | Stobbenvrezen | Klepelwerk | Machinaal hagen scheren

Bohyl
Boom-, groen- en landschapsverzorging

Loenhorsterweg 7E - 6999 DT Hummelo
T: 06- 22 21 78 13 E: info@bohyl.nl I: www.bohyl.nl

Geniet van kalkvrij/energie-besparend water. Neem een kijkje op onze website voor onze waterontharders .

Dimmendaal Installatietechniek

verzorgt onder andere:
- gas
- water
- electra
- centrale verwarming
- zinken of koperen goten
- dakbedekking
- onderhoud/vervangen van uw cv ketel

Zomerweg 36
6996 DR Drempt
0313 471192
06 83 33 61 57 (afspraken)

info@dimmendaalinstallatietechniek.nl

vrouwelijke erelid is van de NGF (Nederlandse Golf Federatie). Een bijzondere erkenning voor alles wat zij voor de sport gedaan heeft.

Annelies is nu 92 jaar. Haar golftas staat in de hoek. Fysiek zijn er beperkingen. Ze zegt: 'Ik mis het echt wel, maar ik geniet van mijn dochter Emille die nog actief speelt.' Blijkt dat Emille in de voetsporen van Annelies trad: ook zij hoort bij de selecte club die een hole in one sloeg! Af en toe rijdt Annelies nog een rondje mee met Emille: 'Ze slaat zo ontzettend ver!'
Annelies zegt: 'ik speelde competitie met mijn moeder. Ik kon deze traditie voortzetten door met Emille ook competitie te spelen. Het leuke van golf is dat je eigenlijk altijd met iedereen kunt spelen. Ook bij slecht weer. Met uitzondering van onweer, in verband met die stokken. Het is dan ook 'not done' om af te zeggen! Daar zijn wij niet van!' We vragen nog even hoe het dan gaat als het sneeuwt. Annelies: 'Dat is inderdaad ook niet handig… dan vind je de bal niet terug.'

Annelies heeft op banen over de hele wereld gespeeld en denkt daar met groot plezier aan terug.

De baan waar zij het liefst speelde? Annelies moet daar ontroerend lang over nadenken. Jan Piet stelt haar gerust: 'het is geen examen hoor!' Blijkt dat zij het meest gehecht is aan de baan waar het allemaal ooit begon: Crans-sur-Sierre in Zwitserland. Op de voet gevolgd door de Rosendaelsche en op de derde plaats de Haagsche. Banen die haar herinneringen kleuren en waarvan ze gedeeltes nog steeds kan dromen.

Wijze raad

De tafel voor ons is gaande het gesprek bezaaid geraakt met foto's, artikelen en albums. We vragen Annelies wat ze - als ze weer dat kleine meisje zou zijn - anders zou doen. Ze zegt: 'Alweer zo'n rotvraag! Niets eigenlijk. Ik ben tot op heden behoorlijk tevreden.' Emille vult aan dat moeder ooit wel eens gezegd heeft dat ze graag gewerkt zou hebben, net als haar dochters. Ze reageert: 'Ja, maar dat was nou eenmaal zo.' Dat is vaker gezegd vanmiddag. Annelies lijkt niet het type dat verbitterd raakt door onmogelijkheden, maar dat juist geniet van mogelijkheden. Ze is een volhouder: doorgaan, in beweging blijven. Dat is het belangrijkste. Hetzelfde advies geeft ze aan de jeugd: 'Beweeg! Het geeft niet wat. En waardeer de ruimte die je hebt in deze omgeving.'
Het doet ons denken aan een eerder bezoek van Annelies in ons eigen huis. Ze was amper met haar rollator over de drempel gereden, toen onze driejarige dochter onbevangen vroeg of ze 'haar kamer wilde zien'. 'Ja hoor', zei Annelies enthousiast. En vastberaden beklom ze de drie trappen. Het ging goed.

De geplande gesprekstijd is schandalig overschreden, maar daar kunnen we niets aan doen bij zo'n markante vrouw en haar kinderen. Bij de voordeur schiet ons nog een vraag te binnen: 'Hoe zit het nou met die Friese wimpel?' Annelies: 'Dat is een passende herinnering aan mijn grootmoeder: zij kwam uit Friesland.'

Annelies Eschauzier-Schiff: Het eerste, en enige, vrouwelijke erelid van de Nederlandse Golf Federatie.

Overzicht carrière Mr A.E. (Annelies) Eschauzier-Schiff

Erelid van de Nederlandsche Golf Federatie sinds 12-12-1975

Sportief:
- Nationaal Jeugdkampioen 1950 samen met Jan Eschauzier
- Nationaal kampioen Strokeplay (3x)
- Nationaal kampioen Matchplay (10x)
- Internationaal kampioen Strokeplay
- Kampioen dames BeNeLux (2x)
- Nationaal kampioen Senior Strokeplay (4x)
- Nationaal Senior Matchplay Kampioen
- Lid van het Nederlands Dames Golfteam van 1952 tot 1975
- Lid van The Vagliano Cup Team 1959 en 1963 (Europa tegen Groot-Brittannië en Ierland)
- Lid van Het Senioren World Invitation Match Team (Europa tegen VS en Canada)
- Captain van het Nederlands Dames Golfteam: Playing Captain (10x) en daarna Non Playing Captain

Bestuurlijk:
- Record as an official van de Nederland Dames Commissie en de Nederlandse Golf Federatie (1975)
- Secretaresse Nederlands Dames commissie 1975-1970
- Voorzitter Nederlands Dames commissie 1970-1975
- Lid van de Meisjes Commissie 1981-1985
- Lid van de Technische Commissie 1985-1989
- Lid van de Commissie van Beroep (Appeal Committee)
- Lid van de selectiecommissie Nederlands Dames Team 1957-1989
- Organisatie van het Europese Dames Team Kampioenschap 1959 Koninklijke Haagsche Golf en Country Club
- Organisatie van de Vagliano Cup in 1973 op de Eindhovense Golf
- Organisatie van de St Andrews Trophy 1982 op de Rosendaelsche Golf Club (Europa tegen Groot-Brittannië en Ierland)
- Organisatie van het Europees Meisjes Team Kampioenschap 1983 Rosendaelsche Golf Club
- Lid van de Technische Commissie 1977-1981 van de European Golf Association in Parijs

DÉ INTERIEURSPECIALIST
Wij zijn dé specialist op gebied van:
VERF | BEHANG | GORDIJNEN
TAPIJT | RAAMDECORATIE
VINYL | LAMINAAT | PVC VLOEREN
BUITENZONWERING
HOUTEN VLOEREN
WIJ GEVEN GRATIS THUISADVIES!
COLORS @HOME
GOSSELINK
Landlustweg 30 | 7221 BS Steenderen
Telefoon (0575) 45 12 88 | Fax (0575) 45 27 02
E-mail gosselink@colorsathome.nl

KOM LANGS EN LAAT JE VERRASSEN DOOR ONZE KEUZE AAN FIETSEN!
600M² FIETSPLEZIER
doesburg
Xycle
NIEUW IN ONZE COLLECTIE
HUYSER
ervaar het verschil
Xycle service
Leigraafseweg 33f • 6983 BR Doesburg
t 0313 412 727 • www.xycleservice.nl

ChristenUnie | SGP
"Ik wil, samen met de inwoners, omzien naar iedereen en zuinig zijn op de schepping. Voor een mooier en beter Bronckhorst!"
- Dick Ebbers
Stem 14,15 of 16 maart ChristenUnie-SGP!
SAMEN VERDER!

Foto: **Duncan de Fey**

De vergeten Hersencombinatie

Helaas heb ik een slecht geheugen. Maar idiote details waar je niks aan hebt, onthoud ik om een of andere reden juist heel goed. Heeft u dat ook? Zo weet ik bijvoorbeeld dat de laatste Europeaan met de diagnose scheurbuik, een ziekte die al paarhonderd jaar niet meer voorkomt, een man uit Zieuwent is die groente maar onzin vond.
Sportuitslagen onthoud ik ook slecht, maar ik weet nog wel wat Reinier Paping te eten meenam toen hij de Elfstedentocht won: een metworst. En wat hij verdiende met die overwinning: een föhn. Voor zijn vrouw.

Jaartallen ben ik ook heel slecht in. Wat ik dan juist weer niet vergeten kan, is het leger dat zichzelf aanviel (voor de liefhebbers: de slag bij Karánsebes in 1788). Pas na dagen verbeten strijd kwam het Oostenrijkse leger erachter dat ze tegen zichzelf aan het vechten waren en dus met een gruwelijk bloedbad zichzelf verslagen hadden. Onvergetelijk.
Het duurste feest ooit ter wereld, 650 miljoen dollar, werd in 1971 gehouden in Perzië. Dat land hield, mede door dit feest trouwens, op te bestaan. Elke uitgenodigde koning, dictator of staatshoofd mocht maximaal vijf dienaren meenemen, maar keizer Selassie van Ethiopië nam er 75 mee. Mannenkoor Karrespoor, bekend van hun hit *Het is lekker op de trekker*, zou de stemming op het jubileum als volgt verwoorden: 'zoepen as een grote en tekeer goan as een beest.' Tito, het echtpaar Ceausescu, zich toen nog van geen vuurpeloton bewust, Imelda Marcos, met al die... precies: schoenen. Prins Bernard; ze waren er allemaal. 50.000 ingevlogen vogels die de ambiance hadden moeten completeren, bezweken jammerlijk in de hitte. Ik krijg het verhaal gewoon niet uit mijn hoofd.

Vorige week las ik nog in de krant dat clubeigenaar Ronnie Brunswijk op 60-jarige leeftijd zichzelf (en zijn zoon) had opgesteld in de achtste finale van zeg maar de Zuid-Amerikaanse Europacup. Hij had zichzelf ook tot aanvoerder gebombardeerd en spits: 6-0. Verloren.
Dingen die ik ook niet uit mijn hoofd kan krijgen, zijn debiele kan-niet-waar-zijn-reclames. Zoals sigarettenmerken die adverteren met artsen die met droge ogen verkondigen dat roken gezond is. Of de advertentie van DDT met een blij appeltje als logo met de tekst 'Goed voor mens en milieu' en *DDT is good for me-e-e!*, de advertentie om een middel met lintwormen te nemen om af te vallen, de reclame die aanbeveelt om radioactieve crème op je gezicht te smeren of de advertentie om je baby een mix van opium, morfine en codeïne te geven als die niet slapen kan.

Komt het door het bizarre dat het zo triggert of beklijven al deze waargebeurde dingen zo omdat ze op een schrijnende manier de domheid van de mens aan het licht brengen? Ik heb er een nieuwe hobby bij. Ik ga al deze totaal bizarre weetjes verzamelen en hier een boek van maken en in elke HC kunnen we dan een item uitlichten. We zouden het de Hersencombinatie kunnen noemen. Of de 03e hersenhelft. Mail uw input door naar hendrikwonnink1971@gmail.com en ik neem alle goeie ideeën mee! Als ze goed bizar en dom zijn, kan ik ze vast onthouden.

van Gijs

Gijs Jolink (50) is bekend van de voormalige band Jovink & the Voederbietels en is mede-eigenaar van Feestfabriek, Alles Komt Goed BV, die o.a. de Zwarte Cross en Mañana Mañana organiseert.

huid- en voetverzorgingsinstituut

Wil de Geest

A.G. Noyweg 53
6997 AN Hoog-Keppel
T. (0314) 38 13 01
E. info@wildegeest.nl
www.wildegeest.nl

IJSBOERDERIJ
DE STEENOVEN
'HET GRAS VAN VANDAAG, IS HET IJS VAN MORGEN'

· VERS BOERENIJS · KOFFIE & THEE ·
· TERRAS & SPEELTUIN ·

• BROEKSTRAAT 2, 6999DE, HUMMELO • WWW.IJSVANDESTEENOVEN.NL •

BERT
Evers
BLOEMBINDER

- Bloemwerk
- Workshops
- Rouw- en trouwbloemwerk
- Duurzaam bloemist
- Bestellen via eigen website mogelijk
- Uniek inkoopsysteem voor bedrijven

KEPPELSEWEG 51 | 7001 CE DOETINCHEM | TELEFOON 0314 - 393918 | E-MAIL: INFO@BLOEMBINDER.NL | WWW.BLOEMBINDER.NL

BRONCKHORST IN BALANS

Door de juiste balans aan te brengen tussen wonen, leven, werken en duurzaamheid zorgen wij samen voor een sterk Bronckhorst. Daarbij hoort een gemeentelijke dienstverlening waar u altijd op kunt rekenen en vertrouwen.

Optimaal leven

- *Langer zelfstandig wonen, de juiste ondersteuning en mantelzorg*
- *Door lokale samenwerking groeien jongeren ongedwongen en veilig op*
- *Extra middelen in voor de herkenning en bestrijding van (energie)armoede*
- *Samen met verenigingen en de sportsector maken we de sportvisie 2030*
- *Start van een jaarlijkse Bronckhorster cultuurdag*

Optimaal wonen

- *Extra woningen voor jongeren, gezinnen en senioren in alle 44 kernen*
- *Voorrang eigen inwoners en versnelling van de bouwaanvraag*
- *Leegstaande winkels en bedrijfsgebouwen kunnen ingezet worden voor wonen*

Optimaal werken

- *Ontwikkelmogelijkheden (agrarisch) ondernemers die duurzaam innoveren*
- *Mogelijkheid voor nieuwe bedrijfsvormen in vrijkomend bedrijfsvastgoed*
- *Inzetten op groeimogelijkheden en moderne bedrijventerreinen*

Optimaal verduurzamen

- *De basis op orde brengen. Werken aan verzwaring van het elektriciteitsnet*
- *De aanpassing van de woning is voor iedereen haalbaar*
- *Zonnepanelen op dak en niet op landbouwgrond*
- *Windenergie alleen bij voldoende draagvlak en uitsluiten van gezondheidsrisico's*

Optimale dienstverlening

- *U ervaart een behulpzame gemeente*
- *U krijgt binnen twee werkdagen antwoord op uw vragen*
- *U ontvangt binnen vijf werkdagen een verslag van uw gesprek met de gemeente*

CDA

Hessenrit op zaterdag 23 april

Op zaterdag 23 april organiseert 't Hessenhuus in samenwerking met biljartvereniging 't Hessenhuus weer de traditionele Hessenrit. De afgelopen twee jaar kon de rit door de coronabeperkingen helaas niet doorgaan. Ook op dit moment is het evenement afhankelijk van de definitieve vergunningverlening, dus nog even onder voorbehoud. Om 18.00 uur start het eerste team vanaf 't Hessenhuus aan de Zomerweg in Achter-Drempt. Het is de vijfde keer dat de sterrit wordt gehouden; het succes van vorige jaren smaakt naar meer. Bent u nieuwsgierig geworden? Lees dan snel verder voor meer informatie.
U kunt zich inschrijven door een mail te sturen naar communicatie@hessenhuus.nl. Op de dag zelf is inschrijven mogelijk tussen 17.00 uur en uiterlijk 18.30 uur. De deelnamekosten bedragen € 15,00 per team. U mag zelf weten met hoeveel personen u deelneemt in een auto maar het minimum aantal is twee: een chauffeur en een kaartlezer. De volgorde van inschrijven bepaalt het startnummer dus wacht niet te lang. Voorafgaand aan de rit staan koffie en thee voor u klaar en zijn bij de prijs inbegrepen. Voor de beste teams zijn er mede dankzij onze sponsors mooie prijzen te verdienen. Het winnende team ontvangt bovendien een wisseltrofee. Hebt u zin in een avond vol plezier, avontuur, spanning en gezelligheid? Schrijft u zich dan snel in. Tot ziens op 23 april in 't Hessenhuus!

Mocht het toch niet mogelijk zijn om de rit in verband met eventuele beperkingen en/of vergunningverlening door te laten gaan, dan vermelden wij dit op de website van 't Hessenhuus en HC'03 (www.hessenhuus.nl, www.hc-03.nl). Degenen die zich dan reeds hebben aangemeld ontvangen rechtstreeks bericht hierover.

Landelijke Opschoondag Zwerfvuil op zaterdag 19 maart

Twee jaar konden de acties niet of slechts beperkt doorgaan vanwege corona, maar zaterdag 19 maart kan het weer! Tijd voor de Landelijke Opschoondag. De gemeente Bronckhorst heeft in principe groen licht gegeven voor alle teams in de gemeente. De vrijwillige teams uit de kernen Hummelo, Keppel, Eldrik, Voor- en Achter-Drempt waren tot 2020 gezamenlijk op die dag in de weer om zwerfafval op te ruimen dat langs de wegen en in de mooie natuur rond en in onze dorpen ligt. Er zijn drie vertrekpunten als u mee wilt doen. Het beste is om u van te voren aan te melden bij de contactpersoon van het betreffende dorp omdat de contactpersonen aan de gemeente moeten opgeven hoeveel hesjes, raapstokken, handschoenen en zakken nodig zijn.

- De teams voor Hummelo, Kruisberg/Broekstraat, Keppel/Eldrik starten om 9.00 uur bij De Gouden Karper (inloop vanaf 8.30 uur: start om 9.00 uur)
- Het team Achter-Drempt vertrekt rond 9.30 uur vanaf Boerencamping Remmelink aan de Bronksestraat
- Het team Drempt en omgeving verzamelt om 9.30 uur bij het park De Braamberg en gaat vanaf daar aan de slag.

Actuele informatie is te vinden in de maarteditie van Contact Bronckhorst-Zuid. U bent van harte welkom om mee te helpen en te starten op de plek van uw voorkeur. Info: Henk ten Zijthoff (henk@tzff.nl) voor Hummelo, Keppel en Eldrik, Irene Peters. (a.h.peters@kpnplanet.nl) voor Drempt en omgeving, Henkjan Garretsen (henkjan.garretsen@garvo.nl) voor Achter-Drempt.

Nienke Tabor

Arnoud Hissink

Uitslag kerstpuzzel

Wat hebben we een leuke reacties ontvangen op onze kerstpuzzel. Fijn dat we jullie daarmee hebben kunnen vermaken. Van alle puzzelaars hebben er 51 de juiste oplossing naar ons ingestuurd. Onder de goede inzenders hebben we drie kledingpakketten van Jeans Centre verloot. Annie Leisink uit Achter-Drempt, Nienke Tabor uit Voor-Drempt en Arnoud Hissink uit Hummelo hebben hun prijs inmiddels ontvangen. Prijswinnaars, van harte gefeliciteerd.

youprinting.nl

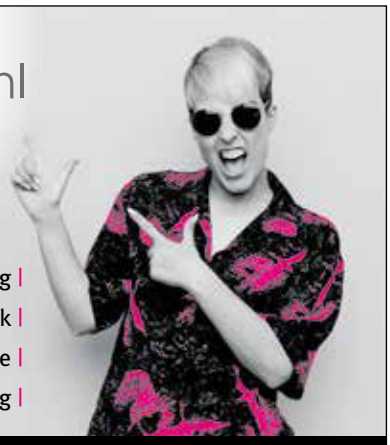

vormgeving |
drukwerk |
promotie |
signing |

Zomerweg 37c - 6996 DP Drempt
T 0314 82 03 86 E info@youprinting.nl www.youprinting.nl

1982 L 2022

Wim Steintjes

De rijschool voor heel de regio

Opleidingen voor auto (schakel en automaat) theorie

KIJK VOOR INFORMATIE OP WWW.WIMSTEINTJES.NL

HANS

Ouderwets lekker!

Vakmanschap...en dat proef je!

Een vrolijk voorjaar!

De paasfolder ligt in de winkel voor u klaar!

Bestel ook eenvoudig en snel via onze website!

Kerkstraat 38 6981 CN Doesburg 0313-410175

www.hansbanket.nl

Apparaat stuk?

Wij helpen u graag!

Als er onverhoopt iets mis gaat met uw wasmachine, droger of vaatwasser, dan kunt u rekenen op onze eigen technische dienst. Onze monteur komt bij u thuis om uw reparatie vakkundig uit te voeren. Mocht uw apparaat niet ter plekke gerepareerd kunnen worden, dan regelen wij graag een leenapparaat voor u.

Expert Eliesen
Baak, Zutphen Emmerikseweg 46, (0575) 551000
Hengelo (Gld), Kerkstraat 2, (0575) 464261
Zutphen, Nieuwstad 45, (0575) 543202

expert

fietshuis Jansen
'weet wat fietsen is'

Dealer van:
Gazelle - Qwic E-bike's

Stationsstraat 20
7021 CK Zelhem
T. 03 14 - 62 13 79
info@fietshuis-jansen.nl
www.fietshuis-jansen.nl

Samenstelling: **Gerard Maalderink**
Foto: **Fred van Daalen**

Activiteitenkalender Drempt, Hummelo en Keppel t/m juni

In verband met het coronavirus zijn alle vermelde (terugkerende) activiteiten onder voorbehoud. Voor actuele aanpassingen bij en andere informatie over een activiteit kunt u het beste contact opnemen met de desbetreffende organisator.

MAART

do 10 mrt
- Bowlingmiddag 50+, KBO-PCOB afd. DHK, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur, info: Dinie Hetterscheid (0313-474 944)

vr 11 mrt
- Met de Kunstbus (3 opstapplaatsen) samen naar Amphion: Slagerij van Kampen, Stichting Welzijn DHK, info en aanmelden: 0314-380 232 of info@swdrempthummelokeppel.nl

za 12 mrt
- Stratenquiz Oranjevereniging 'Hummelo en Oranje', FF naar Steef, Hummelo, 19.30 uur

wo 16 mrt
- Gemeenteraadsverkiezingen, info: www.bronckhorst.nl

do 17 mrt
- Jaarvergadering Dameskrans Hummelo, dorpshuis De Ruimte, Hummelo, 14.00-16.00 uur

za 19 mrt
- Landelijke Opschoondag: teams uit Hummelo Keppel en Drempt gaan samen de strijd aan tegen zwerfafval in onze omgeving, info: Henk ten Zijthoff (henk@tzff.nl)
- Bingo Jeugdvereniging Drempt, Dorpshuis Voor-Drempt, in twee leeftijdsgroepen, resp. 18.30 uur en 20.00 uur, info: jeugdvereniging.drempt@gmail.com

wo 23 mrt
- Open avond (zowel leden, niet-leden, vrouwen als mannen zijn welkom) Vrouwen van Nu, lezing 'Leven aan boord van een onderzeeboot' door Danny Kiers, De Gouden Karper Hummelo, 19.45 uur, info: www.facebook.com/VrouwenVanNuHummeloKeppelDrempt

vr 25 maart
- Maal en Verhaal, lunch en gesprek over een thema uit de actualiteit, Kerkhuis Hoog-Keppel, 12.00 -14.00 uur, info en opgave: Prot. Gem. Drempt en Oldenkeppel (karin.spelt@gmail.com of 06-135 547 49)

zo 27 mrt
- Voorjaarsconcert m.m.v. The Rosenberg Trio, Stichting Nieuwjaarsconcert Hummelo, Dorpskerk Hummelo, 15.30 uur, info: nieuwjaarsconcerthummelo.nl

wo 30 mrt
- Met de Kunstbus (3 opstapplaatsen) samen naar Amphion: Simone Kleinsma, Stichting Welzijn DHK, info en aanmelden: 0314-380 232 of info@swdrempthummelokeppel.nl

APRIL

vr 1 t/m zo 3 apr
- Opening seizoen openluchtzwembad, Hessenbad, Hoog-Keppel, info: planning@hessenbad.nl

za 2 apr
- Voorjaarsconcert Muziekvereniging Hummelo en Keppel, Dorpshuis Voor-Drempt, 19.30 uur, info: www.muziekvereniginghummeloenkeppel.nl

zo 3 apr
- Concert Apeldoorns Vocaal Ensemble, St. Joriskerk Voor-Drempt, 15.30 uur, info: www.stjoriskerkdrempt.nl

do 7 apr
- Bowlingmiddag 50+, KBO-PCOB afd. DHK, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-15.00 uur, info: Dinie Hetterscheid (0313-474 944)

vr 8 apr
- Dameskledingbeurs met voorjaars- en zomerkleding. Kim en Irene Peters, Rijksweg 27, Drempt, 13.00-20.00 uur, info: dames.kledingbeurs-drempt.nl

za 9 apr
- Drive-thru actie eieren verkoop, Hummelo's Gemengd Koor, parkeerterrein FF naar Steef, 10.00-16.00 uur, info: Belinda Plant (06-464 771 15)

di 12 apr
- Bijeenkomst Vrouwen van Nu, lezing 'De Rechtspraak' door rechter Jacques Doon, De Gouden Karper, Hummelo, 19.45 uur, info: www.facebook.com/VrouwenVanNuHummeloKeppelDrempt

za 16 apr
- Keppelse Open Golfdag (gratis voor jong en oud), Keppelse Golfclub, Hoog-Keppel, 13.00-17.00 uur, info: kennismaking@keppelse.nl

di 19 apr
- Paasmaaltijd Dameskrans Hummelo, dorpshuis De Ruimte Hummelo, 17.00-19.00 uur

vr 22, za 23 en zo 24 apr
- Musical Toneelvereniging Zanglust, Dorpshuis Voor-Drempt, vr en za 20.00 uur en zo 14.00 uur, info: www.zanglustdrempt.nl

za 23 apr
- Verrassingsactiviteit Jeugdvereniging Drempt, 't Hessenhuus Achter-Drempt, info: jeugdvereniging.drempt@gmail.com
- Hessenrit, autosterrit in teams van minimaal 2 personen. Georganiseerd door 't Hessenhuus samen met de biljartvereniging. Start op volgorde van inschrijving vanaf 18.00 uur bij 't Hessenhuus, Zomerweg 19A in Achter-Drempt

wo 27 apr
- Koningsdag, diverse activiteiten

vr 29 apr
- Maal en Verhaal, lunch en gesprek over een thema uit de actualiteit, Kerkhuis Hoog-Keppel, 12.00-14.00 uur, info en opgave: Prot. Gem. Drempt en Oldenkeppel (karin.spelt@gmail.com of 06-135 547 49)
- Met de Kunstbus (3 opstapplaatsen) samen naar Amphion: Jon van Eerd, Stichting Welzijn DHK, info en aanmelden: 0314-380 232 of info@swdrempthummelokeppel.nl

za 30 apr
- Open kerk met expositie van schilderijen en foto's bij de zeven werken van barmhartigheid, St. Joriskerk Voor-Drempt, 11.00-16.00 uur, info: www.stjoriskerkdrempt.nl

MEI

wo 4 mei
- Dodenherdenking Begraafplaats Hummelo en Oorlogsmonument Hoog-Keppel

do 5 mei
- Fietsmiddag 50+, KBO-PCOB afd. DHK, verzamelen Burg. van Panhuysbrink, Hoog-Keppel, 13.30 uur, info: Gerda Hakvoort (0313-472 550 of hakvoortgma@gmail.com)

za 7 mei + za 14 mei
- Open kerk met expositie van schilderijen en foto's bij de zeven werken van barmhartigheid, St. Joriskerk Voor-Drempt, 11.00-16.00 uur, info: www.stjoriskerkdrempt.nl

do 19 mei
- Bijeenkomst Vrouwen van Nu, lezing 'Een uitbarsting van schoonheid' (over kunst en Art Nouveau in het bijzonder) door Jalf Flach, De Gouden Karper Hummelo, 19.45 uur, info: www.facebook.com/VrouwenVanNuHummeloKeppelDrempt

za 21 mei
- Auto Puzzel Smokkel Rit Jeugdvereniging Drempt, info: jeugdvereniging.drempt@gmail.com

vr 27 mei
- Met de Kunstbus (3 opstapplaatsen) samen naar Amphion: Midzomernachtsdroom, Stichting Welzijn DHK, info en aanmelden: 0314-380 232 of info@swdrempthummelokeppel.nl

zo 29 mei t/m za 4 jun
- Jaarlijkse actie Prins Bernhard Cultuurfonds, Muziekvereniging Hummelo en Keppel voert actie voor het organiseren van een 'Instrumententuin', info: www.muziekvereniginghummeloenkeppel.nl

ma 30 mei t/m vr 3 jun
- Avond4Daagse Hummelo, iedere avond start bij dorpshuis De Ruimte Hummelo, 18.00 uur, info: www.dorpshuishummelo.nl

JUNI

do 2 jun
- Fietsmiddag 50+, KBO-PCOB afd. DHK, verzamelen Burg. van Panhuysbrink, Hoog-Keppel, 13.30 uur, info: Gerda Hakvoort (0313-472 550 of hakvoortgma@gmail.com)

wo 8 jun
- Bijeenkomst Vrouwen van Nu, lezing 'Wij vrouwen houden van tassen!' door Yoeke Nagel, FF naar Steef Hummelo, 19.45 uur, info: www.facebook.com/VrouwenVanNuHummeloKeppelDrempt

zo 12 jun
- Keppelrun, hardloopevenement voor jong en oud, start en finish in Hoog-Keppel, 10.30-14.00 uur, info: www.keppelrun.nl

zo 19 jun
- Seizoenafsluiting HC '03, sportpark 't Doornslag Achter-Drempt, info: www.hc-03.nl

TERUGKERENDE ACTIVITEITEN

maandag tot vrijdag
- Boekenuitleen bij Stichting Welzijn, tijdens openingsuren van het Gezondheidscentrum Hoog-Keppel
- Biljarten Stichting Welzijn, Hessencafé/sporthal Hoog-Keppel, 09.00-12.00 en 14.00-17.00 uur, info en aanmelden: Wim van Duijl (06-437 473 51)

elke maandag
- Damesgym 55+, Hessenhal Hoog-Keppel, 09.00-10.00 uur, info: Hannie Smeitink (06-235 292 82)

elke dinsdag
- Tai-Chi-Tao onder deskundige begeleiding, huiskamer Stichting Welzijn, Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Beter Bewegen/Fitness, Stichting Welzijn i.s.m. FysioPlus, Burg. van Panhuysbrink 1D, Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Koffieochtend voor ouderen, Stichting Welzijn, huiskamer 't Klup Zandewierde Hummelo, 10.00-12.00 uur
- Schildercursus, Stichting Welzijn, huiskamer Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 13.30 uur
- Rummikub, Stichting Welzijn, Kerkhuis, Burg. van Panhuysbrink 5, Hoog-Keppel, 14.00-16.00 uur, info: Baukje Koele (0314-38 03 06)
- Looptraining De Hessenrijders, verzamelen bij de Hessenhal Hoog-Keppel, 19.30 uur, info: www.hessenrijders.nl of 06-309 452 50
- Repetitieavond Hummelo's Gemengd Koor, FF naar Steef Hummelo, 19.45-21.30 uur, info: Belinda Plant (06-464 771 15)

elke woensdag
- Beter Bewegen/Fitness, Stichting Welzijn i.s.m. FysioPlus, Burg. van Panhuysbrink1D, Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Jeu de Boules Stichting Welzijn/Pétanqueclub Leuke Boule, Burg. van Panhuysbrink, Hoog-Keppel, vanaf 14.00 uur, doorgang afhankelijk van weersgesteldheid, info en aanmelden: Gerrit Lobeek (06-465 759 29 of g.w.lobeek@hccnet.nl)
- Boekenuitleen, FF naar Steef Hummelo, 14.00-17.00 uur

elke donderdag
- Beter Bewegen/Fitness, Stichting Welzijn i.s.m. FysioPlus, Burg. van Panhuysbrink1D, Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur
- Koffieochtend voor ouderen, Stichting Welzijn, huiskamer, Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 10.00-12.00 uur (m.u.v. de eerste donderdag van de maand wegens Repair Café)
- Koersbal, Stichting Welzijn, huiskamer, Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 14.00-16.00 uur (sep t/m apr)
- Training jeugdskeelergroep De Hessenrijders, Hessenhal Hoog-Keppel, groep 1: 18.30-19.15 uur, groep 2: 19.15-20.15 uur, info: www.hessenrijders.nl of 06-309 452 50
- Boekenuitleen, FF naar Steef Hummelo, 19.00-21.00 uur

elke vrijdag
- Meer bewegen voor ouderen, Stichting Welzijn, Hessenhal Hoog-Keppel, 10.00-11.00 uur

elke zaterdag
- Nordic Walking, Stichting Welzijn, samenkomst huiskamer, Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 09.15-11.00 uur

woensdag 9 mrt, 13 apr, 11 mei en 8 jun
- Maaltijd voor Alleengaanden, PGDO + RK-parochie Achter-Drempt + Dorpshuis, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur, info en aanmelden (uiterlijk de zondag ervoor): Pieternel van Voorst (06-273 088 09)

woensdag 16 mrt, 30 mrt, 13 apr, 27 apr, 11 mei, 25 mei, 8 jun en 22 jun
- Spelmiddag 50+: rummikub en kaartspel, KBO-PCOB afd. DHK, Dorpshuis Voor-Drempt, 14.00-16.00 uur, info: Tonny Lobeek (06-425 695 78 of 0313-471 116)

woensdag 30 mrt, 27 apr, 25 mei en 29 jun
- Open Tafel, Dorpshuis Voor-Drempt, 17.00-19.00 uur, info en aanmelden (uiterlijk de maandag ervoor): Frank Wolbrink (06-519 357 93)

donderdag 17 mrt, 31 mrt, 14 apr, 28 apr en 12 mei (daarna zomerstop)
- Ochtend bridgeclub Gezelligheid Troef, FF naar Steef Hummelo, 09.00-12.30 uur, info: Aldy Ploeger (06-306 091 31)

donderdag 7 apr, 5 mei en 2 jun
- Repair Café, Stichting Welzijn, huiskamer, Burg. van Panhuysbrink 1E, Hoog-Keppel, 09.30-12.00 uur, info: swdrempthummelokeppel.nl

vrijdag 11 mrt, 8 apr, 13 mei en 10 jun
- Koffieochtend diaconie Drempt en Oldenkeppel i.s.m. Dorpshuis, Dorpshuis Voor-Drempt, 10.00-12.00 uur, info en vervoer: Wanda Steintjes (06-230 276 40) en Jan Bruil (0313-474 251)

elke donderdag, vrijdag en zaterdag tussen 17 mrt en 23 apr
- Kunstexpositie met werken van Jurjen de Haan, Ben Haggeman en Sabine Lintzen, Kerkje Laag-Keppel, do en vr 13.00-17.00 uur en za 11.00-17.00 uur

zondag 17 apr t/m maandag 6 jun
- Kunstwandelroute 2022, van Pasen t/m Pinksteren, kunst en natuur op landgoed Enghuizen Hummelo, info: www.kunstwandelroutehummelo.nl

elke vrijdag en zaterdag tussen 22 apr en 25 jun
- Voorjaarsexpositie met schilderijen van Gerrie Koopman en Willemien Mees en bronzen diersculpturen van Mariëtte Schouten, Galerie De Bisschop Hummelo, 13.00-17.00 uur (overige dagen op afspraak), info: www.galeriedebisschop.nl

Aanvullingen en wijzigingen kunnen worden doorgegeven via het e-mailadres watisertedoenindhk@gmail.com. Voor het juninummer van De Hessencombinatie kan dit tot uiterlijk 2 mei 2022.

JENSEN SUPREME

HET BESTE VAN HET BESTE

De overtuiging dat 'zelfs het allerbeste nog beter kan' is altijd een sterke drijfveer geweest voor de ontwikkeling van producten. Bij de Supreme is dat meer dan bij welk ander bed ook terug te vinden. De Jensen Supreme is een meubelstuk dat in zes verschillende kleuren verkrijgbaar is.

De inspiratie komt voort uit de Noorse natuur. De wollen stoffen uit Innvik zijn speciaal ontworpen voor Supreme. Iedere kleur is in een combinatie van stoffen verkrijgbaar. Een effen stof voor het frame, de keerbare matrassen en een unieke designstof voor het hoofdbord.

Slaapspecialist Drempt

Rijksweg 20 | 6996 AC Drempt | Tel.: 0313 476218

www.slaapspecialistdrempt.nl

PELGROM, uw land- en tuinbouwspecialist

voor verkoop, onderhoud en reparatie...

we zijn o.a. dealer van:

MASSEY FERGUSON

STIGA®

STIHL®

TORO®

PELGROM HUMMELO B.V.

Broekstraat 1a – 6999 DE Hummelo
Tel: 0314-38 18 42 – info@pelgrom.nl

www.pelgrom.nl

MASSEY FERGUSON

LANDBOUWMECHANISATIEBEDRIJF